

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 599
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 235 (13.466)

Trst, četrtek, 12. oktobra 1989

Italijanski predsednik v Washingtonu

Cossiga in Bush o poteku reform v Vzhodni Evropi

WASHINGTON — S topovskimi salvami, častnim vojaškim oddelkom in vojaško godbo v častnih uniformah iz sedemnajstega stoletja so včeraj z velikim pompom v ZDA sprejeli predsednika Cossiga, ki je prvi evropski predsednik na uradnem državnem obisku v Beli hiši po Bushevi izvolitvi za predsednika ZDA.

V ospredju pogovorov med obema državnikoma so bili odnosi Vzhod - Zahod in pa veliki izziv, ki ga danes za ves zahodni svet predstavljajo velike spremembe, do katerih danes prihaja na evropskem vzhodu in na kateri je treba po mnenju Cossiga in Bushe gledati s pogumom, zaupanjem in previdnostjo obenem.

To posebno pozornost razvoju dogodkov v Sovjetski zvezi, Poljski in Madžarski je Francesco Cossiga opravičil z izjavo, »da te spremembe odpirajo nove poti v mednarodni politiki.« Italijanski predsednik je še dodal, da je sovjetski voditelj pravočasno spoznal potrebe in želje sovjetskega prebivalstva in se nato z vsem pogumom lotil reform v politiki, da bi ta pričakovanja tudi uresničil. Pri teh prizadevanjih pa naj bi mu Zahod nudil odločno podporo, saj je v nasprotnem primeru težko pričakovati, da bi bile vse predvidene reforme v SZ pa tudi druge uresničene.

Zanimivo je, da je Cossiga pred sedanjim obiskom bil v Washingtonu pred devetimi leti kot ministrski predsednik. Takrat so bili odnosi med Vzhodom in Zahodom izredno napeti, saj se je NATO odločil za postavitev raket perishing 2 in cruise v Evropi. Toda danes se zdi ta čas v luči vseh sprememb, do katerih je v mednarodnih odnosih prišlo v tem obdobju, izredno daleč.

V pogovorih sta Cossiga in Bush tudi poudarila, da imata državi izredno dobre odnose, ki niso bili še nikoli tako intenzivni, kot je to sedaj, povezanost med ZDA in Italijo pa nikdar tako tesna, kot je danes. S tem v zvezi sta oba tudi poudarila pripravljenost, da si aktivno prizadevata, da bi proces demokratizacije tudi drugod po Evropi nemoteno potekal. Glede tega je Cossiga seznanil Reaganovega naslednika o novi štiristranski obliki sodelovanja med Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Jugoslavijo. Tako se bodo že prihodnji mesec v Budimpešti sestali zunanji ministri štirih držav, pobudo pa je podprl tudi ameriški predsednik, kateremu je Cossiga zagotovil, da taka oblika sodelovanja ni v nikakršnem nasprotju z dogovorjeno politiko NATO.

Po srečanju s predsednikom Bushem se je predsednik Cossiga včeraj pogovarjal tudi z ameriškim državnim sekretarjem Jamesom Bakerjem.

Na sliki AP: Cossiga in Bush pred Belo hišo

Bivši poveljnik letalskega generalštaba poročal komisiji za pokole

Šest ur zasliševanja generala ki potrjuje verzijo o Ustici

Bartolucci je nekajkrat le moral podvomiti v »svojo« resnico
Še veliko nejasnosti v zvezi z manevri synadex in šifro 56

RIM — Pred komisijo za pokole in terorizem je moral včeraj spregovoriti general Lamberto Bartolucci, ki je bil na čelu italijanskega letalskega generalštaba, ko se je odigrala tragedija v Ustici. Komisarji so ga zaslišali več kot šest ur. Na zahtevo večine članov (proti sta bila le misovec Staiti in radikalec Teodori) pa so generalu prisluhnili za zaprtimi vrati.

Novinarji so morali tako počakati na izjave komisarjev, ki so občasno zapuščali dvorano, v kateri je sedel Bartolucci. Ob zaključku zasliševanja je bilo vsem jasno, da spada Ustica še vedno med nerazčiščene italijanske tajnosti, saj je general, ki bi bil moral imeti v lastni režiji tudi delovanje postaje v Licoli, potrdil le uradno verzijo izpred nekaj let. Bartolucci je večkrat dejal, da se določenih stvari »ne spominja več«, tu pa tam pa je omenjal, da ni bil obveščen o vsem, kar se je dogajalo takrat.

Člani komisije so ob zaključku zasliševanja poročali o svojih vtisih, njihove izjave pa so viden pokazatelj zmede, ki vlada tudi na politični ravni. Predstavnik zelenih Boato je dejal, da je bilo zasliševanje pravi polom, saj se je pričela skušala izmikati preiskovalcem, krščanskodemokrat Casini pa

je obratno ugotovil, da je general objasn timer nekatera nerešena vprašanja. Socialist Buffoni pa je sledil zasliševanju z občutkom, da so preiskovalci pridobili nekaj novih elementov, na katerih bo treba vsekakor še veliko delati.

General Bartolucci je dejansko moral rahlo spremeniti svojo prvotno pričevanje, saj ga je pred nedavnim demantiral poročnik Luciano Carico. Precej negotov je bil predvsem glede manevrov Synadex, o katerih si ni več upal trditi, da so res bili, kot je bilo določeno. Bartolucci je celo izjavil, da ni stoodstotno gotov, če so manever sploh odobrili najvišji vojaški čini. General Bartolucci je skušal tudi objasn timer tajno šifro 56, ki je označevala polet iz Tripolisa.

Na osnovi strokovnih ugotovitev, s katerimi razpolaga parlamentarna komisija, se italijansko letalstvo poslužuje te šifre, ko mora označevati prisotnost neke pomembne osebnosti na krovu letala, general Bartolucci pa je dejal, da ima drugačen pomen. Po njegovem naj bi šifra 56 označevala le letalo neke za Italijo zanimive države. O tem bo vsekakor moral še poročati libijski veleposlanik v Rimu Šalgam.

General Lamberto Bartolucci (AP)

Ob vsevečjih protislovjih zaradi nekritja v finančnem zakonu

KPI zahtevala finančno kritje postavke za slovensko in italijansko manjšino

DUŠAN KALC

RIM — Če za hip odmislimo silovite polemike v zvezi z bližajočimi se rimskimi volitvami, silna razburjenja, ki jih trenutno povzročata debata o svobodi oziroma o koncentraciji tiska ter stalno pričujoče polemike o mamilih ter o reformi krajevnih uprav, je glavna pozornost italijanske javnosti posvečena finančnemu zakonu. Tu gre seveda za denar in nihče noče biti zanj prikrajšan. Zato je v senatu, ki se tokrat loteva te kočljive problematike, pred poslansko zbornico, nenavadno živahno. V vseh komisijah, razen v združenih komisijah za zdravstvo in pravosodje, kjer se pravkar končuje razprava o mamilih, so včeraj začeli proučevati prve postavke državnega proračuna. Zmešnjava je seveda popolna. V pravi labirint števil in protištevilka pa se bomo podali, ko bodo posamezne stranke vložile popravke. Na vseh koncih in krajih ugotavljajo, da novi finančni zakon ne predvideva

finančnega kritja. Tako prihaja do absurdnih situacij, ki lahko le še potencirajo politično napetost, ki se počasi nabira v parlamentu. Celo glede zakonskega osnutka o boju proti mamilom, ki ga vlada (zlasti njena socialistična komponenta) tako forsira, ugotavljajo, da mu manjka vsaj 500 milijard finančnega kritja.

V tej hosti protislovij in nerazumljivih skrčevalnih odločitvah smo se znašli tudi mi Slovenci s svojimi zakonskimi zaščitnimi in finančnimi potrebami. Krčenje sredstev za slovensko manjšino v Italiji in italijansko manjšino v Jugoslaviji in še zlasti dejstvo, da za prihodnje leto 1990 ni na razpolago niti ficka, je groba krivica, ki jo je vlada dolžna popraviti, še zlasti spričo obveze, ki jo je Andreotti sprejel na nedavnem srečanju v Umagu z jugoslovanskim kolegom Markovičem.

O tem je bil že včeraj govor v prvi senatni komisiji za ustavna vprašanja, kjer je komunistična trojica Stojan

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dežele s posebnim statutom napadajo gospodarski manever

RIM — Dežele s posebnim statutom, razočarane, razdražene in ogorčene nad vladnim gospodarskim manevrom, so odločno krenile na bojni pohod. Pravo vojno napoved so izrekle včeraj, potem ko so se njihovi predstavniki zbrali v Rimu za isto mizo, da bi proučili vladni finančni načrt ter odločili, kaj jim je storiti. Predvsem zavračajo takšno politiko klestenja proračuna in zahtevajo čimprejše srečanje z ministrskim predsednikom Andreottijem, s predsedniki vseh parlamentarnih političnih skupin, tako v senatu kot v poslanski zbornici, ter s komisijo za proračun v Palači Madama, v kateri se je prav včeraj začela razprava o kompleksnem gospodarskem ukrepu vlade.

»Pravo kreganje z vladnimi predstavniki glede nedopustnega rezanja sredstev finančnim deželam s posebnim statutom se mora torej šele začeti,« nam je napol v šali napol prepričano izjavil deželni odbornik Rinaldi, ko smo ga po dopoldanskem rimskem »vrhu« poiskali v Palači Dežele Furlanije-Juljske krajine, ki stoji prav nasproti Palači Chigi, tako da bi se predstavniki deželne vlade in predstavniki osrednje rimske vlade lahko s kamenjem obmetavali, ne da bi jim bilo treba stopiti iz svojih uradov. Mimo šal, voditelji dežel s posebnim statutom mislijo tokrat presneto resno. Skrčenje izdatkov za dežele s posebnim statutom za 2.200 milijard lir je v nebo vpjoča krivica, saj grobo krši ustavna določila. Pod tem geslom so predstavniki Furlanije-Juljske krajine, Sicilije, Sardinije, Tridentinske

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Včeraj vrsta odločitev za SP

SARAJEVO — Včeraj je bila v raznih evropskih mestih vrsta kvalifikacijskih srečanj za nastop na finalnem delu svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo junija prihodnjega leta v Italiji. Jugoslavija je na domači tekmi, ki je veljala le za prestiž, saj se je že pred časom kvalificirala, premagala šibko Norveško ter s to zmago že premočno osvojila prvo mesto v skupini.

Padlo pa je tudi mnogo odločitev. Španija je po izenačenju proti Madžarski matematično kvalificirana, po včerajšnjih srečanjih pa se bodo gotovo udeležile finalnega dela SP še Irsko, Nizozemska, Škotska in Belgija. Zelo blizu kvalifikacije sta še Danska in ČSSR, medtem ko bodo po vsej verjetnosti dodatni tromeč za dve mesti odigrali ZRN, Švedska ter Romunija.

Na sliki (AP): Francija je sicer premagala Škotsko, kar pa ji verjetno ne bo nič pomagalo.

Partijski voditelj NDR Erich Honecker odpovedal uradni obisk na Danskem Politbiro vzhodnonemških komunistov za dialog s predstavniki opozicije

VZHODNI BERLIN — Politbiro vzhodnonemške partije je včeraj na svojem zasedanju v Vzhodnem Berlinu sprejel sklep, da se začne dialog s predstavniki opozicije na vseh nivojih, da bi tako odkrili vzroke, ki so privedli do množičnih demonstracij, predvsem pa so na desetisoče ljudi pogнали v beg iz države. Vodstvo partije obljublja tudi rešitve, odklanja pa reforme. S tem v zvezi je v sporočilu, ki so ga izdali po koncu zasedanja zapisano, »da te reforme provokativno vsiljuje ZRN, ki jih sama najbolj potrebuje.« V sporočilu je še zapisano, da naj bi o vseh teh problemih, s katerimi se danes srečujejo v NDR, podrobno razpravljali tudi na naslednjem zasedanju centralnega komiteja.

Vse to kaže, da je v NDR morda prišlo do ključnega političnega preobrata in da bodo odslej, v nasprotju z dosedanjim prakso, sprejeli dialog z drugače mislečimi, pa čeprav je viden predstavnik režima o vsem tem izjavil, da partija odklanja reforme »iz principa, da pa sprejema tudi radikalne

spremembe, kot je to začetek dialoga z opozicijo.«

Znamenje dobre volje je prišlo tudi iz Dresdna, kjer je župan izpolnil obljubo in iz zapora izpustil vse 500 zapornikov, ki so jih aretirali med demonstracijami, v ponedeljek pa naj bi se v Dresdnu začeli tudi pogovori z opozicijo. Do dialoga je prišlo tudi v Leipzigu in še nekaterih drugih mestih, vendar brez sodelovanja vidnejših partijskih predstavnikov.

Zanimivo je, da so se po velikem begu na Zahod začeli nekateri že vračati v NDR. Tako je 56 beguncev spet prišlo domov, ker se v ZRN niso znašli ali pa niso mogli preboleti ločitve od svojih najbližjih, ki so ostali v NDR.

Da pa položaj v državi le ni povsem miren, pa najbrž pričča podatek, da je vzhodnonemški partijski voditelj Erich Honecker (na sliki AP) brez obrazložitve odpovedal uradni obisk na Danskem, ki je bil predviden za 25. in 26. oktobra. Vest o tem so sporočili iz urada danskega ministrskega predsedništva.

Umrli ustavni sodnik Giovanni Cassandro

RIM — V svojem rimskem stanovanju je predvčerajšnjim (toda vest se je razvedela včeraj) umrl prof. Giovanni Cassandro. Uradne biografije govorijo o tem, da se je rodil 21. aprila 1913 v Barletti, da je bil zaslužen sodnik ustavnega sodišča, redni profesor zgodovine italijanskega prava na rimski univerzi, generalni tajnik liberalne stranke, avtor številnih knjig o zgodovini javnega prava, itd.

Naši narodnostni skupnosti pa je veliko bolj znan iz drugih razlogov, česar v tiskovni biografiji niti nismo zasledili. V letih med 1978 in 1981 je namreč predsedoval znameniti posebni komisiji za probleme Slovencev v Italiji. Ta komisija je šla v (našo) zgodovino kot Cassandrova komisija, pa tudi kot komisija, ki ni niti za ped premaknila z mrzle točke problema zakonske zaščite slovenske manjšine. Med slovenskimi predstavniki te komisije je prof. Cassandro ostal v spominu kot človek, ki ni dal velikega prispevka k reševanju slovenskega narodnostnega vprašanja v Italiji. Skratka, naši manjšini ni izkazal posebne naklonjenosti.

Značilen je bil v tem pogledu stavek, ki ga je izrekel na zadnji seji tik pred razpustom komisije: »Tudi najlepša ženska ne more dati več od tistega, kar ima.« Dejansko je od takrat poteklo že skoraj eno desetletje, italijanska država, ki jo je Cassandro tedaj predstavljal v odnosu do nas, pa nam še vedno ni dala toliko pričakovane zakonske zaščite.

D. K.

Marković išče podporo pri ameriških bankah

NEW YORK — Zakaj ameriške banke v času, ko je Jugoslavija dosegla zavidljivo stopnjo zunanje likvidnosti po novih posojilih, zahtevajo super garancije, ki so zelo drage in še dodatno obremenjujejo jugoslovansko gospodarstvo?

To vprašanje je včeraj na srečanju pomembnih ameriških bančnikov, direktorjev 15 največjih ameriških komercialnih bank, ki poslujejo z Jugoslavijo zastavil predsednik ZIS Ante Marković. Dan po prej je na srečanju v Manufactures Hannover Trust, v banki, ki koordinira delo ameriških bank, bančnim magnatom predstavil številke, ki jasno kažejo, da je bila Jugoslavija, vsaj na zunanji ravni absolutno likvidna in da vanjo ne gre dvomiti po najnovejših statističnih podatkih ima Jugoslavija 5,5 milijarde deviznih rezerv, mednarodnim finančnikom je v minulem letu vrnila štiri milijarde dolga in s tem se je jugoslovanski zunanji dolg zmanjšal na približno 16 milijard dolarjev. Statistiki tudi pričajo o rasti proizvodnje, produktivnosti in izvoza, ki je v mi-

nulih dveh mesecih dosegel mesečno stopnjo 30 odstotkov.

Pregovorno-previdne »volkove« Wall Streeta so še posebej presenetila Markovičeva pojasnila o ukrepih njegove vlade pri pripravah na gospodarsko reformo, katere namen je vključitev Jugoslavije na svetovni trg in konvertibilnost dinarja. Seznanil jih je tudi z nedavno sprejetimi zakoni na področju bančništva, kreditne in finančne politike. Povedal je, da je za saniranje notranjih dolgov potrebno veliko časa in denarja in za zagotovitev bančnega sistema na novih bolj zdravih temeljih nujna potrebna finančna pomoč iz tujine v višini ene milijarde dolarjev. Ali bodo ta denar zagotovili prav ti partnerji se bo pokazalo po dolgih in resnih pogajanjih, ki bodo sledila obisku. Če naj sodimo po zanimanju, ki so ga vzbudile Markovičeve besede, lahko takšno podporo z gotovostjo pričakujemo.

Predsednik ZIS je tako zaokrožil prvi del svojega obiska v ZDA. V drugem delu bo sedaj iste težave in podatke predstavil vrhovom ameriške administracije. (dd)

Medijska vojna v Jugoslaviji ob tragičnosti tudi sarkazem

LJUBLJANA — Jugoslavija je pred meseci prešla na litre črnila zaradi nekega satiričnega članka v reviji Mladina, ki je državo tudi grafično razdelil na zahodni in vzhodni del. Toda ta delitev postaja vedno bolj aktualna tudi v resnejšem delu politike, zlasti pa v tisku. Razlike v načinu komentiranja posameznih dogodkov in procesov so namreč že tako velike, da je mogoče na zemljevidu skoraj po Mladini zarisati črto ločnico. Izkazale so se navsezadnje tudi pri glasovanju na zadnjem zasedanju CK ZKJ, kjer so slovenski in hrvaški delegati složno glasovali proti sklepom v zvezi s slovenskimi ustavnimi amandmaji.

Do najnovejše delitve je prišlo zadnje nedelje, ko sta beograjski in zagrebški televizijski studio vsak po svoje pojasnila, zakaj Zagrebčani izstopajo iz skupine, ki je dolga leta pripravljala skupni nedeljski televizijski dnevnik za srbohrvaško jezikovno področje. Medtem ko so na TV Zagreb povedali, da ne gre za nikarkršno nagajanje ali blokiranje, temveč zgolj za samoobrambno dejanje (kadar sta bila v nedeljo na vrsti TV Beograd oziroma Novi Sad, sta kar tekmovala s komentarji na račun hrvaške politike - če Slovence tokrat od-

mislimo), so Beograščani odločitev pospremili z žolčnimi zmerljivkami. Predvsem v slogu: »Od takšnih ljudi, ki so tako zlonamerno poročali o srbski proslavi v Kninu, itd., kaj drugega niti pričakovati nismo mogli...«

Različni poudarki v tisku so postali pač nekaj, kar je sestavni del jugoslovanskega vsakdanjika. Toda kot je v pravcati raziskavi dokazal Vjesnikov komentator Živko Gruden, se v beograjskem in vojvodinskem tisku pojavlja že tudi cenzura. Pregledal je namreč omenjeno časopisje iz dni, ko je poročal o sprejemu slovenske ustave in ugotovil, da je nekaj milijonov ljudi (v Srbiji in Črni gori) ostalo popolnoma brez informacij o tem, kaj o veliki slovenski bitki menijo svetovna sredstva obveščanja. Politika in Ekspres politika, Črnogorska Pobjeda in novosadski Dnevnik so ponatisnili le tiste dele agencijskih poročil, ki so ustrezali sicer običajnim naslovom: »Slovenski korak pomeni nadaljnje poglobljanje krize v državi (Reuter), Nevarna igra Slovenije (madriški Diario 16), Slovenska secesija (El pais)«. Čeprav je Tanjug dokaj obsežno povzemal tuje agencije in tisk, v omenjenih glasilih ni bilo ne duha ne

sluha o komentarjih Stampe, Republice, Welta, Timesa, Le Monda, Unita in drugih. Kako problematično pa je tudi sicer navajanje zgolj agencijskih zapisov, se je navsezadnje pokazalo na tiskovni konferenci, na kateri je dr. Ciril Ribičič pojasnjeval slovenske amandmaje. Večina dopisnikov je namreč »beograjske gore listje« in so se pri postavljanju provokativnih (prosrbskih) vprašanj enakovredno kosali z »originalnimi« beograjskimi novinarji.

Najbolj sarkastično so delitve Jugoslavije nedavno tega prikazali v neki sarajevski humoristični oddaji. V skeču, ki se je začel v obliki televizijskih poročil, v katerih je napovedovalec poročal o hladni vojni med Zahodno in Vzhodno Jugoslavijo, se je pojavilo tudi glavno mesto Sarajevo - s pravicami »sarajevskim zidom«. Vrhunec te tragičnorne freske je pomenil pretep med smetarji iz Vzhodne in Zahodne Jugoslavije, ki so delo mesta: drug drugemu so namreč metali smeti preko zida.

Pravega zidu resda še ni, novinarji so si ga pa vsaj v glavah vendarle že postavili...

Z. Š.

● KPI zahtevala

Spetič, bivši rimski župan (in odslej po Taramellijski smrti v prvi komisiji soodgovoren za slovensko problematiko) Ugo Vetere ter Giglia Tedesco Tatò, predložila resolucijo, v kateri zahtevajo finančno kritje postavke za Slovence v Italiji in Italijane v Jugoslaviji tudi za leto 1990. V resoluciji se sklicujejo na nujnost takojšnjega uresničevanja šestega člena ustave ter odobritve zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji. Ista zahteva o finančnem kritju je v resoluciji izražena tudi za zakonski osnutek o mejnem sodelovanju, ki ga je poslanska zbornica že odobrila, v senatu pa je običal na pol poti in se ne premakne več ne naprej ne nazaj.

Spetič, Vetere in Giglia Tedesco Tatò so predložili še eno podobno resolucijo, ki zadeva finančno kritje za okvirni zakon o zaščiti manjših jezikov in kultur, ki je tudi običal v močvirju preobteženega parlamentarnega aparata.

Včerajšnjemu zasedanju prve senatne komisije je že spet prisostvoval tudi minister za dežele in ustavna vprašanja Antonio Maccanico, ki je prav tako že spet ponovil obvezo, da bo na eni prihodnjih sej ministrskega sveta predložil zakonski osnutek o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, ter obvezo, da bo skušal poiskati finančno kritje. To je zagotovil javno na seji. Po seji pa je ponovil še obvezo, da se bo pred predložitvijo osnutka v ministrskem svetu posvetoval s predstavnictvom slovenske manjšine. Ni pa povedal, kdaj se bo to zgodilo.

● Dežele s posebnim statutom

Južne Tirolske in Doline Aoste nabrusili kopja in krenili v napad s prvimi ultimatom: če ne bo mogoče doseči zadovoljivega sporazuma glede sprememb finančnega zakona, v smislu, da bodo omejena krčenja izdatkov, se bodo avtonomne dežele in pokrajine obrnile na ustavno sodišče. Da bi bila akcija, ki so jo včeraj sprožili, učinkovitejša in uspešnejša, pa so predstavniki dežel s posebnim statutom sklenili, da ustanovijo nekakšen koordinacijski odbor, ki bo imel pač nalogo, da od vlade izterja finančno pravico.

Diamantna konica te uporne protivladne družine je prav Dežela Furlanija-Juljska krajina, ki je pobudnica akcije in ki je pravzaprav od vladnega gospodarskega manevra tudi najbolj prizadeta. »Takšno klestenje izdatkov je nesprijemljivo,« je odločno poudaril Rinaldi, ki se je poleg deželnega podpredsednika Gioacchina Francescutta, udeležil včerajšnjega rimskega vrha. Proračun Furlanije-Juljske krajine bo zlasti oškodovalo krčenja sklada za zdravstvo in za javne prevoze. Ugotovitve, ki so prišle na dan na ponedeljkovem srečanju med predsednikom deželne uprave Biasuttijem in deželnimi parlamentarci, so bile poudarjene tudi med včerajšnjim srečanjem v Rimu in bodo seveda predmet pogovorov tako z vladnimi kot s parlamentarnimi predstavniki v prihodnjih dneh. Že danes se bo predstavništvo dežel s posebnim statutom sestalo z medparlamentarno komisijo za deželna vprašanja.

D. K.

Sovjetska vojska streljala na Armence Zakavkazje na robu državljanske vojne

MOSKVA — Predsinočnjim je sovjetska vojska v glavnem mestu Gorskoga Karabaha odprla ogenj, ubila nekega Armenca, drugih sedem ranila, med njimi tudi 16-letnega fanta, ki se sedaj v bolnišnici bori za življenje. Vesti o incidentu so skrajno protislovne. Armenska vseljudska fronta namreč trdi, da so vojaki brez nobenega razloga streljali proti množici, ki se jim je iz radovednosti približala, uradne vesti pa navajajo, da so vojaki streljali v silobranu.

Ne glede na različni verziji pa je ta incident dodal novega netiva armensko-azerbajdžanskemu požaru. Predvčerajšnjim so sovjetske varnostne sile aretirale šest Azerbajdžancev, ki so imeli v avtomobilu eksploziv in granate. Če k temu dodamo, da so pred dnevi v nekem helikopterju, ki je prevajal živež »obkoljenemu« Gorskemu Karabahu, našli precejšnje količine orožja, je povsem jasno, da prebivalstvo ne verjame več v politično rešitev.

Azerbajdžan je le delno omilil gospodarsko blokado Armenije, tako da v to republiko prihaja z azerbajdžanskega ozemlja do 30 odstotkov predvidenega blaga, a niti kapljice goriva. Nič čudnega torej, da so azerbajdžanski poslanci včeraj predlagali mednarodni zračni most, ki naj bi pomagal Armeniji, ker bi razbitje blokade povzročilo krvoprelitje.

Na sliki (telefoto AP): vojska v Stepanakertu

Kako z računalniškim virusom?

RIM — Lahko računalnik res podleže virusnemu obolenju? Če to drži, potem lahko res izkoristimo virusne klice za teroristične akcije, ki bi lahko imele še hujše posledice od cijanida v čokoladnih bombonih in steklenih drobcov v plencah?

Na podobna vprašanja bomo lahko dobili odgovor še danes, ko nam najavljajo, da bo ZDA in Evropa, pa tudi Italijo in zakaj pa ne še našo deželo, napadel računalniški virus.

Tako večjim računalnikom kot domačim personalom grozi menda to, da jim kdo podtakne disketo z računalniškim aidsom. To naj bi bil program, ki ga ne moremo zaznati ali razbrati, pač pa se vsili v naše program in jih razje, jih uniči, nam popacka arhive, zbrise podatke, postavi na glavo kodekse in štirirana sporočila.

Vse, kar smo imeli v spominu našega računalnika, lahko čez noč postane neuporabno.

Tehniki nam sicer svetujejo, naj se nikar ne predajamo neupravičeni paniki, pametno pa bi bilo, svetujemo strokovnjaki, če bi redno prepisovali vsebino naših arhivov na pomožne diske, ki jih hranimo pod ključem in jih ne sposojamo.

Računalniški virus je namreč svojevrstna »spolna bolezen« ubogih disket, ki potujejo iz roke v roko in se prav v tujih računalnikih nalezijo razdiralnih programov.

Pa še to. Pravijo, da je računalniški virus zver, ki lahko uniči tudi osrednji spomin velikih računalnikov, strokovnjaki pa so ugotovili, da so za prve klice poskrbeli Pakistanci, ki so speperimentalno prodajali turistom diskete z virusom.

V JA osvobodili 80-letnega Mpeho

JOHANNESBURG — Južnoafriške oblasti so včeraj spustile iz zapora prvega od osmih političnih ujetnikov, ki jim je predsednik Frederik De Klerk obljubil svobodo.

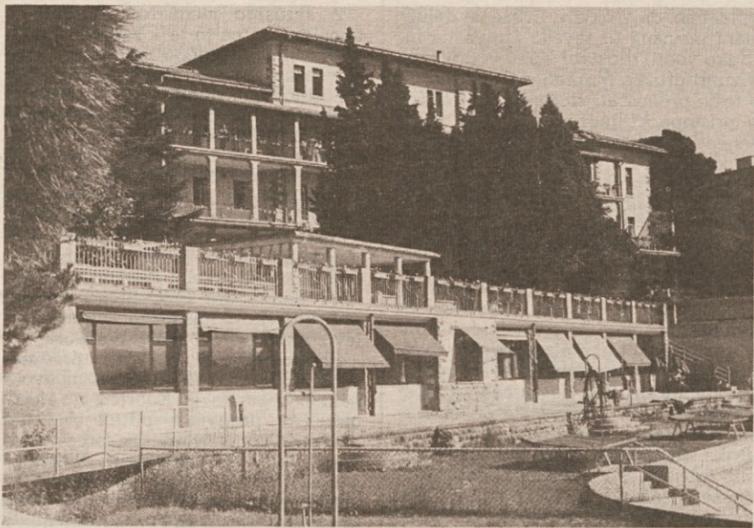
Prvi je smel zapustiti zapor 80-letni sindikalni zastopnik Oscar Mpeho, ki so ga 1985. leta obsodili na pet let zapor zaradi terorizma. Mpeha je najstarejši politični zapornik in je tudi težko bolan.

Južnoafriško pravosodno ministrstvo je sporočilo, da bodo že v prihodnjih dneh osvobodili tudi 77-letnega Waldenja Sifuluja, generalnega tajnika osvobodilnega gibanja African National Congress. Morda bodo oblasti vzele resno v pretres tudi možnost, da v kratkem osvobodijo tudi Nelsona Mandelo.

Pomemben jubilej bodo proslavili jutri

80 let bolnišnice Valdoltra

VALDOLTRA — Jutri dopoldan bodo v Ortopedski bolnišnici Valdoltra proslavili pomemben jubilej - 80-letnico uspešnega dela. Čeprav so ustanovo uradno odprli decembra 1909. leta, se njena zgodovina začne že leta 1902, ko je Društvo prijateljev mladine iz Trsta v tedanji Oltri odprlo sezonsko okrevališče za otroke. Potrebe po specializirani ustanovi za zdravljenje kostne tuberkuloze pa so »rodile« bolnišnico, ki je imela sprva 240 postelj, bolnišnico, v kateri so v prvih treh letih opravili 374 operacij, še več pa je bilo pacientov, ki so bili na okrevanju, ne da bi jih operirali. Svojevrstna klima, mir, urejeno okolje, nega so bili pomembni elementi zdravljenja nadležne bolezni. Povprečna doba bivanja v bolnišnici je bila 178 dni, v Valdoltri pa vedo tudi za pacientko, ki je kot tuberkulozna bolnica tod preživela 12 let in se pred leti vrnila v isto bolnišnico na operacijo kolka. Danes Valdoltra ni več bolnišnica, v kateri bi se zdravili predvsem bolniki z obolenjem, zaradi katerega je bila ustanovljena, pač pa največji in zelo dinamičen ortopedski center v Sloveniji. Seveda je tudi po »izginotju« kostne tuberkuloze (takoj po vojni, tja do leta 1950 je samo v Sloveniji bilo letno registriranih od 500 do 700 novih primerov te bolezni, v Jugoslaviji pa je bilo 1946. leta registriranih 20 tisoč bolnikov, danes pa na leto ugotovijo le 6 do 10 novih primerov kostne tuberkuloze, ki je relativno hitro ozdravljiva) Valdoltra ostala republiški center za zdravljenje te bolezni, hkrati pa je tudi republiški center za zdravljenje deformacij oziroma poškodb hrbtenice.

Pred desetletji je bila mnogim bolnišnica v Valdoltri dolga leta bivališče in zdravilišče, danes se v njenem čudovitem okolju bolniki zadržijo povprečno 178 dni, bili pa so časi, ko so v bolnišnici nekateri preživeli tudi po 3 ali 4 leta, nekateri pa še več

drugim tudi po tem, da imajo v bolnišnici šolo.

Med najmanjše in najbolj zanimive osnovne šole v Sloveniji prav gotovo sodi tudi Osnovna šola v ortopedski bolnišnici v Valdoltri.

Šola, ki je poleg tiste v Kliničnem centru v Ljubljani, prav gotovo posebnost, povprečno obiskuje od 35 do 40 učencev. To so otroci, ki so na zdravljenju v Ortopedski bolnišnici Valdoltra zlasti zaradi deformacij hrbtenice.

V šoli so imeli tudi primere, ko so otroci osemletko od prvega do osmega razreda končali kar pri njih (v bolnišnici), dosti je takih, ki so jo obiskovali po nekaj let ali mesecev, zadnje čase pa se je bivalna doba skrajšala v povprečju na dva do tri tedne. Zaradi specifične bolezni noben šoloobvezen otrok, ki pride na zdravljenje v Valdoltra, ne izgubi tistega, kar mora po šolskem programu dobiti.

DUŠAN GRČA

V Ogleju včeraj srečanje med Potrčem in Solimbergom

TRST — Včeraj dopoldne sta si predsednika skupščine SR Slovenije Miran Potrč in deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Paolo Solimbergo ogledala razstavo »Oglej-Emona: arheologija dveh regij od prazgodovine do srednjega veka«. Na njej je razstavljenih 800 predmetov, ki govorijo o trgovini in prevozih, ki so že uspešno delovali v rimskih časih med Oglejem in Emono, sedanjim Ljubljano. In prav ta razstava je konkreten dokaz tvornega sodelovanja med obema občinama.

Oglejsko razstavo sta si ogledala tudi ljubljanska županja Nuša Kerševan in Ljudmila Plesničar, ki je skrbela za razstavnici del v mestnem muzeju v Ljubljani.

Obisk v Ogleju pa je bil predvsem priložnost, da je predsednik skupščine SR Slovenije Miran Potrč podrobno seznanil predsednika deželnega sveta F-JK Paola Solimberga in celotno predsedstvo — podpredsednico Augusto De Piero Barbina, Mario Santo Piccoli, Manlia Cecovinija, Bruna Lepreja in Paolo Quarantotta — o položaju v Sloveniji in Jugoslaviji, potem ko je slovenska skupščina sprejela amandmaje k ustavi.

Miran Potrč, ki je že pred kakim mesecem obrazložil deželnemu svetu F-JK vsebino sprememb osnovne slovenske listine, je včeraj odločno potrdil, da Slovenija še v večji meri kot pred letom dni, želi biti in ostati Jugoslavija. Dodal je še, da je večina Slovencev prepričana, da nova ustava odgovarja njihovim željam.

Ob tej ugotovitvi torej nova ustava — je nadaljeval Potrč — odpira nove možnosti za gledanje naprej. In prav ta projekcija v bodočnost, ki jo prijatelji iz Furlanije-Juljske krajine, vedno pozorni na novosti v naši državi, prav dobro razumejo, je sprožila nerazumevanja v nekaterih jugoslovanskih republikah.

S svoje strani pa je predsednik skupščine F-JK Solimbergo poudaril, da sta prebivalstvi iz obeh dežel med seboj kulturno povezani že od rimskih časov. Glede nove ustave pa je Solimbergo podčrtal, da bi si Slovenci nikoli ne mogli niti sanjati, da bi lahko kršili zakone. In zelo bi bili zadovoljni, je dodal, da bi imeli tudi Slovenijo v Evropski skupnosti leta 1993.

Predsednika sta razstavo, ki jo je doslej obiskalo preko 10.000 oseb, ocenila zelo laskavo. Z njima sta se strinjala tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Livio Jakomin in piranska županja Tatjana Kosovel. Na srečanju je spregovoril je tudi oglejski župan Lodovico Nevio.

Sežanski jamarji v Veroni obiskali eno najdaljših jam

SEŽANA — Pri jami Vilenica, ki slavi kot ena najstarejših turističnih jam na svetu in ki je v upravljanju sežanskega jamarskega društva, se je razširil krog prijateljstva med jamarskimi jamarji in jamarji iz Tržiča (Italija). Pred kratkim pa so se tu mudili tudi jamarji iz mesta Montecchio pri Veroni. Domači jamarji so jim razkazali Vilenico in Jakofčičovo jamo. Navezali so stike in sledilo je povabilo v Italijo.

Tako je konec septembra skupina sežanskih in tržiških jamarjev odpoštovala na tridnevno ekskurzijo v Montecchio. Domači jamarji so jih gostoljubno in prijazno sprejeli ter jim razkazali del 22 km dolge jame mar Ludvik Husu je po ogledu te jame dejal:

»Sežanski Kras ne premore vodnih jam. Zato smo bili nadvse navdušeni in smo si z zanimanjem ogledovali jamo v Italiji. Zlasti nas je pritegnila ta sprememba, saj tu teče voda in jama živi. Tudi mi smo uživali ob bu-

čanju vode. Marsikdaj smo jo morali tudi prebroditi. A kljub mokrim čevljem smo bili srečni, zadovoljni in z veseljem nadaljevali pot po jami. Ogledali smo si 4 km jame z vodnimi rovi. Čeprav smo prišli iz jame nekoliko mokri, smo bili nadvse zadovoljni. Domači jamarji so nam obljubili, da nas prihodnjič zopet popeljejo v eno izmed njihovih vodnih jam. Prespalni smo v njihovem jamarskem domu. Najtopleje se jim zahvaljujemo za gostoljubnost in jih vabimo na Kras.«

S tem pa se sodelovanje ni zaključilo. Sežanski jamarji so povabili goste iz Italije na praznovanje 100-letnice jamarstva na Slovenskem, ki poteka letos. Ob številnih proslavah, svečanostih in delovnih srečanjih pa je bila srednja slovensnost v Postojni v soboto, 7. oktobra. Po osrednji proslavi 100-letnice, na kateri so podelili tudi priznanja in odkrivanja, je sledil Modrijanov pohod po podzemeljski Pivki.

-OKS-

Sindikata novinarjev z Obale protestira

KOPER — Obsodba treh novinarjev iz Slovenije pred občinskim sodiščem za prekrške v Tetovu pomeni zlorabo sodstva v politične namene, zanikanje načel pravne države in uveljavljanje državnega nasilja nad novinarji.

Ce se bodo uresničile napovedi, da bodo novinarji smeli proces proti Azemu Vllasiju in drugim soobtožencem spremljati samo posredno, preko TV zaslonov in uradnih sporočil, ter da bo razpravam v sodni dvorani lahko prisostvovala le peščica izbranih novinarjev, bo to pomenilo kršenje temeljnih pravic javnosti do obveščenosti in nedopustno vmešavanje oblastnih organov v delo novinarjev.

Zahtevamo preklic neutemeljene in nelegalne obsodbe tetovskega sodišča ter omogočenje neoviranega spremljanja procesa proti Azemu Vllasiju in soobtožencem.

Izvršni odbor sindikata novinarjev Obalno-kraške regije KOPER

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Posledice italijanskega prestopa meje med Severom in Jugom

Sobotna manifestacija proti rasnemu razlikovanju v Rimu je dokončno in pogumno odkrila ne le zaskrbljujoči problem italijanske družbe, ampak tudi pojav, ki bi ga lahko označili kot priznanje nove etnične in kulturne komponente te družbe.

Kot je znano, je sedanje vprašanje tujih priseljencev v Italiji le zadnji člen stoletne zgodovine preseljevanja evropske celine. Začelo se je z izseljevanjem domačinov v Novi svet, sledilo je priseljevanje prebivalcev nekdanjih kolonij, vmes pa je še potekalo preseljevanje znotraj same Evrope, z revnejšega Jugu proti razvitejšemu Severu.

Dolgo je veljalo prepričanje, da je za posamezne države bolezen izseljevanja neozdravljiva. Italija je danes najbolj kričeč primer, da ta zakon ne drži. V zadnjih sto letih se je iz Italije izselilo preko 20 milijonov prebivalcev, še danes je po svetu najmanj 5 milijonov Italijanov, ki niso še izgubili svoje narodne istovetnosti (2.200.000 v Evropi, 1.800.000 v Južni Ameriki, 540.000 v Avstraliji, 350.000 v Severni Ameriki, 90.000 v Afriki in 20.000 v Aziji).

Statistike kažejo, da je Italija nehala izvažati delovno silo med leti 1962 in 1970. Med leti 1947 in 1962 je država izgubljala letno povprečno 160.000 selivcev, do leta 1969 se je nato povprečje znižalo na 60.000 letno in od tedaj do leta 1986 je bila selitvena letna bilanca celo pozitivna za povprečno 2.000 oseb. Vendar ta pozitivnost ni izhajala iz povratka starih italijanskih izseljencev ali njihov potomcev. Teh je bilo nekaj, zlasti iz krizne Južne Amerike, a ti niso tvorili odločilne postavke.

V zadnjih 20 letih je v Italijo prišlo približno 800.000 priseljencev iz Afrike in Azije, ritem njihovih prihodov še narašča po 50.000 letno in do leta 2.000 bi lahko dosegli raven dveh milijonov.

Meja med Severom in Jugom se je v zadnjih dveh desetletjih občutno premaknila. Do 60. let je potekala nekako preko Pirenejev, mimo južne francoske obale, skozi Severno Italijo, ob meji med Avstrijo in Jugoslavijo in nato vzdolž Donave do njenega ustja. Danes ta meja poteka kar skozi samo Sredozemsko morje in tako izrazito ločuje njen severni breg od južnega.

Na te selitvene procese, tako znotraj Evrope, kot med Severom in Jugom, imajo močan vpliv, poleg samih ekonomskih dejavnikov tudi demografski. V Evropi prebivalstvo upada (ni naključje, da je ravno lani v Italiji število rojenih bilo nižje od števila umrlih), na Jugu pa še nezadržno raste. Leta 1950 je pet držav »severnega brega« Sredozemlja (Španija, Francija, Italija, Grčija in Jugoslavija) štelo skupaj 140 milijonov prebivalcev, pet držav južnega brega (Maroko, Alžirija, Tunizija, Egipt in Turčija) pa 63. Leta 1980 se je razmerje premaknilo na 180:130, do leta 2.000 pa bo že 194:202.

Medtem je postalo povsem jasno tudi, da v gospodarsko razvitih državah tehnološki razvoj ne odpravi vseh »nižjih« službenih mest, ki jih domačini zavračajo. Socialna varnost je medtem postala tudi že tako razvita, da prenese večje število domače brezposelnosti.

Iz teh neenakosti ni čudno, da se razvija pritok tuje delovne sile, ne le iz omenjenih držav, ki so v »prvi vr-

sti« na obalah Sredozemlja, ampak tudi iz njihovega globljega zaledja. Novi priseljenci praviloma stopajo na italijansko delovno tržišče tam, od koder so domači delavci odšli. Zato jih je največ na Jugu, v kmetijstvu, gradbeništvu, prevozništvu, ribištvu in v hotelskih ter domačih storitvah.

Italija je na ta pojav, na to spremembo v njeni zgodovinski vlogi »izvoznika«, ki se je naenkrat prelevil v »uvoznika« delovne sile, reagirala s kompleksom te zgodovinske obremenjenosti.

Z zakonom 943 iz leta 1987 je sicer izrazila eno najbolj naprednih zakonskih ureditev, a poleg vseh pomanjkljivosti se je že v prvih dveh letih izvajanja ta zakon izkazal kot nestvaren. Zakon ne upošteva političnih beguncev in vseh priseljencev, ki »delajo na svojo roko«. To so izhodiščne hibe, glavna je vsekakor ekonomske narave, saj je večina ilegalnih delavcev ostala v »ilegali«, ker se boji, da bi s prijavo izgubila službo. Računajo, da se je prijavi le 14% vseh, ki so prišli pred letom 1987.

Ostaja torej dvojno tržišče delovne sile in zgodovina ponavlja potek sindikalne emancipacije, ki so jo doživela današnje razvite države; razmeroma počasno in postopno osvajanje socialnih pravic in spreminjanje nastalega ravnotežja med delodajalci in priseljenici.

Razlika je v tem, da današnja italijanska situacija ima eno spremenljivko, en dejavnik več: velike etnične raznolikosti, ki daleč presegajo nekdanje jezikovne razlike med belim prebivalstvom. Tudi znotraj samih priseljencev obstajajo ogromne etnične in kulturne razlike, kot so pač lahko različni Senegalci od Filipincev. In novi priseljenci nimajo za seboj držav, ki bi lahko zastavile minimalno varnostno zaledje.

Trenutno ta »etnična dimenzija« ni še postala zelo pereča. Pojavljajo se primeri nestrpnosti in nasilja, a vprašanje je, kako bi se lahko ta konflikt zaostril, če se bo število priseljencev povečalo, ali če bi se italijanska gospodarska konjunktura poslabšala. Dejstvo pa je, da so se že pojavili novi geti tujih etničnih skupnosti, ki se z zapiranjem vase izogibajo hujšemu izpostavljanju, a se tako tudi zapirajo v vedno večjo marginalizacijo. Nujna rešitev ekonomske in socialne plati tega novega italijanskega vprašanja bo morala upoštevati tudi spoštovanje kulturne identitete teh novih italijanskih prebivalcev.

Presenetljivo tolmačenje o rabi slovenščine

TRST — Valdostanski poslanec Luciano Caveri je že lani 29. junija na predlog Slovenske skupnosti naslovil na poštne ministra parlamentarno vprašanje o bližnjem natečaju za 5.000 mest za specializirane uslužbenke poštne uprave. V vprašanju je bil predlog, naj bi v Furlaniji-Juljski krajini na področjih, kjer živijo Slovenci, zlasti v tržiški pokrajini, predvideli možnost fakultativnega izpita tudi iz slovenščine. Razpis je namreč predvideval le možnost izpita iz angleščine in francoščine. Če bi uveljavili še znanje slovenščine, je zapisal posl. Caveri, bi s tem upoštevali krajevno stvarnost in pomembne razloge, izgnili pa bi se tudi novim polemikam, incidentom in celo sodnim postopkom zaradi neupoštevanja pravic slovenščine v poštne prometu.

Odgovor je minister napisal šele 31. julija letos, prejeli pa smo ga pred kratkim. Vsebinska je naravnost presenetljiva. Na vprašanje z dne 29. junija lani minister odgovarja dne 31. julija letos, da je bil zal razpis že objavljen v prilogi Uradnega lista z dne 28. junija letos in da zato ni več mogoče pomagati!

Minister dodaja, da je razpis za delovna mesta predvideval le prostovoljna izpita iz angleščine in francoščine zaradi mobilnosti uslužbenecv po vsem državnem ozemlju. Zagotavlja pa, da »se bo preučila možnost, da se v prihodnjih natečajih jemlje v poštev tudi jezik etničnih manjšin«.

PRISPEVAJTE ZA BOLNICO FRANJO

Iz programov Zveze slovenskih kulturnih društev Več kakovostnih pobud na področju izobraževanja in vodenja društev

Brez velikega trušča in hrušča je Zveza slovenskih kulturnih društev pričela uresničevati že spomladi začrtano sezono. Zveza ima seveda skupne in tudi diferencirane programe, saj je organizacija, ki je danes prisotna na vsem teritoriju, kjer živijo Slovenci. Ob skupnih programih se torej vrstijo pobude, ki jih priredijo na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini.

Kot smo že poročali, je delegacija ZSKD v začetku septembra obiskala ladinske kulturne organizacije v Val Gardeni in Val di Fassa. Obisk je potrdil pomen, ki ga ima navezovanje stvarnih stikov z manjšinami, ki živijo v Italiji. V sodelovanju s Slovensko prosveto je Zveza priredila tudi zelo uspeh gledališki seminar. Seminar je potekal v Kulturnem domu, vodila sta ga Sandra Mladenović in Brane Završan, ki v Parizu poučujeta na znameniti Mednarodni šoli za gledališče, mim in gib Jacques Lecoq. Za skupino mladih udeležencev je bil seminar vsekakor zelo zanimiva izkušnja, saj podobnih pobud ne najdemo za vsakim vogalom, posebno ne na tako visoki ravni, kar dokazuje voljo ZSKD, da ponudi predvsem kakovostne pobude in možnosti.

V okviru informacijskih in izobraževalnih programov bosta prav gotovo pomembna tečaja, ki ju Zveza prireja v tesnem sodelovanju in v okviru tečajev Slovenskega deželnege zavoda za poklicno izobraževanje. Prvi bo tečaj za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (trajal bo 80 ur), drugi pa tečaj za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov (trajal bo 30 ur). Tečaja sta vsekakor omembe vredna, saj uvajata v ljubiteljsko dejavnost in delovanje društev tisto "poklicno" znanje, ki je nujno potrebno. Sodelovanje med izobraževalno ustanovo in kulturno organizacijo že samo po sebi kaže na določeno usmeritev. Tudi "predmeta" tečajev sta v svojem bistvu novost. Lik animatorja na družbeno-vzgojnem področju je vedno bolj potreben, čeprav gre za "znanje", ki ga ni mogoče zajeti z eno samo besedo. Animacija na vzgojnem področju, predvsem z otroki, je danes razvita veda in hkrati "spretnost", ki si vedno bolj utira pot. Seminar Zavoda bo potekal v sodelovanju s priznanimi strokovnjaki, zaobjemal pa bo teoretične in praktične vidike problema. Naj tu omenimo, da v okviru Zveze že deluje skupina animatorov. Manj poznana je seveda animacija na družbenem področju. Kako voditi društvo? Kako voditi skupino ljudi? Kako aktivizirati družbo ljubiteljev? Vprašanj je veliko in jih je vedno težje prepuščati slučaju. Ljubiteljska kultura zahteva takšne pristope, ki ljudi pritegnejo in združujejo kvaliteto z veseljem in zabavo. Ljubiteljska kultura pomeni predvsem višjo kvaliteto življenja, zato morajo dejavnosti biti izraz iskrene volje in navdušenja. Sami ljudje se večkrat ne znajdejo, težko postanejo skupina, medsebojne vezi so krhke. V tem okviru je danes vedno bolj potrebna figura animatorja, oziroma čim bolj poznamo animacijske tehnike, tem bolje in učinkoviteje bomo delovali v neki skupini. Menežerji se učijo, kako voditi seje, politiki se učijo, kako nastopati, očitno pa so tudi na kulturnem in ljubiteljskem področju potrebni ljudje, ki poznajo določene "tehnične" dela (seveda smo tu izven lika klasičnega aktivista, ki ostaja seveda še potreben, kot je treba ločevati upravljanje od vodenja). Upravljanju društev bo namenjen tečaj za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov. Tečaj želi nuditi posameznikom osnovno znanje, hkrati pa se loteva ne lahke tematike. Italijanska zakonodaja je močno zakomplicirala življenje kulturnih društev. Slednja namreč niso podjetja, saj niso pridobitniškega značaja, po drugi strani pa je njihovo delovanje podvrženo fiskalnim pravilom, kot da bi bila podjetja. Stanje je v marsičem protislovno, društveni delavci pa se v praksi srečujejo z zelo konkretnimi vprašanji, na katera ne znajo vedno najti pravega odgovora. Tečaj ima torej namen objasniti, kaj je treba narediti.

Zveza slovenskih kulturnih društev ima v programu še nekaj pomembnejših in obsežnejših dejanj, čeprav se srečuje z dokaj skopo bilanco. V načrtu je servis za davčno konzulenco, želi pa tudi odpreti kulturni center za otroke. V Trstu bo ZSKD ponudila nekaj kvalitetnih zborovskih koncertov in tudi drugih prireditev. Ob tem ostaja seveda še običajno in vsakodnevno sodelovanje s posameznimi društvi in skupinami, sodelovanje, ki ni vedno "razvidno" iz tiska, ki ni vedno razvpito, pomeni pa osnovo ZSKD.

Na prvem torkovem večeru Slovenskega kluba Srečanje v Istri izraz novih odnosov Vzhod - Zahod

Z aktualno mednarodno politično tematiko, ki pa jo je v zadnjih tednih nedvomno zasenčilo sprejetje nove slovenske ustave, je Slovenski klub predsedničnim stopil v novo sezono. O septembrskem istrskem srečanju med italijanskim predsednikom vlade Andreottijem in njegovim jugoslovanskim kolegom Markovićem sta poročala časnikarja, ki sta sledila temu dogodku in o njem tudi poročala. Gosta Kluba sta bila namreč dopisnik Primorskega dnevnika Bogo Samsa in dopisnik milanskega dnevnika Il Corriere della Sera Eros Bičić, ki vodi tudi koprsko dopisništvo angleške televizijske agencije News Network.

Po "formalnem" pozdravu predsednice Kluba Barbare Gruden in uvodnem posegu Ravla Kodriča sta gosta obnovila predvsem potek srečanja med vrhovnima vladnima predstavnikoma Italije in Jugoslavije. Samsa je poudaril, da je Italija pokazala konkreten interes za to, kar se modernega in zanimivega dogaja v Jugoslaviji, da sicer ne gre za vmešavanje, pač pa za podporo državi, ki med drugim odigrava zelo pomembno vlogo med nevršenimi. Istrski pogovori, med katerimi je Italija obljubila Jugoslaviji tisoč milijonov dolarjev, pa so po Samsovem mnenju imeli izreden vpliv na poznejše dogajanje v Jugoslaviji: po eni strani so imeli stabilizacijski vpliv na Markovičevu vlado, po drugi pa so pripomogli k temu, da je razprava o ustavnih spremembah ostala na pravni ravni in ni izzvala vojaških posegov.

Bičić, ki je kot pripadnik italijanske manjšine v Jugoslaviji govoril v italijanskimi, se je s to trditvijo strinjal, je pa vso diplomatsko dejavnost med Italijo in Jugoslavijo uokviril v širši kontekst in dejal, da je Evropska skupnost imenovala Italijo za "varuško" Jugoslavije. Iz bojazni, da bi v vzhodnih državah izgubili nadzor nad gorbačovskim reformizmom, sta ES in NATO pakt začela graditi diplomatske okope, da bi v imenu svetovnih mirovnih interesov prispevali k stabilizaciji teh držav. Prav zaradi tega je bil sam Andreotti pozoren tudi na povezave z južnimi republikami Jugoslavije, ki se ne bi smele čutiti izločene iz mednarodnih dogovorov. »Ne sme nas torej čuditi, da CK ZKJ pred zasedanjem slovenske skupščine ni ostreje posegel,« je dejal, »saj so u osodi tega zasedanja odločali druge.« Bičić pa je opozoril tudi na nevarnost, da bi "univerzalno" gledanje na jugoslovanske probleme pomenilo poenostavljanje teh problemov. »Potem ko so v bistvu omogočili Sloveniji, da avtonomno sprejema svojo ustavo,« je dejal, »jo sedaj že opominjajo, naj ne gre predaleč s svojimi težnjami po secesiji. Samo tako si lahko tolmačimo nekatere izjave italijanskih vojaških krogov v italijanskem časopisu.« V tem kontekstu, meni Bičić, predstavljata manjšini v bistvu le del velike kupčije. Če bosta prejeli več denarja, pa ju bo zaradi tega mogoče lažje manipulirati. Manjšini sta bili doslej prej tunel kot most, saj sta imeli predvsem vlogo gospodarskega posrednika. Samo v združenju Evropi, v Evropi narodov in kultur, ki ne bi bila sama velika tržnica, bi lahko manjšinam priznali pravice, je zaključil.

Na sliki (foto Križmančič) Eros Bičić in Bogo Samsa.

Pokroviteljstvo predsedstva vlade Odpri meji

Šele včeraj so na dolinskem županstvu prejeli brzjavno sporočilo, da je predsednik ministrskega sveta dal visoko pokroviteljstvo pobudi Odprte meje med Italijo in Jugoslavijo. Kot smo poročali, se je prireditev - na pobudo pobratenih občin Dolina, Sežana in Koper - odvijala prejšnji konec tedna ter je predvidevala, poleg prostega prehoda italijansko-jugoslovanske meje na krožni poti Boljunec, Botča, Beka, Socerb, Prebened, Dolina, Boljunec, tudi gostovanje zahodnonemškega zbora iz Strasslacha blizu Münchna in 3. avtomobilski slalom odprte meje na progi Dolina-Socerb.

Danes dan protesta krvodajalcev

Kot drugod po državi bo danes tudi na Tržaškem dan protesta, ki ga je proglasila Italijanska zveza združenj krvodajalcev, da bi spodbudila parlament, naj po desetletnem zavlačevanju končno odobri zakon in načrt za ureditev krvodajalstva v Italiji. Zveza bo ob tej priložnosti izročila v vednost županom s Tržaškega, predsedniku tržaške pokrajinske uprave, predsedniku Dežele in tržaškemu prefektu dokument o problemih krvodajalstva, ki je naslovljen na najvišje državne oblasti s predsednikom republike na čelu.

Dokument najprej prikaže sedanje stanje in potrebe krvodajalstva v Italiji. Letno povpraševanje v njej znaša približno 3 milijone enot darovane krvi. Približno 20 odstotkov te krvi bi uporabili v nedotaknjeni obliki ali za rdeča krvna telesa, z ostalim pa bi proizvajali razne hemoderivate. K temu bi bilo treba prišteti še plazmo, ki bi jo pridobivali s produktivno plazmoferezo, ki je zdaj v Italiji zelo malo razširjena. Na tak način bi Italija postala samozadostna, kar zadeva kri in hemoderivate, podobno kot so to že postale druge razvite države. Leta 1988 so v Italiji zbrali 2,3 milijona enot darovane krvi, se pravi 0,7 milijona manj od potrebne, če bi seveda bilo zadoščeno vsem ostalim zgoraj

omenjenim pogojem. Cilj je dosegljiv in tudi potrebno bi ga bilo doseči iz vrste pomembnih razlogov. Samo na tak način bi namreč dokončno odpravili nevarnost, da bi v državi ostali brez krvi, preprečili bi tudi nevarnost širjenja kužnih klic, dosegli pa bi povrh precejšen prihranek, ki bi po ocenah izvedencev znašal kakih 200 milijard lir letno.

Da bi ta cilj uresničili, pa je bistvenega pomena takojšen sprejem ustreznega zakonskega ukrepa. Zakon o zdravstveni reformi iz leta 1978 je v ta namen postavil tudi rok enega leta. Toda odtlej je minilo že 11 let, zakona o krvodajalstvu pa še vedno ni. Seveda je medtem bilo v parlamentu vloženih že več zakonskih osnutkov, pa tudi parlament jih je že začel obravnavati. Februarja 1987 je poslanska zbornica celo odobrila zakonsko besedilo, ki pa je potem zapadlo zaradi predčasnega konca zakonodajne dobe. Leto pozneje je poslanska zbornica spet odobrila zakonsko besedilo, ki ga pa senat po podrgrem letu še vedno ni potrdil.

Kot uvodoma rečeno, da bi zadevo končno premaknila z mrtve točke, je Italijanska zveza združenj krvodajalcev proglasila za danes vsedrjavni dan protesta. Ni v navadi krvodajalcev, da na takšen način nastopajo, toda očitno ima tudi zanje vsaka stvar svojo mero.

V Bazovici vrsta prireditev ob obletnici

Srebrni jubilej Slomškovega doma

Pred 25 leti, ob blagoslovitvi prvega kamna, dne 14. junija 1964, je bil položen vanj pergament z naslednjim besedilom: "Danes, 14. junija leta 1964, smo položili prvi kamen Mladinskega doma, ki ga je blagoslovil tržaški škof Antonio Santin. Dom, ki ga bomo zgradili s pomočjo vernikov in državnim posojilom, posvečamo Antonu Martinu Slomšku, sv. škofu vzgojitelju slovenskega naroda." Že isto leto, in sicer 11. oktobra, je bil nov dom že zagotovljen in slovesno blagoslovljen. Slovesnost je bila ob priliki slovenskega tabora s pestrim kulturnim sporedom v domu samem in v župnijski kinodvorani. Od tedaj ima torej župnijska skupnost svoje prostore, kjer se razvija versko-kulturno-zabavna dejavnost. Odbor je skušal vsa ta leta uresničiti zadane cilje. Tu je od vsega začetka nastavljen otroški vrtec, ker vas ni imela takrat nikakih primernih prostorov. Do leta 1981 so naši mali imeli skoraj cel dom na razpolago. Končno je Občina Trst le uresničila željo domačinov in dala v ta namen zgradbo v Grudnovi ulici, nasproti osnovne šole. 27. 7. 1966 je bilo otvoreno novo športno igrišče na župnijskem vrtu. Tu so se lahko pomerili naši mladi v odbojki, košarki in nogometu. V januarju 1969 je začela delovati glasbena šola s kar lepim številom gojencev (skupno 32). Delovala je več let in dosegla zelo lepe uspehe. Žal je tudi ta kmalu prenehala. Kje lahko iščemo krivdo za to?

V vseh teh letih so bila v Slomškovem domu predavanja z versko, kulturno, družinsko in narodnostno tematiko. Večkrat so bili organizirani kuharski tečaji, tečaji o cvetličarstvu, tečaji za pripravo na zakon. Udeležba je bila vedno zelo številna in predavanja na dostojni višini. K temu bi dodali izredno uspešno prvomajsko slavo z gostovanjem priznanih slovenskih narodnozabavnih ansamblov. Skupno jih je bilo enajst. Vse je propadlo, ko je vzporedno potekalo enako slavlje Pod

orehi. Redno se je vsako leto Slomškov dom spomnil s proslavo dneva slovenske kulture, februarja meseca, kot tudi spomin na svojega zaveznika Slomška v mesecu oktobru. Ne smemo pozabiti, da je Slomškov dom tudi središče srečanj raznih verskih skupin iz Trsta. Vesela srečanja so tudi ob hvaležnici ob dnevu bolnikov, za župnijsko opasilo, sv. Marijo Magdaleno meseca julija. Najbolj se veselijo Slomškovega doma otroci ob pustovanju. Slomškov dom ima tudi otroški zbor Slomšek, ki redno vadi skozi vse šolsko leto in pogostoma nastopa doma in v gosteh.

Po letu 1981, ko je dobil vrtec lastne prostore, je bil nekoliko prenovljen. Tako služi svojim prvotnim namenom, ki si jih je začrtal ob ustanovitvi. V veži je krasna slika, delo našega umetnika Toneta Kralja, ki prikazuje Slomška v svojem poslanstvu, ko razdeljuje svoje drobtinice slovenskemu narodu. V prvem nadstropju je katehetska učilnica, zimska kapela posvečena Mariji pomagaj s križevim potom kipa Franca Goršeta. Za goste je lepa sprejemnica in spalnica, na podstrešju pa je prostor s 14 preprostimi posteljami na razpolago raznim skupinam.

Še in še bi lahko tu naštevali razne prireditve. Preveč bi se to razvleklo. Naj vam tu nakažemo potek letošnjega srebrnega slavlja, ki se je začelo že sinoči z otvoritvijo razstave slik našega kriškega rojaka Roberta Daneva. Danes ob 20.30 bo Marjan Jevnikar vrlet svoje filme o Krasi in o obisku v Peruju. V nedeljo ob 17. uri pa bo posebno slovesno v župnijski kinodvorani, ko se vam bodo predstavili naši otroci, gostje iz Kamnika ter govornik prof. dr. Maks Šah. Vsi ste lepo vabljeni k tem slovesnostim v zavesti, da je Slomškov dom v tem obdobju izpolnil svojo dolžnost in budil versko in narodno zavednost med župljani.

A. R.

Obletnico bodo počastili letos decembra

Trideset let poslovanja TKB

Na današnji dan pred tridesetimi leti, 12. oktobra 1959, bil je ponedeljek, je v novi stavbi v Ulici Filzi v Trstu pričela poslovati Tržaška kreditna banka.

Dan prej, v nedeljo, 11. oktobra, je Primorski dnevnik na prvi strani zabeležil ta pomemben dogodek. V njem je bilo tudi napisano, da je tistega dne minilo točno 35 let, odkar je 11. oktobra 1924 moral zapreti blagajniška okenca največji slovenski denarni zavod v Trstu Jadranska banka. V članku so bili omenjeni slovenski denarni zavodi, ki so bili v Trstu pred nastopom fašizma. Vsi so na tak ali drugačen način izginili. Po drugi svetovni vojni so, za časa ZVU, bili nekateri poizkusi, da bi v Trstu ponovno odprli slovenski denarni zavod. Med temi je bil tudi poizkus Kmečke banke v Gorici, da odpre podružnico v Trstu. V članstvu Kmečke banke so bili tudi ljudje iz Trsta. Vsi ti poizkusi so bili zaman. Šele po podpisu Londonskega sporazuma je bila dana možnost, da se v Trstu ponovno odpre slovenski denarni zavod.

V Primorskem dnevniku in tudi v Corriere di Trieste smo takrat brali pozitivno vest, da se odpira slovenski denarni zavod. Drugače, "zaskrbljujoče", je o tem poročal takratni Il Piccolo. Sodobno urejene prostore v Ulici Filzi so upravitelji TKB nekaj dni pred otvoritvijo pokazali direktorjem drugih tržaških bank ter zastopnikom tiska in radia. V stari zgradbi na istem mestu je pred veliko leti bila pisarna dr. E. Slavika, predsednika Političnega društva Edinost, po drugi vojni pa pisarna Slovenskega gospodarskega združenja in Kmečke zveze. Dan pred otvoritvijo, v nedeljo, 11. oktobra, je skupina mladih neofašistov, pripadnikov Giovane Italia, pred banko trosila letake s protislovensko vsebino.

Delniška družba Tržaška kreditna banka je bila ustanovljena že 22. julija 1957. Ustanovitelji so bili Karlo Ban, dr. Mario Canciani, Ema Colja, Gašper Čok, Milan Milič, Dušan Košta, Danilo Nedoh, Andrej Obersnel, Valentin Pregarc, Vlado Švara, dr. Sonja Mašera, Emil Colja, Deziderij Gerzinič, Karlo Mikič, dr. Dorče Sardoč, Vojko Ferluga, Stanko Kosmina, dr. Stanko Oblak in Stanko Švagelj.

Priprave na odprtje bančne poslovalnice so trajale do bri dve leti. Prvi ravnatelj TKB je bil Mario Canciani, z

Zaradi nizkih temperatur, predvsem v večernih in nočnih urah, bodo tudi občani Doline in Zgonika lahko predčasno prižgali ogrevalne naprave. Župana obeh občin sta namreč odredila, da je dovoljeno kuriti pred 15. oktobrom, to je terminom, ki ga predvideva zakon. Odloka o predčasnem kurjenju sta stopila v veljavo že včeraj in prebivalci se bodo lahko grela brez strahu pred kaznjivo.

njim so bili še Pavel Paoli, Silvij Tavčar in Mirella Udini Marcusi.

Tržaška kreditna banka se je že v prvih letih ugodno razvijala. Že konec leta 1961 so vloge znašale 754 milijonov lir, v banki je bilo že 17 uslužbencev. V letu 1970 so dobili dovoljenje za prodajo deviz. Leta 1971 so prejeli omejeno pooblastilo za poslovanje s tujino. Na izrednem običnem zboru leta 1972 so člani pooblastili upravitelje, da ti nudijo srednjeročna petletna posojila. Leta 1976 je TKB postala banca agente. S tem so pridobili tudi več drugih bančnih poslov. V tem in naslednjih letih so imeli zelo ugoden trend. Sredi leta 1982 je umrl ravnatelj dr. Žaromir Simonič. Na njegovo mesto je prišel dr. Vito Svetina, ki banko vodi tudi danes.

V zadnjih letih je TKB razširila svoje poslovanje z nudenjem novih uslug. Pred nekaj leti so odprli agencijo priDomju, lani pa v Rojanu. Ob koncu lanskega leta so imeli 88 milijard lir hranilnih vlog in 118 milijard tekočih računov. Premoženje banke je ob koncu leta znašalo 19.170 milijonov lir.

Svojo tridesetletnico bo Tržaška kreditna banka prazno počastila na proslavi, ki bo v letošnjem decembru, nekaj prireditev pa je že bilo v letošnjem letu. (mw)

Na sliki (foto Magajna) pročelje Tržaške kreditne banke v Ul. Filzi.

Nabrežinski svet o turističnem razvoju Sosljana

Devinsko-nabrežinski občinski svet bo jutri zvečer vzel v pretes izvršilne načrte za turistični razvoj Sosljanskega zaliva, ki jih je že ocenila občinska gradbena komisija. Uvodno poročilo bo prebrala odbornica za urbanistiko Contentova (KD), razprava pa se bo začela in baje tudi zaključila na prihodnji občinski seji, ki bo po vsej verjetnosti, razen presenečenj, sredi prihodnjega tedna. Omenjeni izvršilni načrti, ki jih je predložila družba Finsepol, sodijo v sam vrh zapletenega upravnega in političnega postopka za dokončno odobritev variante občinskega regulacijskega načrta devinsko-nabrežinske občine. Izvršilnim načrtom, če bodo seveda odobreni, bodo sledila gradbena dovoljenja, za katera nosi odgovornost župan.

Danes popoldne bodo medtem razvojni projekt za Sosljanski zaliv, ki ga je izdelal genovski arhitekt Renzo Piano, predstavili v Rimu na vsedravnem simpoziju o turizmu, ki ga prireja vodstvo Confindustrie. O tem načrtu piše tudi v zadnji številki milanskega tednika Panorama, ki objavlja stališče voditelja Finsepol Cardarellija, a tudi nekatere kritike in pripombe naravovarstvenih organizacij.

Peticijo že podpisalo tisoč Svetoivančanov Zahteva po zaprtju kamnoloma Faccanoni

Nocoj ob 20. uri bo na sedežu upokojencev sindikata CGIL v Ul. San Cilino 44 pri Sv. Ivanu javno zborovanje, na katerem bodo geologi in drugi strokovnjaki s področja varstva okolja obrazložili utemeljenost zahteve prebivalstva Sv. Ivana in njegove okolice po zaprtju kamnoloma Faccanoni. Omenjeni kamnolom bi moral biti zaprt že leta 1982, pa so odgovorne oblasti lastnikom do sedaj podaljševale rok zaprtja.

Ker je delovanje omenjenega kamnoloma povzročilo že precej škode naketerim lastnikom hiš v njegovi bližini in ker je tudi prah, ki se dviga pri delu v kamnolomu, škodljiv za dihalne organe ter povzroča razna alergična obolenja, se je pri Sv. Ivanu ustanovila v mesecu junija posebna skupina, ki deluje v sklopu rajonskega odbora in sicer na področju športa, šole, kulture in varstva narave.

V omenjeni skupini, katere koordinator je Luciano Ferluga, so zastopani predstavniki svetoivanškega rajonskega sveta, tržaškega odbora WWF, tržaške skupščine za varstvo okolja, pokrajinske komisije za varstvo narave pri ACLI, ustanova Italia nostra, predstavniki ARCI-Nova, pokrajinska Lista zelenih, Italijanska unija za vseljudsko športno udejstvanje in predstavniki tržaškega vodstva CGIL.

Skupina je začela z zbiranjem podpisov med prebivalci pod peticijo, v kateri temeljuje svojo zahtevo po zaprtju kamnoloma Faccanoni iz zdravstvenih, pa tudi naravovarstvenih raz-

logov. Do sedaj je bilo zbranih že okrog tisoč podpisov; kdor pa bi se želel podpisati, ima možnost, da to stori vsak dan (razen sobote) na sedežu upokojencev CGIL v Ul. San Cilino od 10. do 12. ure.

Zahteva po zaprtju kamnoloma je bila s strani prizadetega prebivalstva postavljena že ničkolikokrat. Organizatorji nocojšnjega javnega zborovanja želijo, da bi bila udeležba zainteresiranega prebivalstva čim večja, da bi na ta način prisilili odgovorne, da bi se vsa zadeva premaknila z mrtve točke. (N. L.)

Priznanja štirim barkovljanskim učencem

Proti koncu lanskega šolskega leta je pokrajinsko vodstvo vsedravnne ustanove za varstvo živali ENPA razpisalo risarski natečaj za osnovne šole tržaške pokrajine na temo »Ljubimo živali«. V času počitnic je posebna komisija prejete risbe pregledala, pred dnevi pa so na sedežu ustanove razdelili nagrade za najboljše izdelke.

Pokala in kolajni so prejeli tudi štirje učenci osnovne šole F. S. Finžgar iz Barkovelj. Pokal sta prejela Mila Stefanovič in Alenka Pertot, kolajni pa Andrea Hrovatin in Ksenija Breclj. Razen priznanj so nagrajenci prejeli še knjige in seveda tudi ustno pohvalo predstavnikov ustanove.

Da bi si ogledali velika gradbena dela Gradbeni izvedenci iz Istre in z Reke na obisku v Trstu

V teh dneh se je mudila na obisku v Trstu številna delegacija inženirjev, arhitektov in gradbenih tehnikov iz Istre in z Reke. Delegacija so vodili član komisije za mednarodne odnose na reški univerzi Tullio Persi, dekan reške fakultete za gradbeno inženirstvo Edvard Pavlovec in predsednik Gospodarske zbornice Istre Sime Vidulin, na tržaškem županstvu pa so jih sprejeli župan Franco Richetti, odbornik za urbanistiko Eraldo Cecchini ter razni funkcionarji in tehniki.

Delegacija je prišla na Tržaško predvsem zato, da bi preučila velika javna dela, ki so ta čas pri nas v teku ali vsaj v načrtih, zlasti pa hitre cestne povezave, tržaški sinhrotron in druge znanstveno-

raziskovalne objekte oziroma komplekse. Ob teh primerih so izvedenci iz sosednje republike izmenjali poglede in izkustva s svojimi tržaškimi kolegi tudi v upanju, da bi prišlo do tesnejših in konkretnih oblik sodelovanja v skladu z novim duhom, ki veje po vsej Evropi in še posebej v Delovni skupnosti Alpe-Jadran.

Župan Richetti je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril, da gre za posebno pomembno srečanje zato, ker je predvsem delovne narave, prof. Persi pa je v imenu delegacije iz Jugoslavije izrazil zadovoljstvo, da se lahko podrobno seznanijo s projekti, kot so hitre cestne povezave in sinhrotron, ki sta deležna velikega zanimanja tudi okrajne meje. Delegacija si je po predstavitvi na županstvu omenjena dela oziroma območja, na katerih naj bi ta dela izvedli, tudi neposredno ogledala.

Na sliki (foto Marin): na tržaškem županstvu so hrvaškim gostom orisali projekt velikih cestnih povezav.

Visoko avstrijsko priznanje predsedniku pristanišča Pečat sodelovanju z Avstrijo

Predsednik Avtonomne tržaške pristaniške ustanove Michele Zanetti je včeraj prejel zlato priznanje avstrijske republike za zasluge, ki si jih je pridobil na področju sodelovanja med Italijo in Avstrijo, še zlasti ob sklepanju avstrijsko-italijanskega sporazuma o prednostnem uporabljanju tržaškega pristanišča iz leta 1985. Slovesna podelitev priznanja je bila na sedežu avstrijskega konzulata v Trstu, poleg konzula Guntherja Birbauma pa so se je udeležili avstrijski veleposlanik in opolnomočeni minister Helmut Liedermann, ki je tudi izvršni tajnik za sporazume o varnostnih ukrepih Stalnega sveta za varnost in sodelovanje v Evropi, trgovski predstavnik tržaškega pristanišča na Dunaju sen. Granser, tržaški prefekt Eustachio De Felice in tržaški župan Franco Richetti.

Med svojim včerajšnjim obiskom v Trstu je veleposlanik Liedermann priredil tiskovno konferenco na sedežu deželnega odbora, na kateri je govoril predvsem o popuščanju napečnosti med Vzhodom in Zahodom ter o rezultatih zadnjega zasedanja Stalnega sveta za varnost in sodelovanje v Evropi. Po mnenju Liedermanna bo izboljšanje odnosov med blokoma prav gotovo prineslo veliko koristi tudi Furlaniji-Julijski krajini in še posebej Trstu, ki zasedata pomembno mesto v stikih med Vzhodom in Zahodom. V tem okviru pridobiva na pomenu tudi Delovna skupnost Alpe-Jadran. »Važno pa bi bilo določiti natančne obveznosti,« je dejal avstrijski diplomat. »Sicer zelo pomembni politični proglašajo ne zadostujejo: potrebno bi bilo priti do natančnih obvez na gospodarskem in trgovinskem področju.«

Prve volilne pobude SSk v miljski občini

V Miljah je v teh dneh v polnem teku volilna kampanja za predčasne občinske volitve, ki bodo v nedeljo, 22. in v ponedeljek, 23. oktobra. Miljčani bodo ob tej priložnosti tudi obnovili krajevne sosvete. Slovenska skupnost, ki bo letos prvič sodelovala na občinskih volitvah, prireja danes tri volilna zborovanja in sicer ob 18. uri na središčnem Trgu Marconi, ob 18.30 pri Korošcih (spodnji del vasi pri Ul. Colarich) in pol ure pozneje vedno pri Korošcih, a v središču vasi. Volilna zborovanja napoveduje tudi Zelena lista s simbolom smejočega se sonca, ki bo od danes na posebnih omizjih do zaključka volilne kampanje seznanjala krajevno javnost o volilnih programih tega gibanja. Prvo tako omizje bodo postavili danes popoldne v Ul. Dante.

Volitve bodo, kot rečeno, prihodnjo nedeljo in v ponedeljek. V nedeljo bodo volišča odprta ves dan, v ponedeljek pa do 14. ure. Končni sicer neuradni izidi bodo znani že v ponedeljek zvečer, ko bodo tudi znana imena novoizvoljenih občinskih svetovalcev. Miljska občinska skupščina šteje trideset članov, ki bodo izvoljeni na podlagi proporcionalnega volilnega sistema.

Sinoči odpadla seja skupščine KZE

Sinoči je odpadla seja medobčinske skupščine Tržaške krajevne zdravstvene enote, in sicer zaradi premajhne udeležbe svetovalcev. Zaradi boleznij je bil odsoten še predsednik Jacopo Rossini, zaradi česar je predsedstvo skupščine v skladu s pravilnikom, prevzel starejši svetovalec Eugenio Ambrosi. Le-ta pa je lahko ugotovil le, da je prisotnih komaj 22 od skupnih 60 svetovalcev, zaradi česar je sejnje odložil za nedoločen čas. Med glavnimi točkami, ki bi jih skupščina Tržaške krajevne zdravstvene enote morala obravnavati, je obracun za leto 1988.

Vprašanje Zelenega Wehrenfenniga Rasna diskriminacija ali vmešavanje v svobodo tiska?

Deželni svetovalec Zelene liste Andrea Wehrenfennig je v tiskovnem sporočilu opozoril na »izjemno težko politično vmešavanje v svobodo tiska« in celo na »protižidovski rasizem«, katere žrtve naj bi bil sodni kronisti tržaškega tednika Piccolo. O premetitvi kronista je poročal neki tržaški tednik. Vzrok za to naj bi bila prošnja kronista, da bi ga kot vernega Žida oprostili dela v sobotah. Tiskovno poročilo naglašajo dejstvo, da v sobotah ne delata ne sodnja in ne deželno upravno sodišče, kar v bistvu pomeni, da prosta sobota ne bi bila resničen vzrok premetitve.

V tiskovnem sporočilu je zapisana hipoteza, da naj bi bil vzrok vse afe re članek v Piccolu z dne 23. novembra, ki se nanaša na nek sodni akt pri tržaški preturi na račun predsednika deželnega odbora. Akt naj bi vseboval hipotezo o nespoštovanju uradnih odločb v zvezi z dovoljenjem za odprtje nekega odlagališča za smeti v Furlaniji. Isti članek je objavil tudi dnevnik Corriere di Pordenone (last istega založnika kot je Piccolo), ki pa je svojevoljno spremenil vsebino in dodal namig na Biasuttija. V resnici se je akt nanašal na dogodke, ki so se pripetili preden je ta prevzel predsedniško mesto. Zaradi tega je novinar umaknil svoj podpis. Nekaj tednov po objavi članka je Biasuttijev tajnik Lucidaj urejal, hud napač na račun sodnega kronista Piccola in zahteval, naj uredništvo časopisa primerno ukrepa.

Wehrenfennig piše, »da če bi bilo vse to res, bi bili priča hudemu političnemu vmešavanju politike v odnosa do svobode tiska.« Wehrenfennig nadalje piše, da »če bi bila resbota, bi bilo še vse hujše, saj bi bili priča očitni rasni diskriminaciji.«

Odrpli ga bodo v soboto v Sosljanu

Nov disko za spodbujanje mladinske ustvarjalnosti

Po uspehu poletnih »glasbenih« praznikov v parku bivše umobolnice - priredili so jih enajst, imeli pa so skupno 6 tisoč gostov - bodo disc-jockeyji Radia Fragola poskrbeli tudi za zimsko glasbeno in plesno poslastico. Pod »pokroviteljstvom« kulturne zadruge La Collina (ki ima poleg gledališkega laboratorija še številne druge dejavnosti) bodo odprli nov disko-klub MATT! Gre v resnici za dvorano, ki je bila včasih zelo priljubljena med tržaško mladino, a ki je že več let zaprta, in sicer za disko v hotelu Sette nani v Sosljanu. Fabio Visentini, Davide Zuljan oziroma Skizzo, Joža Ruben, Michele Genovese, Mauro Quindici in Stefano Passoni, ki so tako uspešno animirali poletne noči v parku in ki sodijo med najboljše disc-jockeje v Trstu, bodo v prihodnjih petih mesecih upravljali disko-klub v upanju, da jim bo odziv občinstva omogočil nadaljevati s to dejavnostjo.

Novo pobudo zadruge La Collina in Radia Fragola je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavil sam ravnatelj psihiatrične službe pri KZE Franco Rotelli, ki je spregovoril o vseh vzgojnih in izobraževalnih dejavnostih, ki jih prirejajo v okviru te službe. Sem sodi na primer projekt Azimut, ki ga prirejajo s podporo Evropske skupnosti in katerega namen je skrbeti za tako imenovano »rizično« mladino. Rizični subjekti pa po Rotelliju niso samo tisti mladi, ki živijo v emarginiranih socialnih okoljih, pač pa skoraj vsi mladi, saj množična kultura vsiljuje zelo površne vrednote in vedenjske sheme, ki v glavnem ne odgovarjajo potrebam posameznika in ki nikakor ne spodbujajo njegove ustvarjalnosti. Tudi ta pobuda pa naj bi sodila v poskus »destabiliziranja« negibnosti krajevnih uprav, ki so vselej gluhe za potrebe ljudi.

V novem disku naj bi torej ponujali kvalitetnejšo glasbo kot drugod, spodbujali naj bi ustvarjalnost in predstavljali vsakovrstne domače umetnike. Zaenkrat bo disko odprt samo trikrat na teden. Slavnostna otvoritev z bogatim glasbenim sporedom bo to soboto s pričetkom ob 22.30. od prihodnjih prireditev pa velja omeniti Praznik čarovnic Halloween, ki bo 31. oktobra.

Agenti letečega oddelka so ga zasačili »na delu« Kradel v banki, ki bi jo moral stražiti

Straženje tujega imetja je za 28-letnega zapriseženega stražnika Marca Leisnerja iz Ul. Macclig 14, ki je zaposlen pri trzdki Stabilimento triestino di sorveglianza e chiusura, postalo očitno preutrujanje in preveč frustrantno. Namesto da bi ostal zvest svoji zaprisegi in zvesto opravljal svojo službo, si je naenkrat zaželel »tujega blaga« in v noči na sredo kradel v banki, ki bi jo moral stražiti.

Zasačili so ga agenti letečega oddelka, ki so bili že pred dnevi ob-

veščeni, da je iz agencij banke Banco di Roma primanjkoval denar. Šlo je sicer vedno za manjše vsote, v glavnem za nekaj stotin tisoč lir, vendar so odgovorni trdke Stabilimento triestino di sorveglianza e chiusura v ponedeljek odkrili, da je tudi iz njihove blagajne izginila nekoliko zajetnejša vsota, in sicer štirje milijoni in 418 tisoč lir (šlo je za plače štirih uslužbencev trdke). Ko so odkrili to krajo, so policijski agenti povezali oba dogodka in začeli nadzorovati nekatere zapriseže-

ne stražnike. V noči na sredo, okrog 1.30, so tako zasačili Leisnerja, ko je iz blagajne agencije A Banca di Roma v Ulica Roma 15 skušal odnesti 115 tisoč lir.

Ker so pri njemu doma našli tudi štiri milijone lir, so ga osumili, da je ukradel tudi omenjene plače. Našli pa so tudi hranilno knjižico, tako da morajo še preveriti, ali si ta denar ni dejansko izposodil.

Za krajo v banki mu bodo vsekakor sodili danes na preturi po hitrem postopku.

»Afera Zerbin« na tržaškem sodišču

Tragična smrt ribiča še vzbuja pozornost

Tragični incident v Tržaškem zalivu, v katerem je 19. novembra leta 1986 izgubil življenje 24-letni ribič iz Građeža Bruno Zerbin, je spet v središču pozornosti. Tržaški preiskovalni sodnik Filippo Gullotta je pred približno tednom dni (točneje 3. oktobra) pozval na zaslišanje Borisa Grgiča, poveljnika patrolne ladje iz Kopra, iz katere so streljali proti gradeški ribički ladji Aurora in ki ga v Italiji obtožujejo namernega umora. Grgič se ni odzval vabilu tržaškega sodnika.

Takoj po dogodku s tragičnimi posledicami je koprski preiskovalni sodnik Gregor Velkhavr, kot obširno poročajo v zadnji številki koprške »Primorske novice«, zasegel vso dokumentacijo z ladje Aurora in iz patrolne čolna, zaslišal priče in prišel do zaključka, da je celotna operacija potekala v skladu z mednarodno ženevsko konferenco o ozemelskih vodah in da ni razloga za sodni pregon Grgiča. Koprsko javno tožilstvo je kasneje v skladu s to oceno vso zadevo arhiviralo.

Italijanska stran je tudi pod pritiskom desnice sprožila dva preiskovalna postopka, kasneje združenega v enega in to pred tržaškim sodiščem, ki je naročilo trem strokovnjakom splošno analizo dogajanj, hkrati pa imenovalo Bogdana Berdona za uradnega branilca obtoženega Grgiča. Med postopkom je prišlo do zapletov in do težav, tako da do danes tržaško sodišče še ni prejelo iz Kopra nujno potrebne dokumentacije o preiskavi. Odvetnik Berdon je vsekakor kontestiral mnenja izvidencev, ki jih je imenovalo tržaško sodišče, češ da so subjektivna ter zasnovana samo na pričevanjih in formalno zahteval, naj v Trstu pregledajo ves koprski preiskovalni postopek, vključno z oprostilnim sklepom proti Grgiču, ki se, kot rečeno, ni javil tržaškemu sodniku, saj je afera za Jugoslavijo pravno gledano zaključena. Berdon je vložil tudi zahtevo, da bi v skladu z mednarodnimi konvencijami Grgiča v okviru tržaške preiskave zaslišale jugoslovanske sodne oblasti.

† Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga

**Juština Grgič
vd. Križmančič**

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 13. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazovsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo sin Ivan, sestra Lojzka in drugi sorodniki.

Bazovica, Gropada, 12. oktobra 1989

Priraja ga Sindikat slovenske šole

Tečaj o verbalnem in neverbalnem sporočanju

Sindikat slovenske šole priraja v sodelovanju s Pedagoško akademijo univerze E. Kardelj, enota Koper, izpopolnjevanje za vzgojiteljce slovenskih otroških vrtcev na Tržaškem na temo »Verbalno in neverbalno sporočanje«.

- Okvirni program bo sledeč:
1. Jezik - sporočanje sredstvo - prof. Olga Bertok;
  2. Dvojezično sporočanje - mag. Lucija Čok;
  3. Sporočanje z glasbo - mag. Mira Voglar;
  4. Gib kot govorica - prof. Lojzka Žerdin;
  5. Likovno sporočilo - prof. Slavko Hočevar.

Vsi predavatelji so docenti ljubljanske univerze. Podrobni program je na razpolago na didaktičnih ravnateljstvih. Predavanja bodo združena s praktičnimi vajami. Ob tej priliki bomo lahko pozdravili v svoji sredi tudi vzgojiteljce dvojezičnega otroškega vrtca v Špetru.

Tečaj bo potekal ob sredah od 16. do 20. ure, od 18. oktobra dalje, in nekajkrat ob sobotah dopoldne, predvidoma na osnovni šoli France Bevk na Opčinah. Vodila ga bo ravn. Lucija Barej Krizman.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Nocoj ob 20.30 (red 1. četrtek) bo tržaški Teatro Stabile ponovil delo W. Shakespeara RIHARD III. v režiji Gabrieleje Lavie. V abonmaju odrezek št. 1. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Zaradi nerazpoložnosti prof. GIOVANNE MOCCHI bo predstavitev Shakespearovega dela RIHARD III. jutri, 13. t. m., v gledališču Rossetti.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Simfonična sezona 1989-90 - Danes, 12. in jutri, 13., ob 20.30 (red A in B) ter v soboto, 14. t. m., ob 18.00 (red S) simfonični koncert pod vodstvom S. Argirisa. P. Bordoni (klavir), F. Selvaggio (violina) in S. Palm (violončelo) bodo izvajali Bussettijeve in Beethovnovske skladbe.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

KULTURNI DOM SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Vpisovanje abonmentov vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah od 10. do 14. ure, v Kulturnem domu, tel. 734265.

Gledališče Scuola dei Fabbri

Zadruga LA COLLINA bo do 15. t. m. uprizorjala Kroetovo delo ROBE DE OMINI (Mannersache). Režija Mario Uršič. Nastopata Miranda Caharija in Claudio Misculin. Scenografija Marjan Krauos, glasba Giampaolo Coral.

razna obvestila

Godbeno društvo Nabrežina priraja v okviru Glasbene šole tečaje pihalnih instrumentov in tolkal. Vodili ga bodo prof. Sergio Gratto, Zoran Lupinc in Davide Sinigoi. Vpisovanje gojencev poteka ob torkih in četrkih od 20.30 dalje na sedežu društva v Nabrežini ali po tel. 200897.

50-letniki z Opčin sklicujejo sestanek danes, 12. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Vljudno vabljeni!

KRUT obvešča udeležence plavalnih ur v Strunjanu, da je odhod avtobusa danes, 12. t. m., ob 14.30 s Trga Peruginu.

SZ Bor sporoča, da se je pričela ženska rekreacija. Urniki so sledeči: sreda 10.30 - 11.30 ter sobota 9.30 - 10.30.

Tržaški partizanski pevski zbor bo imel v prostorih Partizanskega doma v Bazovici v nedeljo, 15. t. m., občni zbor, ki bo v prvem sklicanju ob 9. uri in v drugem sklicanju ob 9.30. Dnevni red: poročila odbornikov, diskusija, pregled in popravek statuta, razrešnica staremu odboru, volitve novega odbora, razno.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 12. t. m., ob 20.30 redna odborova seja.

Godbeno društvo Prosek priraja glasbeni tečaj za mlade godbenike. Vpisovanje poteka na sedežu društva v Šoščevi hiši na Proseku ob torkih in sredah od 16. do 18. ure in ob petkih od 15. do 17. ure.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 srečanje z odv. dr. Stankom Klepom, pobudnikom komemoracij na Zalah. Govoril bo o pomenu sprave v sedanjih slovenski stvarnosti.

Koncertni abonma Sezona 1989-90

SPORED

18. oktober 1989
SLOVENSKI KVINTET TROBIL

27. oktober 1989*
MILKO BIZJAK, orgle

16. november 1989
SIMFONIKI RTV - LJUBLJANA
Dirigent: Anton Nanut

28. november 1989
SLOVENSKI MADRIGALISTI
Dirigent: Janez Bole

14. december 1989
KATJA MILIČ, klavir

18. januar 1990
OLGA GRACELJ, sopran
JASNA CORRADO - MERLAK, harfa
NEVA MERLAK, klavir

15. februar 1990
GODALNI KVARTET GLASBENE MATICE
sodeluje Miran Košuta, klarinet

7. marec 1990
FRANC GORIŠEK, klavir
VOLODJA BALŽALORSKY, violina
ANDREJ PETRAČ, violončelo

21. marec 1990
SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
Dirigent: Marko Letonja
Miloš Mlejnik, violončelo

* V cerkvi sv. Vincenza, Ulica Feltre 11.

Vpisovanje abonmajev na GM - Ul. R. Manna 29 - do srede, 18. t. m., od 10. do 12. ure.

izleti

KD Lonjer-Katinara in KK Adria obveščata, da je na razpolago še nekaj mest za izlet po Beli krajini, ki bo v nedeljo, 22. t. m. Prijave sprejemajo v društvu v Lonjerju v večernih urah.

Slovenski kulturni klub priredi ob priliki Primorskih dnevnov na Koroškem v soboto, 14., in nedeljo, 15. t. m., dvodnevni izlet z avtobusom na Koroško. Za podrobne informacije in vpis se obrnite na poverjenike na višjih Solah.

Bi se nam radi pridružili dne 27., 28. in 29. t. m. na izlet v Medjugorje? Za informacije in vpisovanja tel. na št. 200150 od 18.00 do 20.30.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 12. oktobra 1989
DRUGISLAV

Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 17.25 - Dolžina dneva 11.08 - Luna vzide ob 16.05 in zatone ob 2.57.

Jutri, PETEK, 13. oktobra 1989
ROSICA

PLIMOVANJE DANES: ob 1.23 najnižje -43 cm, ob 7.49 najvišje 51 cm, ob 14.10 najnižje -43 cm, ob 20.03 najvišje 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj, zračni tlak 1017 mb raste, brezvetrje, vlaga 37-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Leonardo Rui, Claudia Piccin, Alexander Sovic, Matteo Comisso, Matteo Libero Baroni.

UMRLI SO: 80-letna Ines Matessi, 83-letni Plinio Luis, 81-letna Erminia Perocci, 89-letna Amalia Sferzi, 84-letni Francesco Srebvt, 83-letna Lidia Cernaz, 82-letna Zora Likon, 60-letni Bruno Angeli, 83-letni Pietro Fatutta, 81-letna Ida Speri, 82-letni Antonio Pelos.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 9., do sobote, 14. oktobra 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Lungomare Venezia 3 (Milje).
BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Lungomare Venezia 3 (Milje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Otvoritvena predstava sezone 1989-90

FRIEDRICH SCHILLER

Spletke in ljubezen

REŽIJA ZVONE ŠEDLBAUER

PREMIERA jutri, 13. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu - abonma RED A.

PONOVITVI: v soboto, 14. oktobra, ob 20.30 - abonma RED B, v nedeljo, 15. oktobra, ob 16. uri - abonma RED C.

Vpisovanje abonmentov od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Ze abonirane naprošamo, da dvignejo izkaznice čimprej.

Novost sezone: po vsaki predstavi bo odprt bar KGB!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

začenja s predavateljsko sezono in vabi člane in somišljenike na prvo predavanje, opremljeno z diapozitivi.

FRANC VOGELNIK bo predstavil koroško gorsko pokrajino

OD KARAVANK DO GROSSGLOCKNERJA

Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Ulici sv. Frančiška 20 danes, 12. t. m., ob 20.30.

Priporočamo točnost!

kino

ARISTON - 17.30, 22.15 Il barone di Munchhausen, i. Oliver Reed, Valentina Cortese.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Rito d'amore, i. Valerie Bosh, Larry Huckmann, □
EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 Storia di ragazzi e di ragazze, r. Pupi Avati.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Karate Kid III - La sfida finale.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Levithan.

NAZIONALE III - 15.20, 22.10 Gocce e orgasmi di una minorenne, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Paris by night, □□

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 Indiana Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 16.30, 22.00 Asterix e la pazione magica, risanka.

EDEN - 15.30, 22.00 Folli desideri erotici, porn., □□

CAPITOL - 17.15, 22.00 007 - Vendetta privata, pust., r. John Glen, i. Timothy Dalton, Carey Lowell.

LUMIERE FICE - 17.30, 22.15 Paesaggio nella nebbia.

ALCIONE - 17.00, 22.15 Amori in corso, r. G. Bertolucci.

RADIO - 15.30, 21.30 Erotic Dream, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Katedrala sv. Justa
Zadnji koncert skupine GRUPPO CAMERISTICO TRIESTINO, ki je bil predviden za 15. t. m., ODPADE.

V torek, 17. t. m., ob 20.30 bo v katedrali sv. Justa koncert v počastitev 5. obletnice smrti tržaškega skladatelja Giulia Viozzija, ki ga organizira Cappella Civica v sodelovanju z združenjem Promusica.

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 1989-90 - Vpisovanje abonmajev na GM, Ul. R. Manna 29, do srede, 18. t. m., od 10. do 12. ure.

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri - Nocoj ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert klavirskega dua Mattiotto - Scano. S spredu Brahmis in Gershwin. Vabljeni!

čestitke

Danes praznuje rojstni dan naš boter in prijatelj MARIO MAGAJNA. Vse najboljše mu želimo Mojca, Breda in Matjaž.

Danes praznuje v Mačkoljah 88 let naša draga mama, nona in pranona GIZELA. Vse najboljše ji čestitajo hči Željka, mož Drago, vnuka Miran in Sandi z ženama, posebno pa pravnuka Aljek in Tadej.

Danes praznuje GIZELA SMOTLAK 88. rojstni dan. Vse najboljše ji kličejo Sandro, Danica, Iztok, Saša, Paola, Adrijana, Anuška in Katjuša.

Danes praznuje v Dolini 55 let ETO. Da bi v zdravju in sreči dočakal še toliko in več let mu želijo žena Elvira, sorodniki in prijatelji.

Danes praznuje ANTONIJA FILIPIČIČ rojstni dan. Vse najboljše ji želijo vsi njeni, posebno pa Avrelja.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava slikarjev FRANZA BERGERJA, VALENTINA OMANA, ROBERTA PRIMIGA in THOMASA WÖRGÖTTERJA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V galeriji Tribbio je še jutri, 13. oktobra, odprta razstava slikarja LIVIA MOŽINE.

V galeriji Tommaseo - Ul. del Monte 2/1 - je do 18. oktobra odprta antološka razstava slikarja LUCIANA CATTANIE.

V centru VOLTAIRE - Trg S. Giovanni 3 - je še jutri, 13. t. m., odprta razstava JASNE MERKU in sicer od 16.00 do 19.30.

V Kraški galeriji v Repnu razstavlja svoja dela slikar DEMETRIJ CEJ. Razstava je odprta vsak dan od 11.00 do 12.30 in od 14.00 do 18.00.

V Občinski galeriji je še danes, 12. t. m., odprta postumna razstava del ALFREDA PERUSKA.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sosljanu je do 17. t. m. odprta razstava grafik slikarja CLAUDIA BIANCHIJA.

V sejni dvorani Bibliotece Statale del Popolo v Ul. Rosario 2 je na ogled razstava ilustracij za otroke pod naslovom ILLUSTRACIJE FULVIA TESTE v organizaciji Studijskega centra za mladinsko literaturo A. Alberti.

Na Gradu sv. Justa je do 25. t. m. na ogled razstava nemškega slikarja M. MATHIASA PRECHTLA.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah je do 16. t. m. odprta razstava z naslovom GOBA: PRILOŽNOST SREČANJA.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - razstavlja do 19. t. m. svoja dela slikar STEFANO COMELLI.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 12. novembra razstavljal JEAN-MICHEL FOLON. Razstava je odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure.

razne prireditve

KD Ivan Grbec - Škedenj (Ul. di Servola 124) priraja v soboto, 14. t. m., ob 20.30 predavanje z diapozitivi prof. Marinke Pertot PO NARODNIH PARKIH POLJSKE. Vabljeni!

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 16. t. m., SREČANJE Z OVDVETNIKOM DR. STANOM KLEPOM, pobudnikom komemoracij na Zalah. Govoril bo o pomenu sprave v sedanjih slovenski stvarnosti. Začetek ob 20.30.

prispevki

Ob obletnici smrti očeta Silvestra in none Alojzije daruje Majda z družino 20.000 lir za MPZ Zvonček.

Josip Žerjal (Mlekar) iz Doline daruje 20.000 lir za MPZ F. Venturini.

V spomin na svaka Ladota Guština daruje Justa Guštin 80.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

V spomin na Marija Petarosa darujeta Čelestina in Erol Petaros 25.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

Namesto cvetja na grob Marija Petarosa darujeta Raja in Danilo Glavina 15.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

V spomin na Guerrina Savija darujejo Križani in Križanke rojeni leta 1929 45.000 lir za MPZ Vesna in 45.000 lir za Godbeno društvo Vesna.

V spomin na Guerrina Savija in Wiljema Sirka darujeta Bruna in Zoro Tretjak 100.000 lir za kriški Ljudski dom.

V spomin na Karla Rudeža daruje družina Aleksandra Rustje 40.000 lir za SZ Gaja - Teniški odsek.

Namesto cvetja na grob Karla Rudeža daruje družina Vrtovec - Bertini 20.000 lir za Dijaško matico.

mali oglasi

PRODAM vespo 125, letnik 1964, brez evidenčne tablice, cena po dogovoru. Tel. 229246.

PRODAM suzuki SJ 410, letnik '87, bele barve, opremljen, vedno v garaži, cena 12.500.000 lir. Tel. 226710.

PRODAM ford escort GL 1100, letnik 1980, za 600.000 lir, tel. 65474.

PRODAM mladiče fox terrier z rodovnikom, stari šest tednov. Klicati na tel. št. (003861) 574096.

PRODAM motor kawasaki 450 LTD Caston, letnik 1988, tel. 327023.

PRODAM campagnolo benzina; letnik 1981, odlično ohranjena. Tel. 211552 (urnik trgovin).

PRODAM BMW R 100 RS, letnik 1984, prevoženih 35.000 km, rdeče barve. Tel. (0481) 882019 ob 20. uri.

PRODAM opel corsa 1000 po zelo ugodni ceni zaradi vojaških obveznosti. Tel. 51370.

OPREMLJENO stanovanje iščeta v najem dva inženirja. Tel. 228390.

ZIDARJA ali manjše podjetje za ureditev odtočnih cevi in tlakovanje dvorišča z betonom nujno iščem. Tel. 220669 v večernih urah.

TALBOT HORIZON, v dobrem stanju. prodam. Tel. ob uri kosila na št. (040) 53874.

FRIZERSKI SALON LORI obvešča enjane stranke, da posluje odslej od 10. do 19. ure in da ima dodatno pomočnico. Kromberška cesta 8, Nova Gorica, tel. (003865) 23043.

SAMOPOSTREŽNA trgovina išče vajenca. Tel. na št. 228729 v večernih urah.

PODJETJE s sedežem v Milanu išče mladega, energičnega elektrotehničnega inženirja s stanovanjem v Milanu za prodajo po Jugoslaviji. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Zamejec".

ZAPOSLITEV, tudi part time, na reklamnem področju z možnostjo dobrega zaslužka nudimo osebam z lastnim avtomobilom. Najnižja starost 25 let. Interesenti naj se javijo v Ronkah, Ul. Roma 76, v ponedeljek, 16. t. m., ob 17. uri.

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila in objave sprejemamo vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

menjalnica

TUJE VALUTE	11. 10. 1989		TUJE VALUTE	11. 10. 1989	
	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST		FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1400,300	1385.—	Japonski jen	9,683	9,20
Nemška marka	731,210	729.—	Švicarski frank	836,460	834.—
Francoski frank	215,910	21			

KRIŽKRAŽ

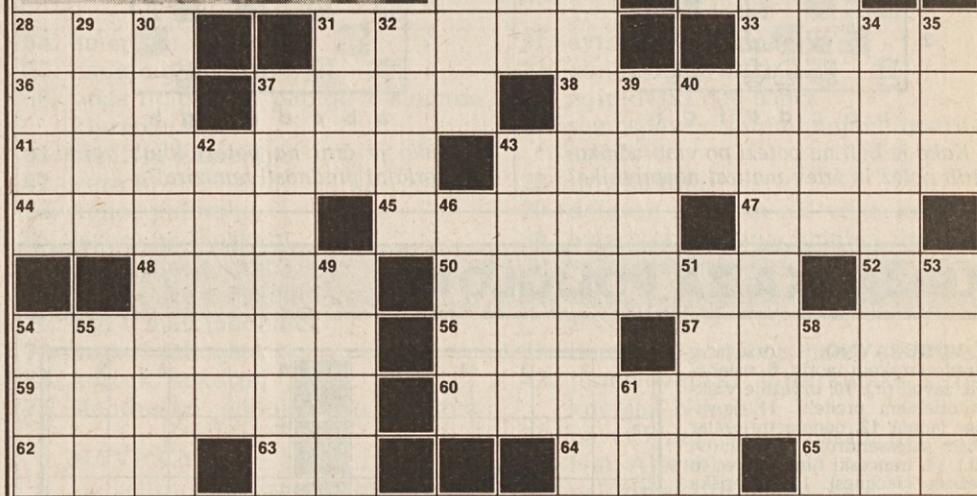
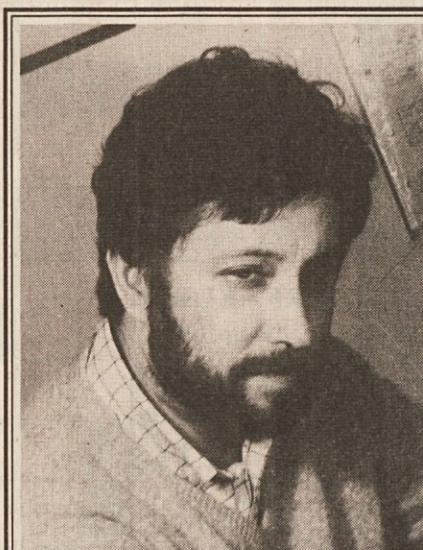
PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA — ŠT. 27

KRIŽANKA Z NAŠIM PESNIKOM

(edson)

VODORAVNO:

1. kralj zahodnih Gotov, 7. avt. oznaka Kopra, 9. dajatev za določene vrste blaga ob prehodu čez mejo, 10. avt. oznaka Aoste, 11. zaupnik, poverjenik, razstavljaec, 13. 14. bivši jugoslovanski nogometni vratar (Ratko), 15. Španija, ZRN, 16. sozvočje, skladnost, ubranost, 17. majhna rama, 20. Čampa Ivan, 21. mesto na jugu Floride v ZDA, 22. kos celote, 23. Omsk brez konca, 24. slovenski pesnik (Simon), 26. severni jelen, 27. angleško svetlo pivo, 28. okoli ... trebuha, 31. čas brez ... miru, 33. trska, 36. igralka Starčeva, 37. mesto v Sovjetski zvezi, 38. pripadnica ljudstva ... brez stalnega doma, 41. avtor Ostržka (Carlo), 43. častni samomor pri Japoncih, 44. predsednik SZ Jadran (Edi), 45. pivo v Rimu, 47. izraelska luka, 48. ljubljanski napovedovalec (Trefalt), 50. francoski plemiški naslov, 52. začetek zodiaka, 54. izdelovalec cvekov, 56. ruska plesalka Pavlova, 57. grški košarkarski as (Nikos), 59. večkratni italijanski odbojgarski prvak iz Modene, 60. gledališka lutka s premičnimi udi, 62. italijanska filmska igralka Miranda, 63. Drago Suhi, 66. orel v germanski mitologiji, 65. konjski tek.

ameriški filmski režiser, 28. am. filmski igralec (Gregory), 29. rimski bog ljubezni, 30. grški otok v Egiptskem zalivu, 31. nam omogoča oko, 32. ognjeteč, 34. zelo močna razstreliva, 35. italijanska RTV, 37. avtor drame v verzih »Cyrano de Bergerac«, 39. azijska država, 40. znak za kemijsko prvino galij, 42. italijanski renesančni slikar (Bernardino), 43. jedača, 46. verski poglavar muslimanov (šaitov), 49. očrt, 51. sovjetski nogometaš Belanov, 53. sršenar, 54. Spetičeva stranka, 55. izrastek na glavi, 58. zmrznjena voda, 61. Italija, Avstrija.

NAVPIČNO:

1. glej sliko, 2. antično ime za Šparto, 3. ljubljanska galerija, 4. rebričasta, volnena ipd. tkanina v taki vezavi, 5. prenovitev, obnova, sprememba, 6. češko žensko ime, 7. sobni pevec, 8. atestat, 12. ime grafika Justina, 18. kraj v Toskani, 19. avt. oznaka Imperie, 22. časopis, ki izhaja vsak dan, 25.

NAŠI IN DRUGI KVIZI

(kovin)

1. Ime jugoslovanskega zunanjega ministra Lončarja?

- Velimir
 Budimir
 Damir

2. Ime moškega pevskega zbora iz Doline?

- Valentin Vodnik
 Simon Gregorčič
 France Prešeren

3. V katerem mestu igra bivši Jadranov košarkar Klavdij Starc?

- v Pesaru
 v Campobassu
 v Caserti

4. V kateri deželi se nahaja mesto Frascati, znano po vinogradništvu?

- v Toskani
 v Abrucih
 v Laciju

5. V kateri državi se nahaja mesto Kirkuk?

- v Iraku
 v Sovjetski zvezi
 v CSSR

6. Ime naravoslovca in filozofa, Schellingova učenca Okna?

- Konrad
 Jurgen
 Lorenz

7. Katero je glavno mesto avstralskega otoka Tasmanije?

- Hobart
 Holley
 Hofei

8. Katero je nemško ime za Adizo?

- Ettal
 Adel
 Etsch

9. Dirigent Vaclav Tallich je bil po narodnosti?

- Rus
 Poljak
 Čeh

10. Kako pravimo stebru ali slopu delu baze, tudi delu profiliranega talnega zidca?

- plinta
 pliocen
 plise

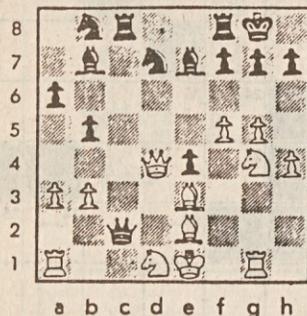
Kdor je pravilno odgovoril na vsa vprašanja, si zasluži oceno odlično. Devet pravih odgovorov je »devetica«, osem pravih odgovorov je »osmica«, itd. Pet ali manj pravih odgovorov je ocena - negativna.

ŠAHOVSKA PROBLEMA

(jelincič)

ANDREJEV - CSERNA

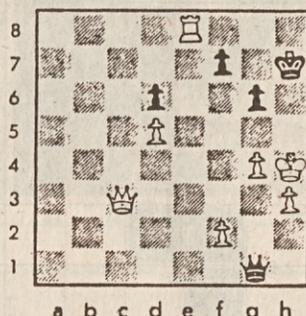
Budimpešta 1983

Kako je beli na potezi po vrsti učinkovitih potez in žrtev matiral nasprotnika?

NAJDORF - KURTIC

Mar del Plata 1984

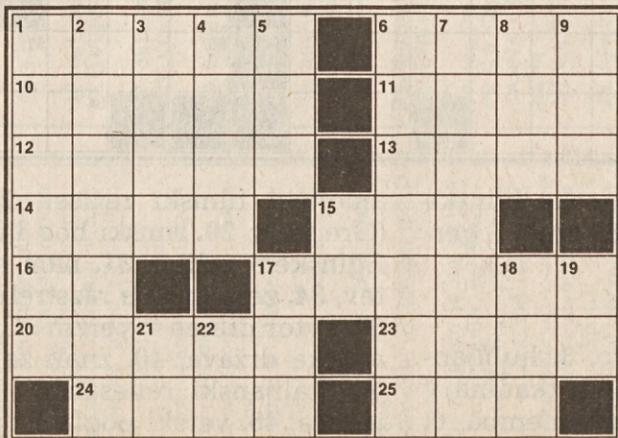
Kako je črni na potezi kljub veliki materialni prednosti remiziral?

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE

(edson)

VODCRAVNO: 1. država v Sredozemskem morju, 6. ustanova, zavod (it), 10. ozvezdje v ekvatorialnem predelu, 11. kovnec (angl.), 12. nogometni vratar Pise (Alessandro), 13. mehovi (it), 14. francoski film. igralec in režiser (Jacques), 15. ameriška pevka (Yoko), 16. avt. oznaka Ancone, 17. slabo, revno (angl.), 20. skrat (it), 23. lice; obnašanje; vitez (angl.), 24. umetnost (it), 25. se, doslej, sedaj (angl.).

NAVPIČNO: 1. ponedeljek (nem.), 2. naša najboljša jadralka Bogatčeva, 3. zvižaja, ukana (nem.), 4. italijanski junak iz 1. svetovne vojne (Enrico), 5. ime ruske plesalke Pavlove, 6. gospodarstvo, varčnost (angl.), 7. občje znane, javne (it), 8. mednarodni znak na tovornjakih, 9. italijanski naftni koncern, 15. dve ničli, 17. ameriški pesnik in pisatelj (Edgar Allan), 18. pustiti, dovoliti (angl.), 19. Yen brez samoglasnika, 21. ali; barva zlata (angl.), 22. avt. oznaka Matere.

V oklepaju so označene okrajšave angl. za prevod v angleščino, it. za prevod v italijansščino in nem. za prevod v nemščino.

SLOVARČEK

ARARA — vrsta dolgorepe papige z močnim kljunom.

EOZIN — rdeče barvilo za tekstil; rdeče barvilo iz katrana; rabi za pripravo rdečega črnila.

IVANOV — ruski pesnik; reminiscence, teoretik ruskega simbolizma (»Brazde in meje«); dramatik in literarni zgodovinar. (Vjačeslav, 1866 - 1949)

LUINI — italijanski renesančni slikar. (Bernardino, 1480 - 1522)

MORALES — nabožni španski skladatelj. (Cristobal, 1500 - 1553)

ORTIS — junak avtobiografskega romana italijanskega pisatelja Uga Foscola. Naziv tega romana je »Zadnja pisma Jakoba Ortisa«.

RAT — ameriški otok v Aleutih.

RIPS — rebričasta, volnena ipd. tkanina v taki vezavi; tudi ooljna repica (narod.).

VIANI — slikar in pisatelj iz Viaregia. (Lorenzo, 1882 - 1936)

ANAGRAMI

(a-r)

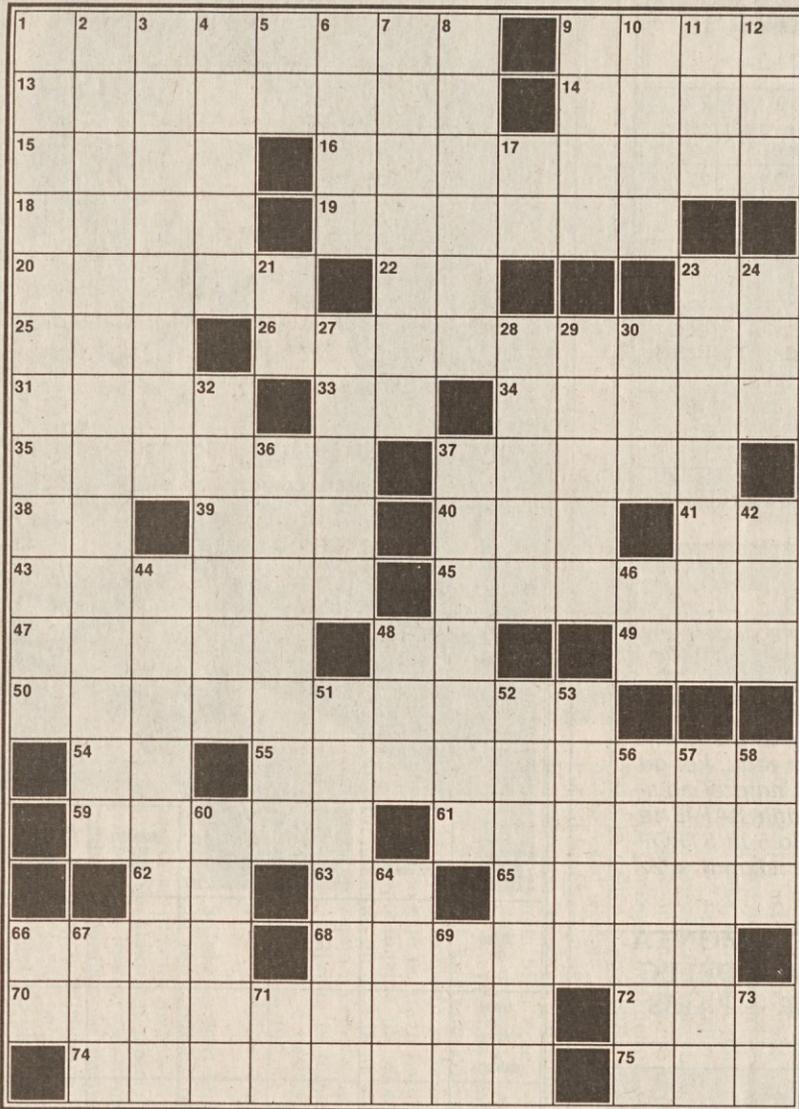
1.
PAN GROPADA
(načrtno širjenje naukov in načel)

2.
GROF PARI JANO
z opolzkim, s pohujšljivim pisanjem

3.
BELI TOK - PARMA
(skupek vprašanj o čem)

KRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali:
Simon BIZJAK, Dušan JELINČIČ,
Aleksander MUŽINA in
Jože PETELIN.
Ilustrator: Barbara BONETA

VODORAVNO:

1. prebivalec naše vasi,
9. sovjetska tiskovna agencija,
13. ljubka ožja sorodnica,
14. žganje iz riža,
15. trščica,
16. tragična rimska prizorišča z levi,
18. ime teniške igralka Mandlikove,
19. etilni alkohol, vinski cvet,
20. starogrško mesto,
22. Italija, ZRN,
23. sto kvadratnih metrov,
25. cesta,
26. Arafatova ... dežela,
31. grški bog vojne,
33. avt. oznaka Reke,
34. junakinja znane otroške povesti,
35. ljubljanski park,
37. pot,
38. začetek ozadja,
39. lijak,
40. ... Rina,
41. avt. oznaka Ravenne,
43. mesto v Laciju,
45. bivši romunski teniški igralec,
47. šolski red,
48. avt. oznaka Prištine,
49. ruska plesalka Pavlova,
50. zdravniki, specialisti za ženske bolezni,

54. ameriško moško ime,
55. nauk o gospodarstvu,
59. vrsta dolgorepe papige z močnim kljunom,
61. središče Armenije,
62. veznik,
63. konec polotoka,
65. jezero na Finskem,
66. glej zgornjo sliko,
68. prebivalci azijske države,
70. leži v mali medenici,
72. osebni zaimek,
74. korček, kokorik,
75. štandreško odbojgarsko društvo.

NAVPIČNO:

1. specialist za duševne bolezni,
2. dvig veljave denarja,
3. osenčevanje,
4. del knjige,
5. znak za kem. prvino erbij,
6. južnoameriška država,
7. radikali očetne kisline,
8. običaji, šege,
9. najdaljša reka Pirenejskega polotoka,
10. slano jezero v osrednji Aziji,
11. ribiška mreža,
12. nordijski izraz za smuči,
17. nomen nescio,

21. avt. oznaka Trapanija,
23. glej spodnjo sliko,
24. egiptovski bog sonca,
27. samospjev s spremljanjem instrumentov,
28. so v kantah,
29. delavec z lesom ali vrsta hrošča,
30. ameriška multinacionalna družba,
32. v Sečovljah so precej znane,
36. slavni nogometaš angleške reprezentance,
37. limonom podobna južna drevesa,
42. jugoslovanski košarkarski strokovnjak Nikolić,
44. pevci z najvišjim moškim glasom,
46. Ivan Albreht,
48. palestinska organizacija,
51. lončena piščal,
52. prebivalec mesta v FJK,
53. pred priimki,
54. ruski pesnik (Vjačeslav),
57. pomladna setev,
58. južnoameriška kukavica,
60. moško ime,
64. steza za ... rekreacijo,
66. Thomas Mann,
67. sovjetski nogometni reprezentant,
69. naš pesnik Mermolja,
71. Romunija, Luksemburg,
73. filmski igralec Pacino.

IZPOPOLNJEVANKA - MOZAIK (s. bizjak)

H	3	2	1	8	9	6	7	4	5	10
O	1	8	7	6	3	10	5	4	9	2
I	1	7	6	4	8	9	5	10	3	2
5	9	1	8	4	10	2	7	E	3	2
6	8	4	10	3	5	7	Š	2	1	9
5	6	3	9	4	2	7	M	1	8	10
9	H	3	5	1	8	10	4	7	6	2
5	3	7	8	4	2	A	10	9	6	1
1	2	6	4	7	5	3	10	9	8	O

V vsako vodoravno vrsto zgornjega lika vpišite po dve spodnji besedi, ki ju povezuje znak plus, in sicer v takem vrstnem redu, kot ga kažejo številke v posameznih kvadratih. Seveda morate najprej poiskati pravo vrsto za vpis obeh besed. Na primer: v besedah BARJE in STROP označite črke s številkami takole — BARJE od 1 do 5 in STROP od 6 do 10. Če ste vse besede pravilno vpisali, dobite skupaj z že vpisanimi črkami v vodoravnih vrstah lika neko misel.

KUHAR + GESTA   BURJA + PERJE   OBRIS + MONTA
 ODTIS + MILAN   DROŽJE + EGON   SLIVA + DELEC
 SELO + KOZMOS   BARJE + STROP   LITER + PARIS

FILMSKA IGRALNA KOMBINACIJA (gallus)

GABLE	Paul	☐	☐	☐	☐	☐	☐
WAYNE	Raf	☐	☐	☐	☐	☐	☐
VALENTINO	Jean	☐	☐	☐	☐	☐	☐
MASON	Ryan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LEAN	Peter	☐	☐	☐	☐	☐	☐

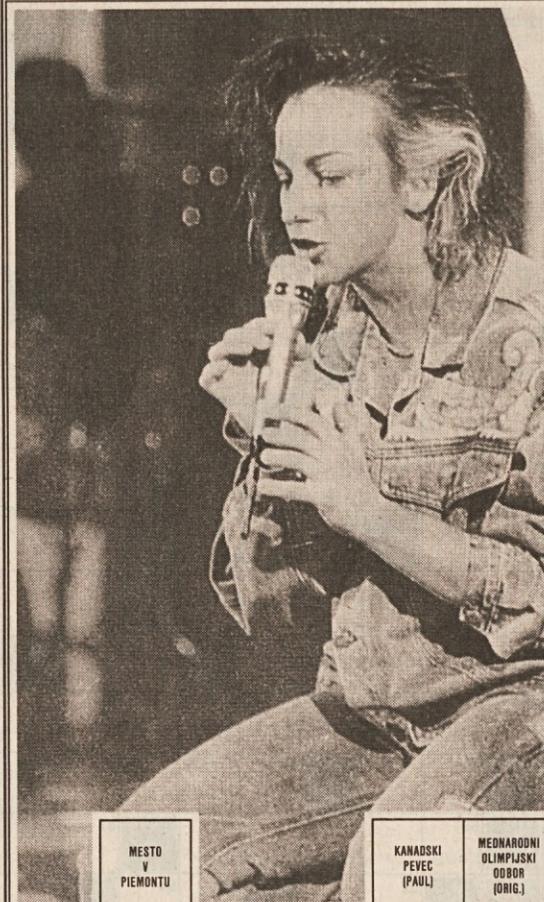
Zgoraj vidite priimke štirih znanih filmskih igralcev in priimek režiserija. Iz vseh črk petih priimkov sestavite pet novih priimkov (spet so štirje igralci, en pa režiser). V pomoč so navedena njihova imena, v vsak kvadrateg pa vpišite po eno črko.

SODOBNI SLOVENSKI KNJIŽEVNIKI (a-r)

V vsakem stavku se skriva po en sodobni slovenski pisatelj, oz. pesnik. Iskani priimki imajo vsaj po pet črk.

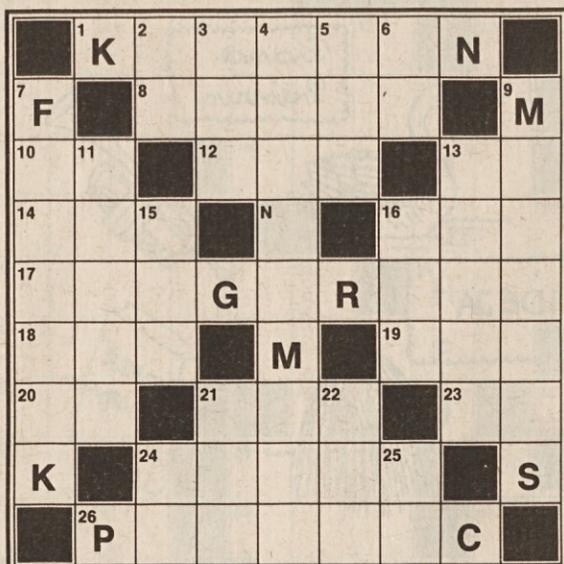
Pri žrebu latinskega pokala je prišlo do presénečenj.
 Pisatelj Boris pretepa Hortisa.
 Grahasta kokoš utaji jajce.
 Vojaki so dali puške na ramo.
 Najboljša šala mu ni bila po godu.
 Pavle, pazi, da rešiš ta problem.
 Tukaj smo, le da nas je malo.

SLIKOVNA KRIŽANKA

MESTO V PIEMONTU	KANADSKI PEVEC (PAUL)	MEDNARODNI OLIMPIJSKI ODBOR (ORIG.)
MOŠKO IME		
SLIKAR IN PISATELJ IZ VIAREGGIA		
JUG. KOŠARKARSKI TRENER ZERAVICA		
MESTO NA SICILJI		KRIŽKRAŽ ZA VSAK ČAS
JUŽNOMERIŠKA KUKAVICA		IZKUŠNJA. IZPIT
FRANCOŠKI ROMANOPISEK (CLAUDE)		RAZPREDELNICA
	KRAJ PRI OPATLJI	
	LETNI POSEK GOZDA	ŠVEDSKA, BELGIJA
		VZPETINE
ČRKOVNICA, PREDALČNIK.		
NAJMANJŠI DELCI SNÓVI		
MESEC V LETU		
GRŠKA BOGINJA UMETNOSTI		

1. LIK

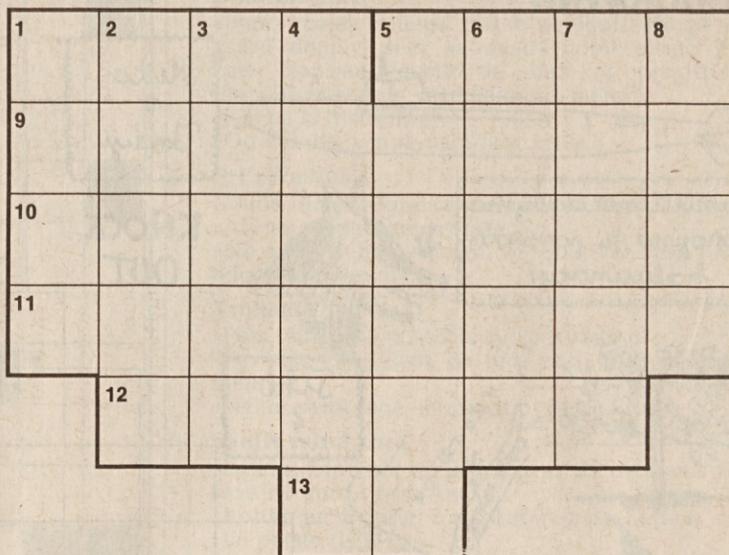
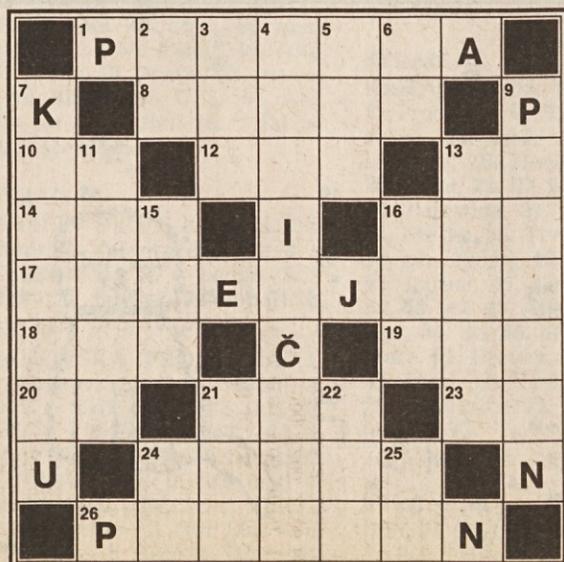

V obeh likih so že izpisane črke, ki vam bodo v pomoč pri razporeditvi besed za oba lika. Besede pa boste dobili na podlagi razlag, ki so podane skupno in ne zaporedno tako za vodoravno kot za navpično za oba lika.

VODORAVNO: 1. nasprotno od nakupa — vodja moštva, 8. nabrežinsko športno društvo - sozvok, 10. Andrej Kalan - Eddy Merckx, 12. geometrijski pojem - krilo rimske legije, 13. knock out - avt. oznaka Tarenta, 14. organ voaha - ime pevca King Coleja, 16. cima, poganjek - pevski zbor, 17. dežela v Sloveniji — prispodoba, 18. del dneva - ameriško moško ime, 19. jadranski otok - koloidna raztopina, 20. avt. oznaka Reke - veznik, 21. ples - »večno mesto«, 23. Avstrija, Italija - znak za kem. prvino telur, 24. umetni prekop - ime smučarja Križaja, 26. prebivalec evropske prestolnice - vinski bratec.

NAVPIČNO: 2. avt. oznaka Ravenne - visoka igralna karta, 3. pritok Volge - glas puške, 4. gospodarstvo, varčnost - prebivalci naše občine, 5. egiptovskibog meseca - naplačilo, nadav, 6. John Dalton - filmski igralec Pacino, 7. prenapetnež - vrečar z dolgimi in s skakalnimi zadnjimi nogami, 9. španski skladatelj (Cristobal) - eden izmed sedmih rimskih gričev, 11. debelo črevo - eno od polinezijskih ljudstev, 13. kolkovina - prirejski volk iz Severne Amerike, 15. glas trobente - najstarejši Noetov sin, 16. grška črka - oacet, 21. skupina čebel - nočno zabavišče, 22. neresnica - britanski otok v Irskem morju, 24. znak za kemijsko prvino bismut - Karl Altman, 25. nikalnica - znak za kem. prvino lantan.

2. LIK

VODORAVNO:

1. vrsta preprog, ki se imenuje po severnofrancoskem mestu Arrasu, kjer so jih začeli izdelovati, 5. spirala; naziv ljubljanskega filmskega podjetja; 9. vodja kake skupnosti, 10. nevednež, praznoglavec, 11. pripadnica velike evropske etične skupnosti, 12. sladek južni sadež, 13. skrajni konec polotoka, ki sega v morje.

NAVPIČNO:

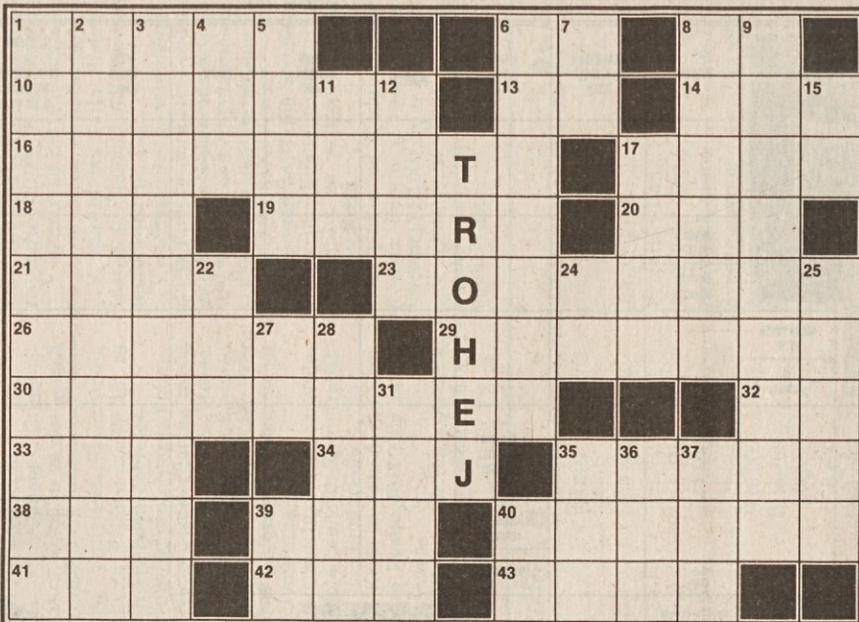
1. sveti bik starih Egipčanov, simbol kmetijstva, 2. smučarsko središče na Pohorju, 3. hebrejski pripovednik, ki je leta 1966 dobil Nobelovo ngrado skupaj s pesnico N. Sachs (Samuel Josef, njegov pravi priimek je Czaczkes), 4. spisek tujih besed po abecedi, glosarij, 5. pismeni izkaz o izročitvi blaga v skladišče, 6. ime slovenske slikarke Kobilce, 7. pred leti dolgoletni vratar angleške nogometne reprezentance; tudi ime otoka med Avstralijo in Novo Gvinejo, 8. grška pokrajina in istoimensko mesto v južnem delu Epira.

ZEMLJEPISNNA IZPOPOLNJEVANKA (a-r)

Vsakemu mestu poiščite odgovarjajočo reko. Začetnice vseh pravilno zastavljenih rek vam bodo dale ime veletoka v Indiji.

SARAJEVO	RODAN	_____
BONN	ANGARA	_____
FIRENCE	TIBERA	_____
NEW YORK	URAL	_____
NEW ORLEANS	REN	_____
BERN	BOSNA	_____
BUENOS AIRES	AARE	_____
MAGNITOGORSK	PARANA	_____
RIM	HUDSON	_____
LYON	ARNO	_____
IRKUTSKI	MISSISSIPPI	_____

VODORAVNO:

1. trud, 6. osebni zaimek, 8. Brigitte Bardot, 10. je lahko porodna, 13. konec polotoka, 14. beograjski nogometni klub, 16. veliko mesto, 17. burka, 18. Onassisov vzdevek, 19. klic k orožju, 20. četrti rimski kralj, 21. filmska igralka Lollobrigida, 23. naša vas, 26. molitev, 29. pobudila, organske snovi, 30. naš gledališki igralec (Stane), 32. član (okr.), 33. iniciativa v začetku, 34. pardiž, eden, 35. majhen sir, 38. Centralni komite Jugoslavije, 39. afriški veletok, 40. obljubitev večne zvestobe, 41. Ararat brez samoglasnikov, 42. neznan leteci predmet, 43. železna kompozicija.

NAVPIČNO:

1. mesto v Sloveniji, 2. prebivalka Novega sveta, 3. skrajni vzhodni del Oceanije, 4. potem v sredi, 5. polni stik, 6. trobenta z dolgo cevjo, 7. Ivan Tavčar, 8. ameriški filmski igralec (Marlon), 9. majhen balkon, 11. polovica celine, 12. arabsko ime, 15. naša pritrtilnica, 17. očarljivost, mikavnost, 22. star Slovan, 24. znak za kemijsko prvino erbij, 25. najmanjši del trve, 27. sto kvadratni metrov, 28. v Angliji: najvišji upravni in sodni uradnik v grofiji, 31. človeška ... mast, 35. spojina kovine s kislino, 36. rimska boginja jeze, 37. slovenski smučar Petrovič, 39. avt. oznaka Nuora, 40. avt. oznaka Plevlja.

Dodatno slavje

»Pepi, včeraj sem ga malce potegnil. Ko pa sem prišel domov, sem na omari dobil pismo svoje žene. Napisano je bilo, da nima kaj opraviti s pijanci in da se raje vrne domov k mami.«
 »Kaj pa si ti storil?«
 »Od veselja sem se napil kot želva.«

Pri zdravniku

Mlada filmska igralka gre k zdravniku na pregled.
 »Ali naj se slečem?« vpraša.
 »Ne, ni potrebno, saj sem že videl vse vaše filme!« odgovori zdravnik.

Trobenta

»Pepi, mi lahko posodite svojo trobento?«
 »Seveda! Vesel sem, da tudi vam ugaja ta instrument!«
 »Ne, ni zardi tega, le zaspal bi rad.«

Shujševalna kura

»Lojzka, zdravnik mi je svetoval, da začnem s shujševalno kuro,« reče Ančka.
 »Koliko pa si doslej izgubila?« vpraša Lojzka.
 »Le petsto tisoč lir.«

V gorah

Novinec v gorah vpraša receptarja: »Danes sem resno namenjen, da osvojim tisti vrh. Kaj pa mi svetujete?«
 »Da takoj plačate račun hotela,« odvrne receptor.

Na pokopališču

Eden od skeletov se pritožuje: »Dovolj mi je tega počitka. Čas je, da se malce sprehodim.«
 »Kaj pa nagrobno ploščo, ki jo neseš s seboj?« ga vpraša prijatelj-skelet.
 »Saj veš, služi mi kot osebna izkaznica, če me bo ustavil kak policaj.«

Novinar

»Kako kaj?«
 »Pišem.«
 »Novinar?«
 »Ne, pišem svojemu očetu, da mi pošlje denar!«

REŠITVE IZ TE ŠTEVILKE

NASLOVNA STRAN

KRIŽANKA Z NAŠIM PESNIKOM. 1. Alaraih, 7. KP, 9. carina, 10. AO, 11. eksponent, 13. ME, 14. Svilar, 15. ED, 16. akord, 17. ramica, 20. Č. I., 21. Miami, 22. del, 23. Oms, 24. Jenko, 26. los, 27. ale, 28. pas, 31. vojna, 33. iver, 36. Ema, 37. Riga, 38. ciganka, 41. Collodi, 43. harakiri, 44. Kraus, 45. bira, 47. Aka, 48. Mito, 50. markiz, 52. zo, 54. klinar, 56. Ana, 57. Galis, 59. Panini, 60. marioneta, 62. Isa, 63. D. S., 64. Aar, 65. dir. Na sliki: Na sliki = Ace Mermolaja.

STRAN II.

NAŠI IN DRUGI KVIZI. 1. Budimir, 2. Valentin Vodnik, 3. v Campobassu, 4. v Laciju, 5. v Iraku, 6. Lorenz, 7. Hobart, 8. Etsch, 9. Čeh, 10. plinta.

ŠAHOVSKA PROBLEMA: 1. problem: 1. Sh6+ Kh8; 2. Dg7+ Kg7; 3. Ld4+ Lf6 (3. ...f6; 4. gf6 Kh8; 5. fe7 itd.); 4. gf6+ Kh8 (4. ...Kh6 5. Le3 mat); 5. Tg8+ Tg8; 6. Sf7 mat! 2. problem: 1. ...Df2+; 2. Kg5 (2. Dg3? g5) f6+; 3. Df6: Dh4+! 4. Kh4: g5+; 5. Kg5: (5. Dg5) pat!

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE.

1. Malta, 6. ente, 10. orion, 11. coin, 12. Nista, 13. otri, 14. Tati, 15. Ono, 16. AN, 17. poorly, 20. gnomo, 23. mien, 24. arte, 25. let.

ANAGRAMI. 1. PAN GROPA-DA = propaganda. 2. GROF PARI JANO = pornografija. 3. BELI TOK - PARMA = problematika.

STRAN III.

KRIŽANKA ZA STRPNEJŠE. 1. Prosečan, 9. TASS, 13. sestrica, 14. arak, 15. iver, 16. levnjaki, 18. Hana, 19. etanol, 20. Olint, 22. ID, 23. ar, 25. pot, 26. Palestina, 31. Ares, 33. RI, 34. Metka, 35. Tivoli, 37. cesta, 38. oz., 39. lij, 40. Ita, 41. RA, 43. Latina, 45. Tiriac, 47. ocene, 48. PR, 49. Ana, 50. ginekologi, 54. Jo, 55. ekonomija, 59. arara, 61. Erevan, 62. in, 63. rt, 65. Inari, 66. Trst, 68. Iračani, 70. maternica, 72. ona, 74. ciklamen, 75. Val. Na slikah = Trst, Ankaran.

STRAN IV.

IZPOPOLNJEVANKA - MOZAIK. Rešitev = Hrabrost je

posledica velikega strahu. Ko smo se zelo prestrašili smrti, bomo najhrabreje pustili, da nam odrežeje noge.

FILMSKA IGRALNA KOMBINACIJA. Rešitev = Newman, Vallone, Gabin, Oneal, Yates.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Ignac - Viani - Ranko - Enna - ani - Anet - lka - SB - regal - atomi - marec - Atena. Na sliki = Gianna Nannini.

STRAN V.

DVOJČICI. 1. lik: 1. kapetan, 7. f, 8. Sokol, 9. M, 10. A. K., 12. kot, 13. K.O., 14. nos, 16. kor, 17. alegorija, 18. Tom, 19. sol, 20. in, 21. Rim, 23. Te, 24. Bojan, 26. pijanec. 2. lik: 1. prodaja, 7. k, 8. akord, 9. P, 10. E. M., 12. ala, 13. TA, 14. Nat, 16. kal, 17. Gorenjska, 18. ura, 19. Ist, 20. RI, 21. bal, 23. AI, 24. kanal, 26. Parižan.

KRIŽANKA BREZ ČRNIH POLJ. 1. aras, 5. viba, 9. poglavar, 10. ignoran, 11. Slovanka, 12. ananas, 13.rt.

ZEMLJEPISNA IZPOPOLNJEVANKA. Rešitev = Brahmaputra.

STRAN VI.

SLIKOVNA KRIŽANKA. V - črv - trta - brin - F. M. - oči - IU - gobec - LSD - K. O. - Meka - AE - in - ocean - oblak - t - reo - krt - F - o -Agra - lopar - AA - podmornica.

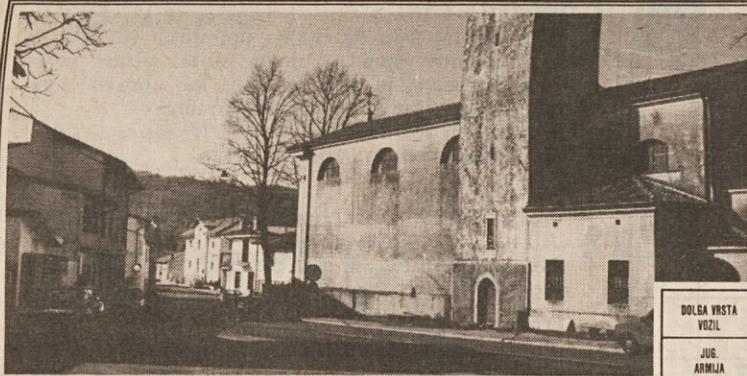
STRAN VII.

KRIŽANKA. 1. napor, 6. ti, 8. B. B., 10. omotica, 13. rt, 14. Rad, 16. velemesto, 17. šala, 18. Ari, 19. alarm, 21. Gina, 23. Doberdob, 26. očenaš, 29. hormoni, 30. Raztresen, 32. čl., 33. ini, 34. raj, 35. sirek, 38. CKJ, 39. Nil, 40. poroka, 41. aaa, 42. UFO, 43. vlak.

STRAN VIII.

SLIKOVNA KRIŽANKA - SLOVENSKA GORIŠKA OBČINA. Sovodnje - Kamerun - karavana - jez - Ravel - maratinci - ani - ilovica - ol - seme - ena - ena - tua - Andraž - et - etanol - G - RI - Pu - etika - Aar - Revizor - Bra - noi - E. M. - grmi - E. Z - kmetija - riba - noneti - V - NATO - Be - U. V. - romar - Rat - Akira - hrapotina - koran - trebitev - ale - ciklon - citronat - ose - Te - či - gams. Na slikah = Sovodnje, Gabrje, Vrh.

SLIKOVNA KRIŽANKA — SLOVENSKA GORIŠKA OBČINA

ŠVEDSKA	IDEALISTIČNA FILOZOFSKA SMER	VARATI NA POL	DEL POHISTVA	MOŠKO OSEBNO IME	ZNAČAJ	ŠESTI MESEC (ANGL.)	IT. POUČNA IN REKREACIJSKA USTANOVA ZA DELAVCE
AFRIŠKA DRŽAVA							
SPORTNA JADRANICA							
DOLGA VRSTA VOZIL							
JUG. ARMIJA							

KRIŽANKA ZA VRAT ČAS	ANGLÉŠKI GOSPOD	OTOŠKA SKUPINA MED ALASKO IN KAMAČTKO	ITALJANSKI NOG. PRIVOLIGAS	RIMSKI POZDRAV	AMERIŠKA TEMNOPOLTA PEVKA	VRSTA RIBE BIVŠI ŠP. TEN. IGRALEČ	FR. KLASICIST. SKLADATELJ (MAURICE)
----------------------	-----------------	---------------------------------------	----------------------------	----------------	---------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------

TEKAČI NA DOLGE PROGE							JUŽNOMERIŠKA KUKAVICA NERESNICA
-----------------------	--	--	--	--	--	--	------------------------------------

DROBNO ZRNATA, RUMENO OBARJANA USEDLINA							PLJAČA STARIH SLOVANOV SPREMLJEVALCI EROSA
---	--	--	--	--	--	--	---

PLODOVI							NAJMANJŠE ŠTEVILO DELI TEĐNOV
---------	--	--	--	--	--	--	----------------------------------

TVOJA V RIMU				SLOV. MOŠKO IME DALJŠA PESNITEV			
--------------	--	--	--	------------------------------------	--	--	--

LATINSKI VEZNIK			ETILNI ALKOHOL				SREDIŠČE ZAHODNEGA KRASA STO KVADRATNIH METROV GRAM
-----------------	--	--	----------------	--	--	--	---

REKA			PLUTONIJ			NARAVOSLOVJE RODEČE BARVILO ZA TEKSTIL	OREL V GERMANSKI MITOLOGIJI
------	--	--	----------	--	--	---	-----------------------------

				GODLJEVA KOMEDIJA			KRAJ V PIEMONTU SPECIALIST ZA ŽENSKO BOLEZNI
--	--	--	--	-------------------	--	--	---

				MI V FIRENCAH		ERNA MUSER NOGOMETAS SAMPODRIE (SREČKO)	DLESENELE RASTLINE TIHOTAPEČ S TOBAKOM
--	--	--	--	---------------	--	--	---

				EMILE ZOLA		KMEČKA POSEST BARIJEV SULFAT	
--	--	--	--	------------	--	---------------------------------	--

				MORSKA ŽIVAL			ZOBRI DEVETIH PEKCEV TRAVA TRETJE KOŠNJE
--	--	--	--	--------------	--	--	---

VOLT		FOSCOLOV JUNAK JACOPO...	DEŽELA V ITALIJI	STAROGRŠKI SLIKAR	SEVERNODATLANTSKI PAKT AVTOMAT		BERILJU UBALO VRABEC NAŠA ATLETINJA TAVČARJEVA
------	--	--------------------------	------------------	-------------------	-----------------------------------	--	--

POPOTNIK						AMERIŠKI OTOK V ALEUTIH MOŠKO IME	FILMSKI REŽISER KUROSAVA
----------	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--------------------------

HRAPAVOST							SVETA KNJIGA ISLAMA
-----------	--	--	--	--	--	--	---------------------

DELO TREBAČA							SVETLO ANGLÉŠKO PIVO OSEBNI ZAJMEK
--------------	--	--	--	--	--	--	---------------------------------------

AVTOMOBILSKA OZNAKA COMA							ACE MERKOLJA TRST
--------------------------	--	--	--	--	--	--	----------------------

TROPSKI VIHAR						ZAČIMBNA DRUGA	
---------------	--	--	--	--	--	----------------	--

NADLEŽNE ŽUŽELKE				TELUR		ČITANKA NA ZAČETKU	DIVJA KOZA
------------------	--	--	--	-------	--	--------------------	------------

V Kulturnem domu predstavili abonmajski spored in druge novosti Gledališka sezona SSG v Gorici bo tudi letos bogata in raznolika

Tik pred začetkom nove abonmajske sezone, ki se bo v Gorici začela v ponedeljek s Schillerjevo dramo Spletke in ljubezen, je Slovensko stalno gledališče na srečanju z novinarji predstavilo repertoar in druge programe za novo sezono. Ravnatelj in umetniški vodja gledališča dr. Miroslav Košuta pogovora ni mogel začeti drugače kot z obračunom lanske sezone, ki je bila v vsakem pogledu polna uspehov in zadoščenj. Ne le, da je SSG po "črni letini" 1987/88 lani lahko uresničilo čisto vse, kar so si zastavili v začetku sezone, pač pa je bil ta za razmere našega gledališča izredni napor poplačan s pravcato točo nagrad, kakršne gledališče še ni poželo v vsej svoji zgodovini. Predstavi iz Cankarjevega ciklusa sta bili deležni Sterijeve nagrade, najvišjega jugoslovanskega gledališkega priznanja, za Lepo Vido ter treh Borštnikovih nagrad za Kralja na Betajnovi. Prav v Gorici pa je spomladi naše gledališče na Festivalu Alpe-Jadran zasluženje prejelo tako nagrado za najboljšo predstavo v celoti kot nagrado občinstva za najboljšo predstavo.

Pri SSG so upravičeno ponosni na te uspehe, ki pa, žal, ničesar ne preminjajo v proračunskih postavkah ustanove, ki ostaja v očeh pristojnih javnih ustanov še vedno Pepelka pri delitvi sredstev za gledališče. Zato pa so si naši gledališčniki ponovno zavihali rokave in si za letošnjo sezono zastavili program, ki ne bo v ničemer manj pomemben od lanskega, po izkušnjah katerega je krojen, vendar s posebnim poslušom za želje širšega občinstva.

Abonmajska sezona bo tudi letos obsegala sedem predstav, pet v lastni postavitvi in dve gostovanji. Kot reče- no bodo sezono začeli s klasikom Fri-

Miroslav Košuta in Adrijan Rustja ob predstavitvi sezone SSG (Foto Marinčič)

edricha Schillerja Spletke in ljubezen v režiji Zvoneta Šedlbauerja. V Gorici bomo predstavo lahko gledali v ponedeljek, 16., in torek, 17. oktobra. Satirična, neobremenjena farsa Marija Čuka Lepo je v naši domovini biti bo ponudila delo domačega tržaškega avtorja. Sledile bodo znana svojevrstna komedija Tetovirana roža Tennesseeja Williama, Cankarjev Jakob Ruda, ki nadaljuje večletni ambiciozni projekt v predstavljanju Cankarjevega gledališkega opusa, in novost Natalie Ginzburg Intervju, ki jo je milanski Piccolo teatro prvič postavil maja letos. V abonmaju sta nadalje še gostovanji Mestnega gledališča ljubljanskega in Drame SNG prav tako iz Ljubljane.

Ob abonmajski sezoni bo gledališče ponudilo v Gorici otroško predstavo na velikem odru, večino gostovanj, ki

jih prireja v tej sezoni (Scena Theater Washington, Cankarjev dom, Ljubljanski festival s Kosovelovim recitalom, Prešernovo gledališče Kranj, Il Palchetto di Busto Arsizio in Teatr Komisarževskaja iz Leningrada). Poleg tega načrtujejo letos še daljšo poletno sezono.

Na srečanju z novinarji je Adrijan Rustja še na kratko spregovoril o abonmajski kampanji, s katero si prizadevajo, da bi privabili v gledališče čimveč ljudi. Več abonmentov si želijo na podeželju in bodo zato ob vsaki predstavi zagotovili avtobus za vse, ki nimajo lastnega prevoza, še posebej pa pričakujejo večji odziv mladine, ki ga lahko omogoči tudi večja zavzetost šolnikov. Kdor si še ni zagotovil abonmaja, lahko to naredi v Kulturnem domu v Gorici ali pri poverjenikih po vaseh in v višjih srednjih šolah.

Naraščajoče težave v javnih avtobusnih podjetjih v deželi V Gorici razpravljali o krčenju sredstev

Predstavniki javnih prevoznih podjetij v naši deželi so na srečanju, ki je bilo v ponedeljek v Gorici razpravljali o finančnih težavah, ki se bodo zaostrile prihodnje leto, spričo napovedanega krčenja finančnih sredstev. Od napovedanega odbitka 355 milijard lir, zadeva skoraj ena četrtina (78 milijard lir) prav področje prevozov. Na vidiku je torej dodatno varčevanje, oziroma dodatna bremena za krajevne ustanove, ki so lastnice omejenih podjetij.

Na zasedanju predstavnikov združenja CISPEL (v tem združenju so vključena vsa javna avtoprevozniška podjetja, ki opravljajo prevoz oseb, v Furlanji-Juljski krajini), so izrekli vso podporo predsedniku deželnega odbora Biasuttiju za dosedanje odločne korake, da se omeji krčenje dotacij deželam s posebnim statutom.

Potreben bo odločen nastop in veliko usklajevanja, ugotavljajo predstavniki javnih podjetij, ki predlagajo čimprejšnje srečanje s predstavniki Dežele, združenja UPI in ANCI ter župani. Položaj, ki se obeta je toliko bolj zaskrbljujoč, ker bi morala podjetja v prihodnjem letu prevzeti nase tudi dodatna finančna bremena za osebje, v smislu pred kratkim sklenjene kolektivne delovne pogodbe.

Srečanje s predstavniki združenja UPI in ANCI ter župani naj bi služilo tudi za ugotavljanje dejanske finančne razpoložljivosti posameznih ustanov, glede izpolnjevanja kolektivne delovne pogodbe.

Vprašanje zase je, kakšne bodo posledice finančnih omejitev na postopek združevanja, oziroma poenotenja javnih avtobusnih podjetij na Goriškem, ki naj bi ga izpeljali v dogled-

nem času. Bodo težave postopek pospešile ali zavrele?

Tečaj za fiskalno vodenje društev

Slovenski zavod za poklicno izobraževanje bo letos poleg drugih tečajev priredil tudi tečaj za fiskalno vodenje kulturnih in športnih društev. Tokrat je prvič, da se tak tečaj prireja na Goriškem, zato bo pobuda nedvomno nalehala na zanimanje pri vseh goriških društvih. Fiskalna zakonodaja postaja namreč iz leta v leto vse bolj zapletena in zahtevna. Vsa društva morajo zato biti pravilno in dosledno seznanjena s to problematiko.

Tečaj se bo pričel sredi novembra in bo obsegal 15 lekcij po 2 uri. Lekcije bodo v večernih urah na sedežu Zavoda v Ul. Croce 3 v Gorici. Interesenti se lahko javijo kar na Zavodu (tel. 81826) najkasneje do 20. oktobra.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Otvoritvena predstava sezone 1989-90

FRIEDRICH SCHILLER

Spletke in ljubezen

REŽIJA ZVONE ŠEDLBAUER

V ponedeljek, 16. oktobra, ob 20.30 — Abonma RED A, v torek, 17. oktobra, ob 20.30 — Abonma RED B.

Vpisovanje abonmentov od 17.30 do 19. ure, v soboto od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul. Brass 20, tel. 33288.

Urnik avtobusa za ponedeljkovo predstavo:

- 19.45 Poljane (gostilna Peric)
- 19.50 Doberdob (na trgu)
- 19.55 Jamlje (gostilna Pahor)
- 20.00 Dol
- 20.05 Gabrje
- 20.10 Sovodnje I. postaja
- 20.12 Sovodnje II. postaja
- 20.15 Štandrež (na trgu)

razna obvestila

PDG Nova Gorica in Zveza kulturnih organizacij iz Nove Gorice vabita k vpisu lutkovnih abonmajev Goriškega vrtljaka: **Abonma malega polžka** - za predšolske otroke od 4. do 7. leta starosti. **Abonma velikega polžka** - za otroke od 1. do 4. razreda osnovnih šol. **Abonma lipovega lista** - za mlade od 5. razreda osnovne šole do 3. razreda nižje srednje šole. Vpise sprejema ZKO Nova Gorica (Delpinova 8, tel. 21450) do 16. 10. 1989.

KD Oton Župancič obvešča, da bo otroški pevski zbor začel z dejavnostjo v novi sezoni v ponedeljek, 16. t. m., ob 15. uri.

KD Sovodnje vabi vse člane in prijatelje na sestanek, ki bo v ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Govor bo o obnem zboru KD, ki bo predvidoma v mesecu novembru.

Slovensko planinsko društvo vabi v nedeljo, 15. t. m., na praznik kovanja na domačiji pri Štekarjevih v Števerjanu. Družabnost bo od prvih popoldanskih ur do mraka. Ljubitelji peš hoje se lahko udeležijo tudi pohoda. Zbirališče pri pevmkem mostu na pevmski strani, odhod ob 9. uri.

kino

- Gorica**
CORSO 17.30-22.00 »Indiana Jones - l'ultima crociata«. M. Ford in S. Connery.
VERDI 17.30-22.00 »Indiana Jones - l'ultima crociata«.
- VITTORIA** 17.30-22.00 »Tutto animale. Prepovedan mladini pod 18. letom.
- Tržič**
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Caldi peccati«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
TEATRO COMUNALE 17.45-22.15 »New York stories«.
- Nova Gorica**
SOČA - Nova Gorica 18.00 »Drži se«. Ob 20.15 - Pula po Puli »Kako je propadel roch'n roll«.
- SVOBODA - Šempeter** 20.00 »Kobilica«.
- DESKLE** Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita — Ul. Don Bosco 175 — tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò — Ul. I. Maggio 94 — tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11.30 Michele Bosco iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Gibalna dejavnost najmlajših na drevišnjem posvetu ZSSDI

Krivulja, ki označuje število rojstev se iz leta v leto niža. Pojav je splošen in ne zadeva samo Gorice ali goriške pokrajine. Mogoče pa gledamo na vprašanje bolj prizadeto. Problem demografskega padca občutijo predvsem šolski zavodi in športna društva, kjer je vse težje dobiti skupinico otrok istega letnika, s katerimi bi uspeli sestaviti odbojarsko, nogometno ali košarkarsko ekipo. Ob vsem tem se poraja vprašanje, kako čimboljše in profesionalnejše vzgajati naše otroke v prave športnike.

Teritorialni odbor ZSSDI za Goriško prireja v ta namen drevi ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici zanimiv posvet o vzgojnih, demografskih, tehničnih in organizacijskih vprašanjih, ki zadevajo otroke od 3. do 11. leta starosti v zvezi z njihovo gibalno dejavnostjo. Izhodišča za razpravo bodo podali Karlo Devetak, Marko Lutman, Stefan Cotič in Aldo Rupel. Nekaj osebnih izkušenj na novogoriškem športnem območju bo posredoval Karlo Vončina. Posvet je namenjen predvsem predstavnikom športnih društev, vadiтелям, šolnikom in športnim strokovnjakom.

Reševalna akcija nad Trento kjer so pogrešali planinca

Gorska reševalna služba iz Bovca je pred sinoči uspešno posegla na pobočju nad Trento, kjer so iskali planinca, 48-letnega Janeza Svetino z Bleda. Skupaj s Stanislavom Klinarjem iz Mojstrane sta se v torek planinca povzpela na Jerebico nad Trento. Na pobočju Trentarskega Pelca sta ob povratku zgrešila pot. Nekaj časa sta jo skušala skupaj poiskati nato pa sta se razšla, da bi vsak zase poiskala pot v dolino. Klinar jo je našel in se vrnil na kraj, kjer sta se razšla. Počakal je nekaj časa, vendar Svetine ni bilo nazaj. Ker ga je že preganjala noč, se je odločil za sestop v dolino, kjer naj bi poiskal pomoč za prijatelja. V dolini pa so ljudje že slišali oddaljene Svetinove klice na pomoč in prosili za poseg bovskih gorskih reševalcev.

Takojšnje akcije se je udeležilo šest reševalcev, ki so nekaj ur kasneje našli Svetino na kraju, kjer sta se razšla s Klinarjem. Bil je nepoškodovan in se je pripravil na bivač. S prihodom reševalcev, ki so ga pospremili v dolino, pa se je stvar srečno iztekla še isti večer.

Predlog KPI za nastop Gorice ob srečanju vlad v Budimpešti

Predstavniki vlad Italije, Avstrije, Jugoslavije in Madžarske se bodo 11. novembra zbrali v Budimpešti, da bi skupno preučili nove možnosti sodelovanja med državami, katerih dežele oblikujejo skupnost Alpe-Jadran. Na srečanju bo zastopal Italijo zunanji minister De Michelis.

Pokrajinski svetovalec KPI Oliviero Furlan je s tem v zvezi v pokrajinskem svetu vprašal predsednika Pokrajine Gianfranca Criscija, ali namerava pokrajinska uprava opozoriti ministra De Michelisa na pereča vprašanja goriške stvarnosti. Goriška vodstva strank, sindikalne zveze ter združenja industrijcev, trgovcev in obrtnikov so namreč oblikovala številne predloge in nanizala vrsto potreb, ki so življenjskega pomena za celoten goriški prostor. Furlan je predlagal, naj bi Pokrajina skušala v sodelovanju z goriškimi parlamentarcema, deželnimi svetovalci, predstavniki Trgovinske zbornice, tržiške in goriške občinske uprave združiti vse te predloge v enoten paket, ki naj bi ga predstavili ministru De Michelisu. Komunistični svetovalec je še dodal, da bi bilo umestno poudariti pomembnost lokacije naše pokrajine, ki se je že v prejšnjih letih izkazala v ekonomskem sodelovanju z narodi vzhodnega dela Evrope.

Furlan je izrazil zaskrbljenost nad sedanjim obnavljanjem Pokrajine Gorica, medtem ko se na Tržaškem že več časa aktivno pripravljajo na srečanje v Budimpešti. Opozoril je tudi predsednika Pokrajine, da je KPI junija predložila podoben paket takratnemu zunanjemu

ministru Andreottiju ko je obiskal Gorico.

Na isto vprašanje in potrebo, da tudi Občina aktivno nastopi pred srečanjem v Budimpešti, je na seji občinskega sveta spregovoril komunist Salomoni.

Rajonski svet v Podgori

Rajonski svet v Podgori se bo sestal na redni seji v petek, 13. t. m., ob 20. uri. Dnevni red predvideva poročilo in razpravo o uporabi sredstev, s katerimi je upravljaj rajonski svet ter poročilo in razpravo o predlogu vzdrževalnih del na cestnem omrežju na območju rajona. Seja bo v prostorih športne hale pri Madonnini.

30-letnica ZSKP v Gorici

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici bo s slovesnostjo v soboto, 14. t. m., obeležila 30-letnico ustanovitve in delovanja. Slovesnost bo v telovadnici v Drevoredu 20. septembra ob 20.30. Ob tej priložnosti bodo podelili posebna priznanja aktivnim članom društev in organizacij, posameznikom in skupinam za 30-letno delovanje in posebne dosežke na kulturnem področju.

Taborniki obnavljajo Družino puntarskega Travnika v Gorici

Prva taborniška družina je v zamejstvu začela delovati 18. decembra 1953, leta 1959 pa se je uresničila zamisel, da bi taborniško organizacijo Rodu modrega vala razširili na Goriško in tako so 23. februarja 1959 ustanovili Družino mrzlega vrtinca s sedežem v Dijaškem domu. Leta 1972 so ustanovili v Gorici še Družino puntarskega Travnika, ki je od takrat naprej redno delovala. Člani so se udeleževali sestankov, izletov, predavanj, potovanj in seveda taborjenj in zimovanj. S časom pa je aktivnost družine opešala, dokler ni pred nekaj leti dokončno propadla. Goriška četa nasploh je izgubila svojo moč in edini še delujoči družini sta bili sovodenjska in doberdobska.

Tako se je polagoma dejavnost RMV osredotočila predvsem na tržaško, kjer je bila vseskozi uspešna. Sedaj pa, po nekaj letih, se je skupina zvestih tabornikov odločila, da zopet oživi družino v Gorici. Vodstvo je že pripravilo program v katerem so poleg rednih sestankov tudi družabna srečanja, športne dejavnosti, razni izleti in spoznavanje narave, kajti namen tabornikov je prav navajati člane ljubiti nara-

vo in se naučiti samostojno živeti v njej, predvsem pa spoštovati bližnjega. Taborniki torej niso samo zabava, temveč predvsem "šola".

Na prvem sestanku je bilo žal le malo članov, vodstvo pa upa, da se bo pri nadaljnjih srečanjih število prisotnih čim bolj povečalo. Zato vabijo vse, ki jih zanima vedeti kaj več o taborniški organizaciji in ki bi se ji radi pridružili, naj se udeležijo sestanka, ki bo v soboto, 14. t. m., ob 16. uri na sedežu v Ulici Malta 2 (v prostorih SKGZ).

Zaradi hudih prebavnih motenj osem delavcev v bolnišnici

Osem delavcev tržiške družbe pristaniških delavcev se je zateklo po zdravniško pomoč v bolnišnico v Tržiču zaradi hudih prebavnih motenj. Vse so zdravniški sicer že pozdravili in tudi odslovili. Vzroke slabosti še niso ugotovili. Menda bodo zanesljivi podatki na razpolago šele jutri. Ena od možnih domnev je, da so pacienti, ki so se zatekli po zdravniško pomoč zaužili neprimerno hrano. Počakati bo treba sicer na izsledke analize, ki bo razblinila sleherni dvom. Po razpoložljivih podatkih naj bi se družčina ustavila v znanem lokalu v Trnovci in si

privoščila obilen obed. Med zaužitimi jedmi naj bi bile, kot je slišati, tudi gobe. To naj bi se zgodilo v petek, v soboto zjutraj pa naj bi se pričele težave, zaradi česar so se zatekli v bolnišnico.

Pobude za zahtevo po zakonski ureditvi krvodajalstva

Po vsej državi bodo danes izvedli na pobudo združenj krvodajalcev, omikan, vendar oster protest z zahtevo po čimprejšnjem sprejetju zakona, ki bo urejal področje krvodajalstva.

Predstavniki sekcij krvodajalskih združenj v posameznih občinah bodo obiskali župane ter jim izročili zahtevo, da parlament čimprej spet sproži postopek za odobritev zakona. Enako zahtevo bodo predstavniki ali njihovi namestniki izročili tudi na poveljstvih karabinjerskih postaj.

Predstavniki krvodajalskih združenj opozarjajo, da bo z angažiranjem županov in drugih dejavnikov vprašanje mogoče premakniti z mrtve točke.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Na včerajšnjih kvalifikacijskih tekmah za svetovno nogometno prvenstvo Italija '90

Nizozemska, Španija, Irska in Belgija praktično na SP

Jugoslavija - Norveška 1:0 (1:0)

STRELEC: Hadžibegić v 45' (enajstmetrovka).

JUGOSLAVIJA: Ivković, Spasić, Bajić, Brnović, Hadžibegić, Jozić, Susić, Baždarević, Jakovljević (Stanojković), Stojković, Zl. Vujović.

NORVEŠKA: Thorstvet, Halle, Kojeđal, Bratseth, Jernbi (Bjornebye), Loken, Brandhawq, Ahlsen, Jakobsen, Andersen (Sorlot), Fiortoft.

GLEDALCEV: 30 tisoč. **IZKLJUČITVE:** Baždarević v 12' zaradi ugovaranja, Halle v 57' zaradi dvojnega opomina. **OPOMINI:** Jakobsen in Jozić.

SARAJEVO — Jugoslavlani, ki so itak že kvalificirani, niso mogli odigrati svoje običajne tekme, saj se je malo pred srečanjem poškodoval Katanec, že v 12. minuti pa je bil presenetljivo izključen Baždarević. Po trditvah trenerja Osima in vseh jugoslovanskih igralcev je prav ta izključitev zelo pogojevala potek tekme. Po vsej verjetnosti je bil ljubljenec sarajevskega občinstva izključen, ker je izustil bosansko kletvico, ki jo je turški sodnik razumel, morda pa je celo plju-

nil, vendar se ni videlo dobro, če na sodnika ali pa samo kri, ki mu je tekla po udarcu nasprotnika.

Prav zaradi odsotnosti teh ključnih igralcev in pa še precej razmočenega igrišča, je bila igra v prvem polčasu še precej nezanimiva. "Razživeli" so jo prav v zadnji minuti norveški branilci, ki so v kazenskem prostoru zrušili Bajića ter tako zakrivali enajstmetrovko, katero je realiziral Hadžibegić.

V drugem polčasu je sodnik, ki je očitno bil protagonist tekme, vzpostavil številčno ravnotežje, saj je nekoliko prenapreglo izključil Norvežana Halleja, Jugoslavlani pa so imeli več od igre, čeprav niso več zatresli nasprotnikove mreže. Končni izid 1:0 je pravično plačilo za obe enajsterici, Jugoslavlani pa so se upravičeno veselili sicer blede zmage. Kot zanimivost bi še dodali, da so televizijski uslužbenci izračunali, koliko minut je vsaka ekipa upravljala žogo in koliko časa so izgubili s prekinitvami. Rezultat je presenetljiv: 32 minut so imeli žogo domačini, 23 minut Norvežani, kar 35 minut pa je šlo za razne prekinitve.

Francija - Škotska 3:0 (1:0)

STRELCI: Deschamps v 26', Cantona v 63', Durand v 88'.

PARIZ — Sinoči so Platinijevi varovanci opravili pravi podvig, saj so pregazili favorizirane nasprotnike. Vendar pa jim ta zmaga po vsej verjetnosti ne bo služila, saj je kaj težko verjeti, da ne bo Škotska na svoji zadnji domački tekmi proti Norveški osvojila niti točke.

SKUPINA 5

LESTVICA	
Jugoslavija	7 5 2 0 14:5 12
Škotska	7 4 1 2 11:11 9
Francija	7 2 3 2 8:7 7
Norveška	7 2 1 4 9:8 5
Ciper	6 0 1 5 5:16 1

OSTALA SREČANJA
Ciper - Jugoslavija (28. 10.), Škotska - Norveška 15. 11., Francija - Ciper (18. 11.).

SKUPINA 1

DANSKA - ROMUNIJA 3:0 (2:0)
STRELCI: K. Nielsen v 4', B. Laudrup v 27', Povlsen v 85'.

KOPENHAGEN — Domačini so s krasno, dinamično in atletske igro popolnoma zmedli nasprotnike, saj bi lahko bil izid dosti višji. Stalen pressing je obrodil sadove, s to zmago pa je Danska za točko prehitela prav Romune. Odločilno bo torej povratno srečanje med obema enajstericama, saj bo prvi v skupini že kvalificiran za Italijo '90, drugouvrščen pa bo moral odigrati dodatni troječ z drugouvrščenima v 2. in 4. skupini.

BOLGARIJA - GRČIJA 4:0 (0:0)

STRELCI: Ivanov v 72', Bankov v 76', Iskrenov v 79', Stoičkov v 88'.

VARNA — Tekma med zadnjevrščenima v skupini je veljala le za prestiž, katerega so očitno izgubili prav Grki, ki so popolnoma popustili v zadnjih 20' igre ter prejeli kar štiri gole. Grki so namreč zaključili tekmo v osmih, saj so bili nekoliko preveč "vročekrvni", tako da jih je moral sodnik nekaj predčasno poslati v slačilnico, kjer so lahko pod mrzlo prho ohladili svojo vzbujenost.

LESTVICA: Danska 8 točk (iz 5 tekem), Romunija 7 (5), Bolgarija 3 (5), Grčija 2 (5).

PREOSTALI SREČANJI: Grčija - Bolgarija (15. 11.), Romunija - Danska (15. 11.).

SKUPINA 2

POLJSKA - ANGLIJA 0:0

KATOWICE — Angliji ni uspelo podvig zame na tujem, obratno. Le svojemu vratarju Shiltonu se mora zahvaliti, da ni zapustila poražena igrišča v Katowicah. Zato so pravo tekmo uprizorili sicer maloštevilni prisotni angleški "navijači" hooligans, ki so se naposled spopadli z vinjenimi domačimi gladalci.

Stanje na vrhu lestvice se je sedaj nekoliko zapletlo. Anglija ima le točko več od Švedske, ki mora še igrati na Poljskem, ima pa zelo slabo razliko v golih. Zato morajo Švedi, če hočejo prehiteti Anglijo na prvem mestu lestvice, ki vodi direktno v Italijo in se ogniti dodatnemu tormeču, premagati Poljake, kar nikakor ne bo lahko.

LESTVICA: Anglija 9 (6), Švedska 8 (5), Poljska 3 (4), Albanija 0 (5).

PREOSTALI SREČANJI: Poljska - Švedska (25. 10.), Albanija - Poljska (15. 11.).

SKUPINA 4

WALES - NIZOZEMSKA 1:2 (0:1)

STRELCI: Rutjes (N) v 12', Bosman (N) v 69', Bowen (W) v 89'.

WREXHAM — Evropski prvak Nizozemske je na tujem premagal že izločene Valežane ter se praktično uvrstil v finalni del SP, saj je težko verjetno, da ne bodo Rijkaard in tovariši na zadnji domači tekmi premagali šibke Fince. Tekma je bila enostranska, saj so bili evropski prvaki, ki so igrali brez Gullita, Van Bastena pa je stopil na igrišče le v zadnjih minutah tekme, stalno boljši nasprotnik.

LESTVICA: Nizozemska 8 (5), ZRN 7 (5), Finska 3 (5), Wales 2 (5).

PREOSTALI SREČANJI: ZRN - Wales (15. 11.), Nizozemska - Finska (15. 11.).

SKUPINA 6

MADŽARSKA - ŠPANIJA 2:2 (1:2)

STRELCI: Salinas (Š) v 32', Michel (Š) v 36', Pinter (M) v 40' in 83'.

BUDIMPEŠTA — S sinočnjim izenačenjem si je Španija zagotovila nastop v končni fazi svetovnega nogometnega prvenstva, vendar pa se je morala zelo potruditi, saj je Madžarska pred tekmo še računala na kvalifikacijo. Španci so že povedli z dvema goloma, vendar pa se Madžari niso predali in nadaljevali agresivno do izenačenja, ki pa jim po vsej verjetnosti ne bo služilo.

IRSKA - SEVERNA IRSKA 3:0 (1:0)

STRELCI: Wilan v 43', Cascarino v 47', Houghton v 55'.

DUBLIN — Irska je po predvidevanju premagala svoje že izločene severne sosedete ter se praktično kvalificirala za SP. Kaj težko je namreč verjeti, da bo v zadnji tekmi izgubila z ogromno razliko proti Malti in da bo obenem Madžarska gladko premagala Španijo. Irci so se zasluženo veselili, saj so bili vseskozi boljši nasprotnik ter dokazali veljavnost svoje nogometne šole.

LESTVICA: Španija 11 (7), Irska 10 (7), Madžarska 8 (7), Severna Irska 5 (8), Malta 2 (7).

PREOSTALI SREČANJI: Španija - Madžarska (15. 11.), Malta - Irska (15. 11.).

SKUPINA 7

ŠVICA - BELGIJA 2:2 (0:0)

STRELCI: Knup (Š) v 51', De Grijse (B) v 58', Turkyilmaz (Š) v 60', Geiger (Š - avtogol) v 71'.

BAZEL — Belgija je v Bazlu uresničila svoj načrt. Domači Švici je namreč odščitnila točko, ki jo dejansko uvršča v finalni del SP. Vsekakor pa so se morali gostje še kako potruditi, da so izenačili s ponosnimi domačini.

LUKSEMBURG - PORTUGALSKA 0:3 (0:1)

STRELCI: Rui Aguas v 40' in v 51', Rui Barros v 72'.

SARREBRUCK — Portugalci so na tujem proti pepelki skupine dosegli lahko in predvideno zmago, ki pa jim ne bo služila, saj je praktično nemogoče, da bo prav slab Luksemburg na svojem zadnjem kvalifikacijskem nastopu premagal Belgijo na tujem. Tekma ni bila zanimiva, saj je bila razlika med ekipama prevelika.

LESTVICA: Belgija 11 (7), ČSSR 9 (6), Portugalska 9 (7), Švica 3 (6), Luksemburg 0 (6).

PREOSTALI SREČANJA: Belgija - Luksemburg (25. 10.), ČSSR - Švica (25. 10.), Švica - Luksemburg (15. 11.), Portugalska - ČSSR (16. 11.).

Na tekmovalju v metu kopja

Deželni rekord Claudie Coslovich

Claudia Coslovich, atletinja Bora Infordate, je na včerajšnjem atletskem tekmovalju na Koloniji postavila nov deželni mladinski rekord v metu kopja z izredno zmago 49,62 m, ki je obenem druga na seznamu deželnih dosežkov vseh časov. Rezultat Coslovicve zaostaja sedaj samo za absolutnim rekordom Marinelle Ambrosio, ki znaša 52,92 m. Prejšnji mladinski rekord, ki je bil dosežen lani, je bil 47,96 m. Atletinja Bora je komaj pred tednom dni presegla 47 m. Njen napredek v primerjavi z lansko sezono znaša skoraj polnih 8 metrov.

Na avto-moto rallyju faraonov

Vatanen in De Petri

KAIRO — Vatanen in De Petri sta zmagovalca rallyja faraonov. Za Fince je to že tretja zaporedna zmaga, Italijan pa je ponovil uspeh iz leta 1987. Na zadnji etapi te 5.000 km dolge maratone je med avtomobilisti zmagala Francozinja Moutonova (peugeot), med motociklisti pa njen rojak Picard (yamaha). Končni lestvici:

AVTOMOBILISTI: Vatanen (Fin., peugeot 405 T16) 7.05'27"; 2. Ickx (Bel., peugeot 405 T16) po 58'34"; 3. Mouton (Fr., peugeot 205 T16) 2.44'02"; 4. Prieto (Šp., nissan patrol) 4.18'22".

MOTOCIKLISTI: 1. De Petri (It., cagiva) 28.02'24"; 2. Orioli (It., cagiva) po 42'59"; 3. Mas (Šp., yamaha) 1.17'30"; 4. Lalay (Fr., suzuki) 1.38'26"; 5. Picard (Fr., yamaha) 2.01'15".

Na SP v judu v Beogradu

Podelili vrsto kolajn

BEOGRAD — V Beogradu je v polnem teku 16. svetovno prvenstvo v judu.

Po 2. dnevu je pregled dobitnikov kolajn naslednji: Japonska 1 zlata, 1 srebrna, 0 bronastih; Francija 1, 0, 2; Kitajska 1, 0, 1; SZ 1, 0, 1; Belgija 1, 0, 1; ZRN 0, 1, 2; Nizozemska 0, 1, 0; Mongolija 0, 1, 0; Kuba 0, 1, 0; Poljska 0, 0, 2; NDR 0, 0, 1.

Delegacija CONI v Trstu

TRST — Delegacija CONI, ki jo je vodil podpredsednik Renzo Nostrini, si je včeraj ogledala gradbišče novega nogometnega stadiona v Trstu, ki raste poleg starega Grezarja.

Dela na stadionu, ki bi moral biti dokončan do septembra prihodnje leto, dobro napredujejo. V jutranjih urah je Nostrinija, ki ga je spremljal predsednik pokrajinskega odbora CONI Emilio Felluga, sprejel tudi tržaški župan Richetti.

V 4. kolu 1. italijanske košarkarske lige

S. Benedetto razočaral, prvi poraz Stefanela

SAN BENEDETTO - GLAXO 68:70 (45:32)

SAN BENEDETTO: Gnecci 13 (4:4), Paravella, Borsi, Biaggi, Johnson 17 (5:6), Ponzoni 13 (0:1), Ardessi 3, Vargas 17 (3:7), Vitez 5, Esposito.

GLAXO: Brusamarello 12 (2:2), Marcheselli 3, Dalla Vecchia 4, Capone 5, Moretti 4 (2:2), Bailey 16 (4:5), Perbellini, Zamberlan 13, Masetti 2, Schoene 11 (3:4).

PON: Bailey (38'), **ON:** San Benedetto 18, Glaxo 16. **3 TOČKE:** Brusamarello 2, Gnecci, Ponzoni, Ardessi, Vitez, Marcheselli, Capone, Zamberlan 1. **SODNIKA:** Corsa (Brindisi) in Nitti (Taranto).

GORICA — San Benedetto vse bolj tone! Tokrat je za izjemno razočaranje poskrbel žilavi Brusamarello, ki je v poslednji sekundi dosegel zmagoviti koš, ko so domači igralci in gledalci na tiho že upali v prvo letošnjo zmago.

V prvemu polčasu so Bosinijevi (morda poslednji?) varovanci igrali v velikem slogu (Johnson in Vargas sta skupno polovila kar 21 odbitih žog in dosegla 22 točk, tudi Gnecci in Ponzoni sta se izkazala) in vodili kar s 43:27 (v 18'). Toda v 2. polčasu, kot je sicer že stara napaka

San Benedetto, so dopustili slabemu nasprotniku, da je izenačil na 66:66 (37'). V končnici so bili domačini stalno v sicer minimalnem vodstvu. Glaxov tujec Schoene je 47 sekund pred koncem ponovno izenačil, S. Benedetto je nato napravil poslednji napad, priselbni Brusamarello pa je po naključni podaji Dalla Vecchie zapečatil končni izid. (mč)

HITACHI - STEFANEL 83:73 (37:44)

HITACHI: Pressacco 9, Valente 8, Teso 5, Radovanović 35, Lamp 26, Binotto, Mastroianni, Rossi.

STEFANEL: Middleton 17, Pilutti 18, Tyler 12, Cantarello 6, Sartori 2, Bianchi 2, Zarotti 10, Maguolo 6.

SODNIKA: Nelli iz Cortalda in Pasetto iz Firenc; **PM:** Hitachi 21:26, Stefanel 14:17; **3 TOČKE:** Binotto 0:1, Pressacco 1:1, Valente 1:1, Teso 0:1, Rossi 0:1, Lamp 2:4, Middleton 1:2, Pilutti 4:6, Bianchi 0:1; **GLEDALCEV:** 1.800.

OSTALI IZIDI: Kleenex - Jollycolombani 85:81 (43:41), Marr - Annabella 74:81 (41:34), Filodoro - Ipifim 98:112 (49:55), Braga - Alno 79:76 (42:36), Teorema - Garesio 88:73 (44:45), Banca Pop. - Fantoni 75:87 (38:40).

kratke vesti - kratke vesti

Tesna zmaga Italije proti Albaniji under 18

BISCEGLIE — V srečanju 4. kvalifikacij za svetovno nogometno prvenstvo under 18 je Italija včeraj z 1:0 (0:0) premagala Albanijo. Gol je padel šele v 89. minuti po zaslugi Muzzija.

Lestvica 4. skupine: Portugalska 8 točk (4 tekme), Italija 6 (3), Albanija 2 (5), Švica 0 (4).

Costantini izključen

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat vzela v poštev le srečanja B lige, ker bodržavna reprezentanca v soboto odigrala prijateljsko tekmo proti Braziliji in torej bodo v A ligi v nedeljo počivali. Za eno kolo so bili izključeni naslednji drugoligaški igralci: Rossi (Monza), Annoni in Biondo (Como), Apolloni (Parma), Celestini (Avellino), Costantini (Triestina), Napolitano (Cosenza), Vincenzi (Bartetta) in Vincioni (Ancona).

Gullit spet trenira

CARNAGO (Varese) — Po enem mesecu in pol odsotnosti je Ruud Gullit včeraj spet pričel s treningi. Trenutno vadi le v telovadnici.

Kupoprodajna borza

MILAN — V kongresnem centru Milanofiorija je v teku druga faza nogometne borze. V tej fazi, ki se bo zaključila 19. oktobra, lahko društva A, B in C lige kupijo ali prodajo italijanske igralce, ki niso nastopili v prvenstvenih tekmah, lahko pa zamenjajo tudi tuje igralce. V glavnem ne gre za velike operacije. Med bolj aktivnimi je Udinese, ki skuša prodati Storgata (morda Cosenzi ali Padovi), Manza (morda Veroni) in Catalana (Pescari). Pri Udineseju so včeraj zanikali vesti o morebitni zamenjavi trenerja Mazzie. Potrditev zaupanja v trenerja so potrdili tudi pri Juventus, saj se je za Zoffa zavzel sam Agnelli.

Gullit spet trenira

CARNAGO (Varese) — Po enem mesecu in pol odsotnosti je Ruud Gullit včeraj spet pričel s treningi. Trenutno vadi le v telovadnici.

Kontovelcem košarkarski turnir Cicibone

V finalnih tekmah turnirja Cicibone sta ekipi Kontovela in Selekcije osvojili 1. oz. 3. mesto z zmagoma proti Ciciboni ter Domu. V finalu za 3. mesto smo bili priča moški igri, zlasti domovci so bili zagrizeni in borbeni. Tekma je bila izenačena do konca. Šele v zadnji minuti je Selekcija povisala razliko v koših in tako osvojiti 3. mesto. Pri Brumnovih varovancih se je v napadu izkazal David Orzan, v obeh tekmah pa je največ pokazal Dušan Košuta. V vrstah Selekcije pa je največ točk dosegel Marko Salvi, ki je bil tudi nagrajen kot najboljši strellec turnirja, ob njem bi pohvalili še Roberta Škerlavaja. V zadnji tekmi turnirja pa je Kontovel zasluženo premagal Cicibono, ki pa je nastopila v okrnjeni postavi, a za nameček se je v 2. minuti poškodoval še Robi Smotlak. Vsekakor je bila tekma zanimiva in izenačena. Kontovelci so si tudi z dobro skupinsko igro nabrali že 13 točk prednosti (v 26. minuti 58:45), plavi pa so zaostanek zmanjšali (62:61 v 33'), nakar jim je zmanjkalo moči in tekme je bilo konec. Pri poraženih sta bila najboljša David Barini in mladi Andrej Cupin, ki je bil tudi proglašen za najboljšega igralca turnirja, pri zmagovalcih pa

sta izstopala Korado Čuk in Ivo Grilanc. Rezultati:

CICIBONA - DOM 87:76 (53:39)

CICIBONA: Kovačič 13 (2:2), Jogan 16 (1:2), Čebulec 6 (2:4), Simonič, Smotlak 16 (6:10), Furlan 6 (2:2), Cupin 7 (2:2), Lippolis 10 (4:6), Vecchiet 2 (2:2), Barini 11 (3:4).

DOM GORICA: Gruzovin 4, Košuta 10 (6:9), Orzan 13 (7:9), Semolič 15 (3:4), Komel, Bric 3 (1:2), Battello 6 (2:3), Ambrosi, Dornik 9 (1:2), Čubrilo 7 (3:4), Rinelli 0, Princič 6 (2:4).

TRI TOČKE: Kovačič 1, Jogan 3, Smotlak 2, Cupin 1.

SELEKCIJA - KONTOVEL 89:94 (46:60)

SELEKCIJA: Gerdol 6 (2:5), A. Gruden 7 (5:8), Škerlavaj 8 (2:5), Barut 2, Rupel 7 (2:2), Salvi 30, Malalan 5 (3:5), Al. Gruden 3 (1:2), Kneipp 18 (0:1), Žerjal 3 (1:2), Pahor 0.

KONTOVEL: Štoka 5 (1:3), Čuk 23 (7:10), Starc 14, Ban 20 (5:7), Š. Gulič 4 (2:2), Grilanc 15, Sterni 9 (1:1), D. Gulič, Cividri 7 (3:4).

TRI TOČKE: Rupel 1, Kneipp 2, Starc 2, Ban 1, Grilanc 3.

DOM - SELEKCIJA 57:66 (24:37)

DOM: Gruzovin 2, Košuta 14 (4:5), Orzan 22 (2:7), Semolič 3 (3:4), Čubrilo (0:2),

Bric 1 (1:2), Princič 2, Ambrosi, Battello 6, Dornik 3 (1:3), Komel 4.

SELEKCIJA: Malalan 6 (4:9), Gerdol, Salvi 20 (6:16), Žerjal 11 (3:4), Gruden 2, Kneipp 2, Škerlavaj 13 (3:6), Rupel 2 (2:4), Gruden 10 (4:8).

TRI TOČKE: Orzan 2.

CICIBONA - KONTOVEL 69:82 (39:48)

CICIBONA: Kovačič 6 (2:2), Jogan 14 (1:4), Čebulec (0:2), Simonič 4 (2:2), Smotlak, Semen 6, Cupin 15 (1:2), Lippolis (0:1), Gregori, Barini 24 (6:8).

KONTOVEL: Ban 10 (4:6), Grilanc 12, Gulič 6, Čuk 15 (7:11), Pahor, Sterni 14, Cividri 12 (2:2), Starc 9 (3:5), Štoka 4 (4:6).

TRI TOČKE: Jogan 3, (Jogan Vanja)

SELEKCIJA - KONTOVEL 89:96 (46:60)

SELEKCIJA: Gerdol 6 (2:5), Gruden 5 (3:4), Škerlavaj 8 (0:2), Barut, Rupel 11, Salvi 30 (2:2), Malalan 5 (3:5), A. Gruden 4 (2:4), Kneipp 18 (0:1), Žerjal 3 (1:2).

KONTOVEL: Štoka 5 (1:2), Čuk 20 (6:10), Starc 16 (2:2), Ban 20 (5:5), Š. Gulič 4 (2:2), Grilanc 15, Sterni 9 (3:3), D. Gulič, Cividri 7 (3:4).

TRI TOČKE: Grilanc 3, Starc in Kneipp 2, Rupel in Ban 1. (A. Kovačič)

Po osvojitvi srebrne kolajne na kotalkarskem SP Priznanja za poletovca S. Kokorovca

Ob prisotnosti uglednih gostov je ŠD Polet predsedničinji priredil družabno srečanje s Samom Kokorovcem, ki je konec prejšnjega meseca osvojil srebrno medaljo na svetovnem kotalkarskem prvenstvu v Roccarasu. Po nastopu mešana pevkega zbora Primorec-Taborec je besedo prevzel predsednik ŠD Polet arh. Andrej Križnič, ki je ob čestitkah nazival dolgo vrsto uspešnih nastopov slavljence, istočasno pa je poudaril tudi nenadomestljivo vlogo trenerja Petra Brleca, ki je Poletovega kotalkarja popeljal v sam svetovni vrh. Pomen odmevnega uspeha v širšem italijanskem in svetovnem prostoru, ki ga je dosegel Samo Kokorovec kot pripadnik naše narodnostne skupnosti, je poleg čestitk poudaril predsednik SKGZ Klavdij Palčič, medtem ko je predsednik teritorialnega odbora ZSSDI Ladi Budin čestital slavljencu, a tudi njegovim staršem in društvu, ki so skupaj s

trenerjem doprinesli velik delež k Samovim uspehom. V krajšem posegu je slavljencu, trenerju, staršem in društvu čestital tudi Marino Košuta, v imenu podjetja Resim, ki sponzorira kotalkarsko sekcijo Poleta, medtem ko je predstavnik združenja »Skupaj na Opčinah« Sergio Tensi najavil, da je njihov odbor sklenil podeliti Samu Kokorovcu kristalni obelisk v znak priznanja za širjenje in spoznavanje Opčin v širšem prostoru.

Po dodatnem nastopu pevkega zbora Primorec-Taborec so si prisotni - med katerimi so bili tudi konzul SFRJ Pogačnik, deželna svetovalec Budin in Brezigar, tajnik SKGZ Udovič ter predstavniki krajevnih organizacij - ogledali videokaseto posnetka tretje mreže italijanske televizije, ki je z laskavim komentarjem spremljala nastop našega tekmovalca, pri čemer je bilo še posebej poudarjeno, da

gre za tekmovalca slovenske narodnosti iz Trsta.

Pred koncem srečanja, ki se je potem nadaljevalo v nevezanem razgovoru, je bila še poudarjena nujnost obnove, ki je dotrajane plošče kotalkališča, kar je pogoj za nadaljnje uspešno delo.

Sama Kokorovca, Sandra Guero in Jollyjevo dvojico ter njihove trenerje je včeraj opoldne pozdravil na uradnem sprejemu predsednik tržaške pokrajine Crozzoli, skupaj z odbornikom za šport Dello Russom ter jih skupaj s predsednikoma Poleta Križničem in Jollyja Levijem povabil na delovno kosilo. Na sprejemu, na katerem je bila tudi Marcella Skabar v zastopstvu »Azzurri d'Italia«, so podelili spominske plakete in pečat pokrajine.

Na levi sliki predsednik SKGZ Klavdij Palčič čestita Samu Kokorovcu, na desni sprejem na tržaški pokrajini

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Srečanje s PD Integral

V nedeljo, 8. t. m., je bilo na Goriškem Krasu, točneje v koči Kraških Krto, srečanje s pobratanim društvom Integral iz Ljubljane. Pred srečanjem so se planinci udeležili pohoda, ki je potekal od Devetakov, na glavni cesti za Gorico, mimo Zgornjih Cotichev na Debelo Grižo in nato do omenjene kočice.

Pohoda in srečanja se je udeležilo približno 60 planincev, članov PD Integral in SPDT. Vsega skupaj je bilo hoje za približno 4 ure in to brez večjega napora. Z ozirom na številno udeležbo lahko rečemo, da je srečanje uspelo, k čemur je nedvomno prispevalo tudi lepo vreme. Napoved vremena ni namreč obetala nič dobrega, tako da je bil uspeh srečanja in pohoda v dvomu. Zgodilo pa se je, da so se vremenoslovci zmotili na veliko zadovoljstvo organizatorja.

Da pa je vse teklo dobro in se še zlasti zaključilo v splošnem zadovoljstvu, se moramo zahvaliti našemu Mariju, ki se je nesebično potrudil in vsem postregel z odlično joto. (F. A.)

Začenja se predavateljska sezona

Z današnjim dnevom pričanja SPDT svojo redno predavateljsko sezono, ki se bo zaključila maja prihodnjega leta. Prvo predavanje bo zvečer v Gregorčičevi dvorani, v Ul. sv. Frančiška 20 s pričetkom ob 20.30. Predstavil se bo Franc Vogelink iz Maribora, ki nam bo pokazal prelep gorski svet avstrijske Koroške od Karavank do Tirola, oziroma do Grossglocknerja, ki se dviga prav na meji med Koroško deželno in Tirolom.

Mnogi od članov SPDT že dobro poznajo te prelepe kraje, saj so se zadnja leta udeleževali več izletov na Koroško in sploh Avstrijo, zato so organizatorji prepričani, da se bodo potrudili zvečer na zanimivo predavanje Franca Vogelinka in po možnosti tudi obujali spomine na doživetja in izkustva s prejšnjih izletov.

Prireditelj prosi za točnost. Predavanje se bo pričelo točno ob 20.30, ker nam bo Vogelink pokazal nad 200 diapozitivov. (L. A.)

Izlet v Marano Lagunare

Že prejšnji teden smo pisali, da je zanimanje za izlet v Marano Laguna, ki predstavlja izjemno priložnost, da v laguni opazujemo ptice selivke, kar je izredno doživetje, veliko. Nedeljski avtobus je že poln izletnikov, na voljo pa so še prostori za petkov izlet (27. t. m.). Vpisovanje za izlet v Marano Lagunare se zaključuje nepreklicno v soboto, 14. t. m. Če ne bo dovolj izletnikov za petek, 27. oktobra, izlet odpade.

Vpisovanje je v uradih ZSSDI. Vpisati se je treba osebno in pri vpisu poravnati ceno izleta (40.000 lir), v ka-

teri so vključeni: prevoz z avtobusom, vožnja z ladjo po laguni in kosilo. Tisti, ki se zanimajo za izlet in so prosti v petek, naj pohitijo. (L. A.)

Tečaj jadralskega padalstva

Alpinistični odsek SPDT prireja v nedeljah, 15. in 22. t. m., tečaj jadralskega padalstva na Vremščici. Slednji bi se moral začeti že v nedeljo, vendar so ga prireditelji preložili zaradi premočnih sunkov burje. Tečajniki se bodo zbrali ob 8. uri pred cerkvi v Bazovci, od tam pa se bodo podali na vrh Vremščice nad Senožečami, kjer jih bodo čakali učitelji iz Bovca z jadralskimi padali. Vse informacije lahko zainteresirani dobijo pri Petru Regentu (tel. 225603), Davorju Zupančiču (Papi Sport, tel. 327277) in Dušku Jelinciču (Primorski dnevnik, tel. 7796600).

Zagrebčane je pod Everestom ustavilo slabo vreme

Novice iz baze pod Everestom, kamor se je odpravila zagrebška alpinistična odprava, ki vključuje vrsto slovenskih plezalcev, so slabe. Jugoslovani, ki nameravajo osvojiti Streho sveta s severne, kitajske smeri, so od vseh, ki naskakujejo to goro s Tibeta, prišli najvišje. Dosegli so višino 7300 m, do kamor so napeli fiksne vrvi. Kot poroča iz baze Janez Benkovič, so »razmere na hribu obupno slabe, saj se večinoma vdira do kolena...«

Vse ostale odprave, ki delujejo na severni steni Everesta, so, kot rečeno, nižje od Jugoslovancev. Japonci so pri vstopu v Horbeinov kuloar, v njihovi bližini pa so še štirje Italijani ter člani čilske odprave. Ostale ekspedicije, ki plezajo po severovzhodnem grebenu, torej Američani, Francozi in Švicarji s Kammerlanderjem na čelu, pa so na severnem sedlu. Zagrebška odprava ima še mesec časa, da uresniči svoj cilj: osvojitve Strehe bogov.

Slovenci naskakujejo osemtisočak Šišo Pangmo

Slovenska odprava, ki naskakuje edini osemtisočak na kitajskem ozemlju Šišo Pangmo (8046 m), je te dni dosegla bazo pod goro. Vodja ekspedicije je znani slovenski himalajec Tone Škarja, člani pa so še Andrej Štremfelj (osvojil je že štiri osemtisočake), Viki Grošelj (sedem), Stane Belak, Pavle Kozjek in Iztok Tomazin (po dva), Marko Prezelj (osvojil je Co Oju) in Filip Bence, ki je na Lhotseju leta 1981 presegel višino osem tisoč metrov. Zdravnik odprave je Žare Guzej iz Izole, filmski snemalec pa Matjaž Fistravec.

Cilj odprave je kar se da ambiciozen. Naši alpinisti, ki so bili izbrani po strogi selekciji, nameravajo osvojiti vrh kar po dveh prvenstvenih smereh v jugozahodni steni, to pa bodo storili v alpskem stilu.

Tudi letos košarkarski memorial Matej Venier

Že tretje leto zapored bo ŠD Sokol z organizacijo košarkarskega turnirja postavil spomin na Mateja Veniera, ki se je pred skoraj 3 leti smrtno ponesrečil s svojim motorjem v domači vasi. Čeprav je imel šele 17 let, se je že izredno izkazal v društvu, najprej kot košarkar, nato pa še kot trener in aktiven član mladinskega krožka.

Za letošnji izvedbo memoriala so se na Sokolovo povabila odzvala 4 društva s svojimi mladinskimi ekipami in sicer Cicibona, Jadran, Nova Gorica in ljubljanski Slovan. Košarkarski turnir bo v nabrežinski telovadnici v nedeljo, 15. oktobra, s pričetkom ob 9. uri. Najprej bo tekma med Cicibono in Jadranom, takoj nato še med Novo Gorico in Slovanom. Finalni srečanja bosta popoldne, s pričetkom ob 16. uri. V primeru Jadranove končne zmage se bo memorial Matej Ve-

nier zaključil, saj je Jadran že slavil lanske leto. (AN)

Zmaga Poletovih naraščajnikov Danes Kontovel - Bor

POLET - SANTOS 82:80 (40:31)
POLET: Pro 4, Devetak 3, Gherli 10, Sandri, Clarich 10, Svara, Vavpetič 27, Malalan, Vidali 19, Talocchi 9.

Poletovi košarkarji so na najboljši način začeli nastope v naraščajniškem prvenstvu. S požrtvovalno igro in z veliko borbenostjo so namreč premagali solidni Santos. Naši so vodili tudi za 20 točk, proti koncu so sicer nekoliko popustili, a jim zmaga ni ušla. Čeprav je za uspeh treba pohvaliti vso ekipo, je vseeno tokrat izstopal Aljaž Vavpetič, ki je bil tudi najboljši strelec tekme.

Že danes bo v okviru 2. kola tega prvenstva slovenski derbi med Kontove-

Lokostrelska tekmovanja indoor v polnem teku

Začela so se dvoranska tekmovanja v lokostrelstvu, ki bodo trajala vse do aprila. Bazoviška Zarja se je udeležila tekme v Trevisu, kjer so se pomerili na razdalji 18 metrov (vsak tekmovalac ima na razpolago 60 puščic, število točk pa zneso maksimum 600). Bazovci so se zelo dobro odrezali. Pri najmlajših je Katja Ražem zasedla odlično 2. mesto s 445 točkami, a za zmagovalcem v svoji kategoriji je zaostala le za 5 točk. V inktivnih je Walter Micali bil prav tako drugi. Med seniorji sta nastopila tudi Aleksander Ražem in Stojan Ražem. Naslednja tekmovanja odo 26. 11. v Gorici na 25 in 18 m ter 3. 12. v Tržiču na 18 m. (R. A.)

Italijansko DP na 50 km v hitri hoji Ruzzier presenetil

To, kar je bila do nedelje le skrita želja našega atleta Fabia Ruzziera, se je končno in povsem nepričakovano uresničila. Osvojitev 6. mesta na državnem prvenstvu v hoji na 50 km je za našega skoro 37-letnega tekmovalca gotovo največ, kar je lahko kdajkoli pričakoval, saj je znano, da je Italija med najmočnejšimi državami na svetu v tej disciplini. Resnici na ljubo je v nedeljo v Gradišču manjkalo nekaj atletov, ki bi Ruzziera prehiteli, a z druge strani je bilo tudi precej takih, ki bi potencialno lahko dospeli pred njim. Prehitri start, izredno trda proga z nasprotnim vetrom ter slaba porazdelitev moči med tekmovanjem pa so terjali marsikatero žrtev, kar je le dokaz več o moči in taktični zrelosti našega atleta. Treba omeniti, da je bil Ruzzier na cilju prvi med neprofesionalci in je najstarejši pred njim imel 12 let manj!

Državni naslov je drugič (po letu 1987) osvojil Perricelli (Fiamme Azzurre - Rim), pred karabinjerjem Redolfijem ter finančnikom Artesijem. Skupno je startalo 29 tekmovalcev, a do cilja jih je prišlo le 14.

Ruzziera čaka sedaj še zadnje letošnje tekmovanje in sicer v nedeljo v Švici, kjer bo edino štafetno tekmovanje v hoji

na svetu, od Airolo do Lugana. Ruzzierjeva trasa bo merila 20 km.

Sklenjen nogometni turnir v Barkovljah

Nogometni turnir v Barkovljah se je končal z zmago Levov, ki so v finalu odpravili italijanske goste in prejšnje zmagovalce turnirja Amici del tennis. V finalu za tretje mesto pa so Mrhe 2 visoko premagale Huligane. Na nagrajevanju v društvenih prostorih v Barkovljah se je organizator Igor Lasič zahvalil vsem prisotnim ter sponzorjem in izrazil upanje, da bi v prihodnosti udeležba še številnejša. Najboljši strelec turnirja je bil Aldo Cerre (Levi), za najboljšega igralega je bil izbran Davide Palazzo (Amici del tennis), dokaj discipline je osvojila ekipa Opčine, najboljši vratar pa je bil Tomaž Petaros (Levi). Izida finalnih tekem:

Finale za 1. mesto: Levi - Amici del tennis 5:4; finale za 2. mesto: Mrhe 2 - Huligani 7:1. Izid ostalega srečanja: Mrhe 2 - Co rivo rivo 17:3. (V. Jogan)

obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR sporoča, da so treningi za fante začetniki (letnik 1978 in mlajši) ob ponedeljskih od 16.00 do 17.45 in ob četrtnih od 15.30 do 17.00 v telovadnici liceja F. Prešeren.

Hkrati sporoča, da so treningi za ženske miniodbojke (letnik 1979 in mlajše) ob ponedeljskih od 14.00 do 15.30 in ob sredo od 17.45 do 19.15 na stadionu 1. maj ter ob petkih od 15.30 do 17.00 na liceju F. Prešeren.

TPK SIRENA obvešča, da ima na svojem terenu ob morju še nekaj prostih mest za zimovanje čolnov.

ODSEK ZA REKREACIJO ŠK KRAS obvešča, da bo rekreacijska telovadba za odrasle ob torkih in petkih od

21.00 do 22.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vpisovanje in ostale informacije v tajništvu Centra ob ponedeljskih od 19. do 20. ure, tel. 229477.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da je v teku (vpisovanje je še možno) redna vadba splošne telovadbe za otroški vrtec, in sicer na stadionu 1. maj v Trstu (Vrdelska cesta 7, tel. 51377). Urniki: ob ponedeljskih od 16.15 do 17.15, ob četrtnih od 16. do 17. ure.

Prav tako je na stadionu 1. maj v teku (vpisovanje je še možno) redna skupna vadba roditeljev in otrok (starost 2-3 leta). Urniki: ob ponedeljskih od 17.15 do 18.15 in ob četrtnih od 17. do 18. ure.

ob robu naših nogometnih igrišč

Zarja v težavah, a ne gre dramtizirati

Med nedeljskimi izidi amaterskih nogometnih prvenstev prav gotovo najbolj preseneča visok poraz Zarje (4:0) na domačem igrišču v Bazovici, kjer je gostoval Staranzano. Ta poraz, že tretji v tem začetnem delu prvenstva, dokazuje, da Bazovcem letos ne gre najbolje. V štirih tekmah so sicer dali kar šest golov, vendar so zbrali le dve točki: razlaga je pri roki, saj so zarjani v 360 minutah igre prejel že 11 golov. Če dodamo še, da smo doslej zabeležili tudi izključitev Vercougna (Paviese) in Grigica (Staranzano), lahko slutimo, da pri Zarji nekaj ne gre. Zato smo se obrnili do 25-letnega nogometaša Paola Tognettija, ki igra pri članski ekipi Zarje že od sezone 81/82. Lani, ko je Zarja igrala v 3. AL, je bil sicer na posojilu pri S. Marcu iz Ribiškega naselja, letos pa se je ponovno vrnil k matičnemu klubu, za katero je v sedmih sezonah odigral že več kot 170 prvenstvenih tekem v članski ekipi. Prav zato dobro pozna probleme ekipe. Vprašali smo ga, kako si razlaga te negativne rezultate Zarje, potem ko je ekipa pred začetkom prvenstva v prijateljskih tekmah in na turnirjih dobro obetala.

»Sam ne vem, kaj se dogaja. Zarja prvenstva ni še nikoli tako slabo začela in nizala toliko negativnih rezultatov. Dejstvo pa je, da vidim premalo discipline v ekipi. Mislim, da predprvenstveni nastopi ne igrajo bistvene vloge. Mnogokrat se zgodi, da se prav ekipa, ki pred prvenstvom igra slabo in je pod kritiko navijačev, izkaže že v prvih prvenstvenih tekmah. Zgodi pa se lahko tudi obratno in zato upam, da tak prehod trenutek preživljamo tudi mi.«

Zarja trenutno bolj šepa v obrambi, napadu, na sredini igrišča ali pa je vratar kriv teh neuspehov?

»Mislim, da za ta slab začetek nosimo krivdo vsi nogometaši v enaki meri, kot tudi trener in odborniki. Vendar se mi zdi, da je za dramtiziranje pregodaj, saj smo šele na začetku

Ekipa Zarje, ki letos igra v skupini E 2. amaterske lige

prvenstva. Vse se da še popraviti oziroma izboljšati. Ekipa se mi zdi še kar homogena in gotovo spada nekje na sredino lestvice. Trenutno pa se smo na spodnjem delu razpredelnice, kar pomeni, da bo treba stisniti zobe in čimprej prebroditi trenutno stanje.«

Kako pa vaši navijači reagirajo na te rezultate, posebno na nedeljski pekoč poraz?

»V vrstah navijačev nisem opazil izbruhov, nasprotno, v nedeljo so še kar športno sprejeli poraz. Pozabiti ne smemo, da smo se po 10. minutah igre znašli z dvema goloma v lastni mreži. Vseeno je nerazumljivo, kako smo se praktično vdali usodi, kljub temu da smo imeli na razpolago še 80 minut igre, da zaostanek nadoknadimo. Mislim, da to je jasen dokaz neodgovornosti, predvsem pa discipline v igri.«

Če bi v nedeljo, ko gostujete v Porpettu, ti moral voditi ekipo, kakšno taktiko bi ubral in kakšno postavbo bi poslal na igrišče?

»Upoštevač, da igramo v gosteh, bi se odločil za obrambni sistem in se poslužil hitrih protinapadov. Torej tipične igre, ko nastopaš na tujem in ti je točka vedno dobrodošla. Kaj drugega si gotovo ne bi drznil tvegati: igrati preveč odprto z upanjem, da prideš do zmage, te lahko tudi drago stane. Kar se tiče postave, ne bi uvedel bistvenih sprememb. V ekipi bi vsekakor vključil Vercougna, ki je bil izključen in Auberja, ki je bil poškodovan. Odsotnost teh dveh se je v nedeljo precej poznala v vezni vrsti, saj oba sodita med stebre naše ekipe in zato upam, da bosta v nedeljo oba na igrišču.«

Ko smo ga ob koncu vprašali, če bi še kaj dodal, je kratkomočno odvrnil, da je morda povedal še preveč in da ne bi hotel razburiti duhove, ker Zarja ni v krizi, kot mnogi že mislijo. Osebnost je optimist in prepričan, da se bodo kmalu rešili iz te situacije. (B. Rupel)

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000 - din, naročnina za zabavne mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. oktobra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Predsednik Bush pristal na sodelovanje, proti mamilom pa naj bi nastopila tudi ES Iz Peruja se je dvignil klic na pomoč držav, ki se hočejo upreti »baronom«

LIMA — V perujskem mestu Ica bodo danes odprli vrh osmih držav Latinske Amerike, ki se bodo združile tudi v skupnem boju proti mamilom. Skupino držav sestavljajo Argentina, Brazilija, Mehika, Urugvaj, Bolivija, Kolumbija in Peru, trenutno pa so suspendirali Panamo. Politično življenje v posameznih državah naj ne bi predstavljalo ovire (če seveda upoštevamo panamsko izjemo) pri usklajevanju bodočih strategij za boj proti trgovcem s smrtjo.

Novost skorajšnjega zasedanja pa je najbrž v tem, da je osmerica prosila za pomoč in sodelovanje ZDA in Evropsko skupnost. Prvi je na izraženo prošnjo odgovoril ameriški predsednik Bush, ki je sicer izjavil, da ga je vabilo k sodelovanju tudi na strokovni ravni precej iznenadilo. ZDA bodo kljub temu sodelovale tudi na vrhu, ki bo 20. novembra letos, ko bo razprava o boju proti mamilom tekla v perujskem mestu Santa Cruz.

Boj proti mamilom bo moral vsebovati seveda veliko pomembnih gospo-

darskih ukrepov, saj so baroni iz Medellina in drugih kartelov, tako močni, ker lahko računajo na veliko delovne sile, ki se preživlja izključno z njihovo pomočjo.

Baroni iz Medellina so sicer tako organizirani, da lahko z vojno odgovorijo vladnim ukrepom (še predvčerajšnjim so »kaznovali« štiri novinarje, ki so podpirali novinarsko kampanjo proti trgovcem s smrtjo, in jih umorili kar v redakcijah ali v barih, kjer so se običajno zbirali), obenem pa vodijo svojevrstno socialno politiko. Kmetom zagotavljajo zdravstveno oskrbo, gradijo šole in nudijo zaposlitev vsem članom družine. Trgovci s smrtjo sicer izkoriščajo svoje »podložnike«, saj gre za poceni delovno silo, ki jo lahko v pravem času izkoristijo tudi v varnostne namene, na primer kot pretepače ali celo plačane morilce.

Na sliki (teletof AP): v zadnjem mesecu je kolumbijsko glavno mesto Bogota prizorišče dnevnih napadov baronov iz Medellina na Barcovo politiko.

Tajfun Dan pustošil Filipinsko otočje

MANILA — Tajfun Dan se je včeraj usmeril proti Hongkongu in južni Kitajski, potem ko je predjšno noč na Filipinih terjal življenje 20 ljudi, 50 oseb je bilo ranjenih, gmotna škoda pa je ogromna.

Dan je že drugi tajfun, ki je prizadel Filipine v zadnjih šestih dneh. Brezdomcevec je do sedaj že več kot 60 tisoč. Razbesnela narava je težko prizadela cestno in železniško omrežje, trgala telefonsko in električno napeljavno. Manila je bila več kot dvanajst ur brez električne energije, tako da so oblasti zaprle vse šole.

Na manilskem letališču je orkanski veter vrgel boeing 707 omanske vlade v DC-10 bangladeškega predsednika Mohamada Eršada, ki se mudi na uradnem obisku v Manili. Dan je dosegel Filipine predinočnjim, otočje pa je zapustil danes popoldne. Predsednica Corazon Aquino je pozvala ljudstvo, naj se odpove razprtjam in naj s skupnimi močmi prispeva pri obnovi.

Nobelova nagrada za ekonomijo Norvežanu Trygveju Haavelmu

STOCKHOLM — Nobelovo nagrado za ekonomijo za leto 1989 so včeraj podelili norveškemu ekonomistu Trygveju Haavelmu. Kot je objavljeno v utemeljitvi, je Haavelmo Nobelovo nagrado prejel zato, ker je ponazoril, kako lahko dokažemo ekonomske teorije. Haavelmo je po mnenju švedske akademije pojasnil osnovne principe verjetnostne teorije v ekonomiji, dokazal pa je tudi uporabnost statistične znanosti v ekonomiji. Vse to njegovo znanstveno delo se je začelo že z diplomsko nalogo leta 1941, nadaljevalo pa v naslednjih delih s področja ekonomije.

S podelitvijo Nobelove nagrade za ekonomijo Norvežanu Trygveju Haavelmu se je že drugič zapored zgodilo, da nagrade ni dobil Američan. Od leta 1969, ko so prvič podelili Nobelovo nagrado za ekonomijo, je to nagrado prejelo 13 ameriških državljanov.

Letošnji nagrajenec je star 78 let, diplomiral pa je iz ekonomije na harvardski univerzi leta 1941. Od leta 1948 poučuje na univerzi v Oslu, kjer dela tudi kot raziskovalec. Pred 2. svetovno vojno je bil na univerzi v Oslu učenec Norvežana Ragnarja Frischa, ki je bil leta 1969 tudi prvi Nobelov nagrajenec za ekonomijo, ker je razvil ekonomske modele za analizo gospodarskih procesov. Ob začetku vojne se je Haavelmo preselil v Harvard, kjer je diplomiral, nato pa delal v norveški trgovski komisiji v New Yorku. V domovino se je vrnil konec leta 1947 in leto kasneje prevzel delo na univerzi v Oslu.

V zvezi s podelitvijo Nobelove nagrade je Trygve Haavelmo dal kratko telefonsko izjavo, v kateri ni pokazal pretiranega navdušenja in dejal, da mu zamisel takih nagrad sploh ni všeč in da o tem ne namerava govoriti po telefonu.

V Avstraliji spet strmoglavlil balon

SYDNEY — Dve osebi sta izgubili življenje, ko je včeraj kakih 200 kilometrov od Sydneya strmoglavlil balon na topli zrak. Avstralska policija je tudi navedla, da sta bila dva druga potnika težje ranjena.

To je že tretja nesreča z baloni na topli zrak v zadnjih dveh mesecih. Ta oblika letenja je v Avstraliji postala pravi modni hit. Po vsem sodeč pa navdušenci ne obvladajo prepotrebni veščin za tak način letenja. V trčenju dveh takih balonov pri Alice Springsu je avgusta izgubilo življenje 13 oseb. Prejšnjo soboto je šest oseb utrpelo lažje in težje poškodbe, ko je pri Melbourneju strmoglavlil neki drugi balon.

Dež pred trgatvijo pokvaril kakovost letošnjega pridelka

RIM — Vse je kazalo, da bo šla letošnja trgatve v anale kot »količinsko skromna, a kvalitetno dobra«, toda deževje neposredno pred trgatvijo je precej poslabšalo kvaliteto grozdja. Zato so mnogi vinogradniki začeli s trgatvijo prej kot običajno, kar še posebej velja za gričevnata področja z najbolj zlahtnimi sortami grozdja in kjer trgatve običajno poteka v prvi polovici septembra.

Kot je povedal odgovorni za vinogradniški sektor pri združenju Confcoltivatori Palumbo, je slabo vreme povzročilo znižanje poprečne sladkorne stopnje za en do dva odstotka. Najslabša kvaliteta grozdja je bila v Apuliji, Laciju, Toskani, Umbrii, Venetu in Abrucih, kjer že leta ne pomnijo tako slabe letine, kar zadeva kvaliteto pridelka.

Edina področja, kjer je kvaliteta grozdja dokaj dobra in ponekod celo izredna, so v Piemontu, Furlaniji in na Tridentinskem. Relativno kvalitetno grozdje pa so v dokaj omejenem obsegu pridelali tudi v Basilicatu in Kalabriji. Na teh področjih je bila tudi količina pridelka približno enaka lanskemu.

Na splošno pa je po prvih ocenah letošnji pridelok manjši od lanskega za 4 odstotke in kar za 20 odstotkov manjši od predlanskega. Ocenjujejo ga na 60 milijonov in 120 tisoč hektolitrov. Največji padec so zabeležili na Sardiniji, Siciliji in v Venetu, tem deželah pa sledita Lacij in Abruci, medtem ko je drugod po Italiji letošnji pridelok z manjšimi odstopanji približno enak lanskemu.

Papež prispel na otok kjer živijo katoličani

MAUMERE (OTOK FLORES) — Papež Janez Pavel II. je včeraj neformalno obiskal vzhodni del otoka Timor (na sliki AP na letališču v Maumareju), na katerega se bo sicer vrnil še danes, ko bo po programu na uradnem delu obiska.

Na otoku Timor, ki se ima za 27. indonezijsko pokrajino, živi največja katoliška skupnost. Politično vprašanje otoka Timor je precej zapleteno in kaže, da bi rade nekatere skupine izkoristile papežev ugled, da bi podprle svoja stališča. V glavnem gre za vprašanje priključitve k Indoneziji, za kar se nakateri zelo ogrevajo, drugi pa odločno zavračajo.

Papež je včeraj zapustil Džakarto in preletel v petih urah dobršen del 13 tisoč otokov, ki sestavljajo Indonezijo.

Previdnost uradne Francije do dogajanj na Madžarskem

francoskimi socialisti niso omogočila poglobitve stikov.

Odnose s Francijo naj bi torej pomagal urediti tudi včerajšnji intervju, v katerem Imre Poszgay odločno seka vse vezi z dosedanjo socialistično delavsko stranko. »Program socialistične stranke nima ničesar skupnega z dosedanjo partijjo. Gre za pretiranje pojma države-stranke, z diktaturo proletariata ter z idejo demokratičnega centralizma. Skušali bomo (med volilno kampanjo) razširiti tezo, da brez levičarske stranke evropskega tipa na Madžarskem ne bo mirnega preoblikovanja.«

Imre Poszgay, ki ne zanika pomena dejstva, da je v krlizirani garnituri Janosa Kadarja opravljal dolžnosti ministra za kulturo, pri čemer dodaja, da na vesti nima nobenega zločina ter da ga je Kadar zaradi nesoglasij o izobraževalnem sistemu vrgel iz vlade, dokaj ostro ocenjuje bilanco komunistične vladavine: »Bilanca je negativna, slepa ulica. Komunizem nam ni prinesel obljubljenega razvoja in modernizacije. Pridigal je skupno lastnino, prinesel pa birokratsko. Vse gospodarske in družbene funkcije so zamenjali z birokratsko koordinacijo. Ubili so zasebno iniciativo in pasivnost je postala prevladujoč odnos. Komunizem ni več aktualen, naš cilj je demokratični socializem.«

Novi vodja madžarske demokratične presnovne ni podrobno načrtal programov politične demokratizacije in gospodarskega preoblikovanja, navsezadnje pa so tudi francoske novinarje bolj zanimali bodoči odnosi s Sovjetsko zvezo. Imre Poszgay, ki izključuje vsakršno možnost protiidarca pristašev trde roke, češ da v madžarski družbi ne bi imeli nobene opore, dopušča pa individualne ali celo teroristične akcije, mirno obravnava sodelovanje z Moskvo.

»Nobena država ne načrtuje odhoda iz Varšavskega pakta in Madžarska noče biti prva, ki bi to storila. Mislimo predvsem, da bosta obe vojaški zaveznitvi izgubili svoj smisel in nekega dne izgini. Bodoči madžarski predsednik je potrdil, da so ga že povabili v Moskvo, »treba je le še določiti datum«, posebej zanimivo pa je njegovo razmišljanje o skupni usodi podonavskih držav. »Gre za razširjeno obliko srednje Evrope. S tem štejem Nemčijo (nekaj pozneje bo natančno opredelil, da misli na obe nemški državi), severno Italijo, Avstrijo, Jugoslavijo, Češko, Poljsko, Romunijo in, kajpak, Madžarsko. Zgodovina je bila krvava, toda v tistih letih so se ti narodi navadili sožitja. Vselej je vladajoči razred tisti, ki povzroča konflikte. Če bi vlade vseh teh držav zastopale voljo ljudstev, bi bilo sodelovanje zagotovljeno.«

Novi tokovi na Madžarskem doslej niso sprožili večjega zanimanja francoskih gospodarstvenikov, pa tudi v Zahodni Evropi nasploh so dokaj zadržani. Septembra sta Bayersche Landesbank in Landesbank Stuttgart dali 500 milijonov mark posojila, v začetku oktobra so to vsota podvojili in včeraj je Madžarska nacionalna banka dobila še 200 milijonov mark posojila s frankfurtske in düsseldorfске borze. Ameriška pomoč, ki jo je George Bush obljubil med julijskim srečanjem sedmerice bogatih v Parizu, ne presega 125 milijonov dolarjev, Evropska skupnost pa je v ponedeljek sklenila garantirati posojila Poljski in Madžarski v skupnem znesku 1,1 milijarde dolarjev v treh letih. Toda po izračunu ekonomista Michela Tompe bi madžarsko gospodarstvo za bolj ali manj zadovoljivo obratovanje vsako leto potrebovalo tri milijarde dolarjev svežega kapitala.

Manjšo senzacijo je v tukajšnjih krogih povzročila strasbourska izjava Otta von Habsburga, češ da je pripravljen sprejeti kandidaturu za madžarskega predsednika, če bi to zagotavljalo preoblikovanje države v demokracijo. Sin zadnjega avstroogrskega cesarja, ki kot poslanec zahodnonemške Krščansko-demokratske stranke sedi v evropskem parlamentu, sicer meni, da v Evropski skupnosti lahko bolj koristi Madžarski kot na predsedniškem položaju, dodaja pa, da ideja o njegovi kandidaturi ni utopična. Dve madžarski opozicijski stranki, ena teh je Demokratična fronta, menda že zbira podpise v prid njegovemu nastopu na novembrskih predsedniških volitvah.

BOŽO MAŠANOVIC